

MEERJARENBELEIDSPAN TOEZICHT EN HANDHAVING
IN DE OPENBARE RUIMTE

Eelco Wapstra,

Meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving
in de openbare ruimte

e.wapstra@zwartewaterland.nl

Colofon

Auteur: Eelco Wapstra

Emailadres: eelco.wapstra@hotmail.com

Telefoonnummer: 0630069372

Opdrachtgever: Gemeente Zwartewaterland

Afdeling: Beheer, team Openbare Orde en Veiligheid

Adres: Telvorenstraat 2, Hasselt

Begeleider: Martin Grouve

Emailadres: M.Grouve@zwartewaterland.nl

Telefoonnummer: 14038

Onderwijsinstelling: Saxion Hogeschool Deventer

Afdeling: Academie Bestuur Recht & Ruimte

Opleiding: Integrale Veiligheidskunde

Eerste lezer: Volker Stillig

Tweede Lezer: Kees Schrover

Periode: 29 januari 2018 – 13 juni 2018

Versie 1.0

Voorwoord

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte voor de gemeente Zwartewaterland. Het beleidsplan is opgesteld in het kader van mijn afstudeeronderzoek voor de opleiding Integrale Veiligheidskunde op het Saxion te Deventer. Het afstudeeronderzoek betrof 20 werkweken in de tijdsperiode van 29 januari 2018 tot en met 13 juni 2018.

Het beleidsplan is ontstaan uit een samenwerkingsverband met verschillende stakeholders. De stakeholders zijn gekozen op basis van hun kennis en betrokkenheid op het gebied van veiligheids- en leefbaarheidsthema's in de openbare ruimte. De stakeholders vormen gezamenlijk een werkgroep. De werkgroep bestaat uit:

- Sander Sleking en Leonne Oonk	Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA)
- Henk Veldkamp	Adviseur afval en reiniging
- Ellen van de Hoek	Coördinerend wijkagent bij de politie
- Leffert van der Bij	Beleidsadviseur verkeer en vervoer
- Herma Mars	Beleidsmedewerker Toezicht & Handhaving Wabo
- Martin Grouve	Beleidsmedewerker APV/bijzondere wetten en Veiligheidsregisseur
- Renate ten Hove	Medewerkster veiligheid
- Jaimie Goei	Medewerkster veiligheid
- Bert Boers	Juridisch medewerker
- Eelco Wapstra	Stagiair en procesuitvoerder

Mijn dank gaat uit naar mijn praktijkbegeleider Martin Grouve, stage ondersteunster Herma Mars, schoolbegeleider Volker Stillig en tweede lezer Kees Schrover. Deze heren en mevrouw wil ik bedanken voor hun begeleiding en ondersteuning tijdens mijn afstudeerperiode. Ook wil ik alle stakeholders bedanken voor hun inzet en bijdrage voor de totstandkoming van het beleidsplan.

Eelco Wapstra

Hasselt, 13 juni 2018

Samenvatting

De gemeente Zwartewaterland streeft naar een zo goed mogelijke leef- en verblijfsomgeving voor haar inwoners en bezoekers. Om dit te realiseren moeten zoveel mogelijk klachten, irritaties en strafbare feiten (hierna: thema's), die in de openbare ruimte spelen en een dreiging vormen voor het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente, worden aangepakt. Om dit te verwezenlijken is een meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte opgesteld. Met het beleidsplan kan uiteindelijk het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente worden behouden of verbeterd voor de aankomende beleidsperiode 2018-2021 (4 jaar). In de tijdsperiode van 29 januari 2018 tot en met 13 juni 2018 is gekeken hoe dit plan het beste kan worden vormgegeven. Door het beperkte tijdsbestek, komt in dit document alleen de theorie aan bod. Het opstellen van het uitvoeringsplan wordt na 13 juni 2018 in gang gezet.

Het beleidsplan bestaat uit drie hoofdonderdelen. Aan elk onderdeel hebben stakeholders een bijdrage geleverd. Intern is gekeken wie in zijn of haar werkveld te maken heeft met veiligheids- en leefbaarheidsthema's in de openbare ruimte. Extern is alleen de politie als stakeholder aangemerkt, omdat er extern geen andere partijen zijn die toezicht houden en handhaven in de openbare ruimte. Naast de inbreng van de stakeholders, zijn de belangen van de inwoners in dit plan meegenomen.

In het eerste onderdeel zijn de belangrijkste thema's die in de openbare ruimte spelen in kaart gebracht. Deze informatie is verkregen op basis van meerdere gesprekken met de stakeholders, de Samen Actief Dag van de gemeente, de cijferanalyses van het gemeentelijke meldpunt, de Facebookactie van de politie en de gebiedsscan van de politie. In totaal zijn 40 veiligheids- en leefbaarheidsthema's in kaart gebracht. Vervolgens hebben de stakeholders deze thema's geprioriteerd middels een risicoanalyse van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, met als top 3 prioriteit: (1) **drugshandel (woning en openbare ruimte)**, (2) **snelheid binnen en buiten de bebouwde kom** en (3) **hondenpoep**. Deze breed gedragen risicoanalyse is voorgelegd aan de burgemeester (portefeuillehouder Openbare Orde & Veiligheid) en de wethouder die Handhaving in zijn portefeuille heeft. Aan hen werd de vraag gesteld om in te stemmen met de ambtelijke prioritering en uitvoering te geven aan de vervolgstappen.

In het tweede onderdeel is voor elk thema de nalevingsstrategie behandeld. Tijdens meerdere contactmomenten is er samen met de stakeholders gekeken met welke strategie(ën) elk thema voorkomen kan worden, hoe invulling aan het toezicht kan worden gegeven en welke sanctie opgelegd kan worden bij het niet naleven van de wet- en regelgeving.

In het laatste onderdeel zijn de verantwoordelijkheden van de gemeente en politie met betrekking tot de thema's in kaart gebracht. Hierbij is gekeken bij wie het primaat ligt op het gebied van de preventie, het toezichthouden en de handhaving. De thema's waarvan de gemeente vindt dat de politie daarin een rol heeft, zijn voorgelegd aan de burgemeester en de teamchef van de politie. De weergave en taakverdeling vonden zij duidelijk en kan in het uitvoeringsplan verder worden uitgewerkt.

Door onderdeel één is duidelijk geworden op welke thema's van toezicht en handhaving de gemeente zich moet richten en welke thema's de hoogste risicoscore hebben. Vervolgens laat onderdeel twee zien met welke strategieën de thema's het beste kunnen worden aangepakt. Door het laatste onderdeel weten de gemeente en de politie voor welke thema's zij verantwoordelijk zijn en wat zij van elkaar kunnen verwachten. Op basis van alle verkregen informatie, zijn er een aantal aanbevelingen ontstaan. Als de gemeente deze aanbevelingen implementeert in het uitvoeringsplan, zal het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte goed, toereikend en compleet zijn. Met als belangrijkste aanbeveling: *'Zorg dat er draagvlak wordt gecreëerd'*.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Belanghebbenden en stakeholders	5
1.4 Eindproducten	7
1.5 Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2. Hoofd- en deelvragen	8
2.1 Hoofdvraag	8
2.2 Deelvragen	8
2.3 Onderzoek afbakening	8
Hoofdstuk 3. Theoretisch kader	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Wet en regelgeving	9
3.3 Risicoanalyses	11
3.4 Nalevingsstrategie	18
Hoofdstuk 4. Methode van onderzoek	21
4.1 Deskresearch	21
4.2 Fieldresearch	22
4.3 Operationaliseringsmatrix	25
4.4 Procesbeschrijving per deelvraag	27
Hoofdstuk 5. Onderzoeksresultaten	31
Hoofdstuk 6. Conclusie	45
Hoofdstuk 7. Aanbevelingen	46
Bibliografie	48
Bijlagen	50
Bijlage 1: Checklist tafel van elf van het ccv:	50
Bijlage 2: Sanctiestrategie LHS	55
Bijlage 3: Resultaten kennismakingsgesprekken stakeholders	58
Bijlage 4: Risicoanalyse	62
Bijlage 5: Oorzaken- en preventieanalyse	65
Bijlage 6: Tabellen nalevingsstrategie contactmomenten	75

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Zwartewaterland streeft naar een zo goed mogelijke leefomgeving voor haar inwoners. Ook wil de gemeente dat toeristen en andere bezoekers er een aangenaam verblijf hebben (Gemeente Zwartewaterland, 2018). Om dit te realiseren moeten zoveel mogelijk klachten, irritaties en strafbare feiten (hierna: thema's) in de openbare ruimte worden aangepakt. Omdat de gemeente inzicht wil krijgen hoe de thema's het beste kunnen worden aangepakt en daarbij rekening moet houden met de beschikbare capaciteit, is er vanuit de gemeente de opdracht ontstaan een meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte op te stellen. Het beleidsplan geeft de verantwoorde keuzes op het gebied van toezicht en handhaving in de openbare ruimte weer. De beschikbare capaciteit kan daardoor efficiënt(er) worden ingevuld, met als gevolg het behouden of het verbeteren van het veiligheids- en leefbaarheidsniveau in de gemeente Zwartewaterland.

1.2 Doelstelling

Doel van het beleidsplan: Duidelijkheid en draagvlak creëren in de wijze waarop het toezicht en de handhaving van de gemeente in de openbare ruimte moet worden vormgegeven. Met het beleidsplan kan het toezicht en de handhaving efficiënt(er) worden ingezet, zodat het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente kan worden behouden of worden verbeterd voor de aankomende beleidsperiode 2018 -2021 (4 jaar).

1.3 Belanghebbenden en stakeholders

Voor het ontwikkelen van een meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte, zijn er meerdere belanghebbenden en stakeholders nodig. De belanghebbenden kunnen positieve of negatieve gevolgen ondervinden van een (beleids)verandering. Het is daarom nodig hun belangen mee te nemen in het onderzoek. De stakeholders zijn belangrijk bij de totstandkoming en de uitvoering van het beleidsplan. De gevolgen van een beleidsverandering kunnen invloed hebben op het werk (Stakeholderslab, z.d.). Hun medewerking kan daarom bijdragen aan een groter draagvlak voor het plan. De belanghebbenden en de stakeholders worden hieronder beschreven.

Belanghebbenden

Het begrip 'belanghebbende' is een centraal begrip in het bestuursrecht. Volgens artikel 1:2 lid 1 Awb wordt onder belanghebbende verstaan: *"Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken"* (Overheid, 2018).

Gemeente Zwartewaterland: De gemeente Zwartewaterland is als belanghebbende beschouwd. De gemeente wil weten hoe het toezicht en de handhaving moet worden vormgegeven, waarmee uiteindelijk het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente kan worden behouden of verbeterd. Door het beleidsplan, kan de gemeente haar beschikbare capaciteit voor het toezicht en de handhaving in de openbare ruimte efficiënt(er) invullen en doelstellingen op dit gebied formuleren.

Inwoners en bezoekers Zwartewaterland: Ook de inwoners en de bezoekers van de gemeente Zwartewaterland zijn belanghebbenden. Zij willen (hoogstwaarschijnlijk) een zo 'goed en mooi mogelijk' leven hebben binnen de gemeente. Het behouden of het verbeteren van het veiligheids- en leefbaarheidsniveau in de gemeente dragen hieraan bij (Werk en veiligheid, 2017). De inwoners van de gemeente Zwartewaterland hebben aangegeven wat zij belangrijk vinden op het gebied van de veiligheid en de leefbaarheid in de openbare ruimte.

Ondernemers Zwartewaterland: Naast de gemeente en de inwoners, zijn ook de ondernemers belanghebbenden. Bedrijven kunnen namelijk meer omzet maken als het veiligheids- en het leefbaarheidsniveau behouden blijft of stijgt. Het zorgt voor een gunstig(er) ondernemersklimaat. Klanten kunnen een bezoek aan een bedrijf/winkel nalaten, als er bijvoorbeeld parkeerproblemen zijn. Als de parkeerproblemen worden opgelost en de toegankelijkheid is verbeterd, kan dit voor meer omzet zorgen voor de ondernemers.

Politie: De politie is ook als belanghebbende beschouwd. De taken op het gebied van toezicht en handhaving moeten worden verdeeld tussen de gemeente en de politie. De gemeenteraad heeft volgens artikel 38b en artikel 39 lid 1 Politiewet bepaalde macht over de politie. Artikel 38b Politiewet schrijft namelijk: *“De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft door de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie”* (Overheid, 2018) en artikel 39 lid 1 Politiewet schrijft: *“Het beleidsplan omvat in ieder geval de verdeling van de beschikbare politiesterke waaronder de beschikbare wijkagenten”* (Overheid, 2018).

De politie is belanghebbende, omdat zij door een aanwijzingsbesluit aangewezen is om toezicht te houden op de APV-feiten van de gemeente. De politie wil weten welke taken zij vanuit de gemeente moet uitvoeren. Dat zal door dit beleidsplan duidelijk worden.

Stakeholders

Intern is er gekeken wie in zijn of haar vakgebied te maken heeft met veiligheids- en leefbaarheidsthema's. Deze mensen zijn als stakeholders aangemerkt. Ze beschikken over de informatie die nodig is om een krachtig beleidsplan vorm te geven. Extern is alleen de politie als stakeholder aangemerkt, omdat er extern geen andere partijen zijn die toezicht houden en handhaven in de openbare ruimte. De stakeholders weten wat er in hun vakgebied speelt en kunnen hun input geven over onder andere de volgende onderwerpen: (1) thema's benoemen, (2) thema's prioriteren, (3) oorzaken van een overtreding aangeven, (4) interventies bedenken en (5) de nalevingsstrategie behandelen.

Buitengewoon opsporingsambtenaar (Sander Sleking en toenmalig stagiaire Leonne Oonk)

De BOA heeft een grote bijdrage in het beleidsplan. De BOA spoort strafbare feiten op en heeft hierdoor een grote functie voor de openbare orde en veiligheid van de gemeente. De BOA weet veel op het gebied van toezicht en handhaving en kan hierdoor voor alle hierboven genoemde punten van dienst zijn (Politie, z.d.).

Adviseur afval en reiniging (Henk Veldkamp)

De adviseur afval en reiniging weet welke thema's op het gebied van 'afval en reiniging' binnen de gemeente spelen.

Juridisch medewerker (Bert Boers)

De juridisch medewerker kan een bijdrage leveren in de sanctiestrategie. Hij kan aangeven welke straffen en maatregelen volgens de wet kunnen worden opgelegd.

Politie (Ellen van de Hoek)

De politie houdt toezicht en handhaaft in de openbare ruimte. Zij doen dit ook op de APV-feiten door een aanwijzingsbesluit vanuit de gemeente. De politie moet weten welke rol zij beoefent bij de controles van de APV-feiten, die van de toezichthouder of die van de handhaver. Daarom is het belangrijk dat de politie niet alleen als belanghebbende, maar ook als stakeholder wordt meegenomen.

Beleidsadviseur verkeer en vervoer (Leffert van der Bij)

De beleidsadviseur verkeer en vervoer kan een bijdrage leveren op het gebied van verkeer en vervoer.

Beleidsmedewerker toezicht en handhaving Wabo (Herma Mars)

De beleidsmedewerker toezicht en handhaving Wabo kan een bijdrage leveren op het gebied van het omgevingsrecht.

Beleidsmedewerker APV/bijzondere wetten (Martin Grouve)

De beleidsmedewerker op het gebied van APV en bijzondere wetten weet welke APV en bijzondere wetten er (niet) worden nageleefd.

Medewerkster veiligheid, met nadruk op evenementen (Jaimie Goei)

Jaimie Goei houdt zich voornamelijk bezig met evenementen (veiligheid). Daarnaast heeft zij ook kennis over andere veiligheidsaspecten.

Medewerkster veiligheid, met nadruk op educatie en het gedrag in het verkeer (Renate ten Hove)

Renate Ten Hove kan een bijdrage leveren op het gebied van educatie en gedrag in het verkeer. Zij houdt zich hier voornamelijk mee bezig, maar zij is ook op de hoogte van andere veiligheidsaspecten.

1.4 Eindproducten

De opdrachtgever beschikt na het afsluiten van dit onderzoek over de volgende producten:

1. **Het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte.** Hierin bevinden zich de risicoanalyse, de nalevingsstrategie en de taakverdeling.
2. **Een Excel bestand met de risicoanalyse.**
3. **Een Excel bestand met de prioritering van de risicoanalyse, de nalevingsstrategie en een toezichthoudende taakverdeling.** In het Excel bestand kan er met de 'filter' optie, specifiek en snel informatie worden opgezocht. Door bijvoorbeeld de filter '*politie houdt toezicht*' aan te vinken, worden alle thema's weergegeven waarop de politie toezicht houdt. De filters kunnen voor elke kolom worden gebruikt.
4. **Een schematische weergave met de prioritering van de risicoanalyse, de nalevingsstrategie en een toezichthoudende taakverdeling.**

1.5 Leeswijzer

Het onderzoek behandelt één hoofdvraag, die uiteen valt in drie deelvragen. Deze hoofd- en deelvragen kunt u lezen in hoofdstuk 2. Ook is in hoofdstuk 2 een stuk geschreven over de afbakening van het onderzoek. De afbakening bepaalt de grenswaarde van het onderzoek. Om de hoofd- en deelvragen te kunnen beantwoorden, is er een wetenschappelijke basis gevormd (het theoretisch kader) die de mogelijke begrippen, theorieën en methoden weergeeft. Deze begrippen, theorieën en methoden zijn in hoofdstuk 3 beschreven. Van elke mogelijke theorie en methode zijn de voor- en nadelen genoemd.

Op basis van de verkregen informatie uit het theoretisch kader, zijn de onderzoeksmethoden bepaald. De onderzoeksmethoden staan in hoofdstuk 4 weergegeven. De onderzoeksmethoden zijn op basis van de voor- en nadelen uit het theoretisch kader gekozen omdat niet alle veiligheidstheorieën/modellen toepasbaar zijn voor het meerjarenbeleidsplan. In de methode van onderzoek worden eerst alle onderzoeksmethoden beschreven, waarna per deelvraag de benodigde methoden worden uitgewerkt. In hoofdstuk 4 kunt u ook de procesbeschrijving en de operationaliseringsmatrix van elke deelvraag vinden.

Na de methode van onderzoek komen in hoofdstuk 5 de resultaten van de deelvragen aan bod. De resultaten, die zo kort mogelijk zijn beschreven, geven antwoord op de deelvragen. In hoofdstuk 6, wordt in de conclusie de hoofdvraag beantwoord.

Na de conclusie worden er enkele aanbevelingen gegeven over welke acties de gemeente Zwartewaterland kan/moet ondernemen om het plan uit te voeren. Als de gemeente deze aanbevelingen implementeert in het uitvoeringsplan, zal het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte goed, toereikend en compleet zijn. De aanbevelingen kunt u in hoofdstuk 7 lezen.

Hoofdstuk 2. Hoofd- en deelvragen

2.1 Hoofdvraag

‘Hoe kan het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte het beste worden vormgegeven, zodat het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente kan worden behouden of worden verbeterd?’

2.2 Deelvragen

Deelvraag 1: Op welke thema’s moet het toezicht en de handhaving zich richten?

Deelvraag 2: Waarom en welke strategieën en interventies moeten worden gebruikt voor de geprioriteerde thema’s waarmee de orde kan worden behouden?

Deelvraag 3: Waarom en welke functionarissen zijn verantwoordelijk voor deze thema’s?

2.3 Onderzoek afbakening

Een meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte bestaat voornamelijk uit de volgende 5 hoofdonderdelen:

1. Het in kaart brengen en het prioriteren van de thema’s.
2. Een nalevingsstrategie.
3. Taakverdeling.

De volgende onderdelen gaan over de uitvoering van het beleidsplan.

4. Uitvoeringsplan.
5. Effect meting.

In overleg met de opdrachtgever is besloten dat het afstudeeronderzoek zich richt op de eerste 3 onderdelen, omdat de periode (20 weken) niet lang genoeg is om het uitvoeringsplan te kunnen uitvoeren.

Om de hoofd- en deelvragen te beantwoorden zijn er methodieken, modellen, begrippen en werkvormen nodig. Deze theoretische basis staat op de volgende bladzijde beschreven.

Hoofdstuk 3. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd welke methodieken, modellen, wetgeving, begrippen en werkvormen er zijn, en welke daarvan voor dit onderzoek worden gebruikt. Van elke methodiek en elk model worden de voor- en nadelen genoemd. Daarbij wordt rekening gehouden met de toepasbaarheid op de veiligheidsvraagstukken en het beleidsplan. De voor- en nadelen worden ook aan het einde van dit hoofdstuk in een schema weergegeven.

3.1 Algemeen

Meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte

In een meerjarenbeleidsplan staan de plannen en doelstellingen voor een bepaalde tijdsperiode weergegeven. In het beleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte wordt vermeld hoe, op welke manier en voor welke tijdsperiode een gemeente toezicht gaat houden en handhaven (Infomil, 2016) (Mabe, 2015).

Toezicht en handhaving

Toezicht houden is het controleren of men de regels naleeft. Een gemeente mag zelf weten hoe er toezicht wordt gehouden. Dit kan bijvoorbeeld op basis van een risicoanalyse, een toezichtstrategie of een klachtensysteem. Een toezichthouder is volgens artikel 5:11 Algemene Wet Bestuursrecht (Awb): *‘een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift’* (Overheid, 2018). Iemand die alleen de functie van een toezichthouder heeft, mag geen sanctie opleggen.

Handhaving gaat een stap verder, tot het daadwerkelijk opleggen van sancties. Volgens artikel 172 Gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde en moet hij/zij volgens de beginselplicht, optreden bij een overtreding (Overheid, 2018). Voordat er mag worden gehandhaafd (sanctie opleggen), moet er eerst informatie/bewijs aanwezig zijn dat aangeeft dat de overtreder zich niet aan de regels heeft gehouden. In principe is het toezicht houden de eerste schakel van de handhaving, omdat er eerst informatie moet worden verzameld (Maas-Cooymans, 2013). Hierdoor is het toezicht houden een belangrijk onderdeel van de handhaving.

In de praktijk heeft een bestuursorgaan vaak de functie van toezichthouder en handhaver. Als er namelijk een overtreding wordt geconstateerd (informatie/bewijs) kan er direct met een sanctie worden opgetreden. Door een aanwijzingsbesluit kan iemand als toezichthouder worden aangewezen, zoals bij een politieambtenaar. Zij kunnen dan toezicht houden op de APV-feiten (Maas-Cooymans, 2013). Dit is belangrijk voor politieambtenaren, omdat zij moeten weten in welke rol zij hun functie uitoefenen. Als zij na het toezichthouden willen handhaven, moeten zij de pet van de handhaver opzetten.

3.2 Wet en regelgeving

Drank- en Horecawet (DWH)

De gemeente houdt toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet. De wet bepaalt onder andere dat de leeftijdsgrens voor de verkoop van alcohol 18 jaar is en dat jongeren onder de 18 geen alcohol in openbare ruimte bij zich mogen hebben (Drank- en Horecawet, z.d.). Het doel van de wet is om gezondheidsschade onder jongeren door alcohol te voorkomen. Daarnaast wil de overheid met deze wetgeving ook verstoring van de openbare orde terugdringen (Drank- en Horecawet, z.d.).

Gemeentelijke verordeningen (Algemeen Plaatselijke/verbindende Voorschriften)

In de Algemene Plaatselijke Verordening staan de wetgevende regelingen op gemeentelijk niveau weergegeven (Overheid, z.d.). Hierin kunnen onder andere afspraken staan over het aanlijnen van honden. Ook zijn er verordeningen vastgesteld over bijvoorbeeld de afvalinzameling en het

verstrekken van alcoholhoudende dranken. Artikel 149 Gemeentewet bepaalt dat de raad een verordening mag maken in het belang van de gemeente (Overheid, 2018).

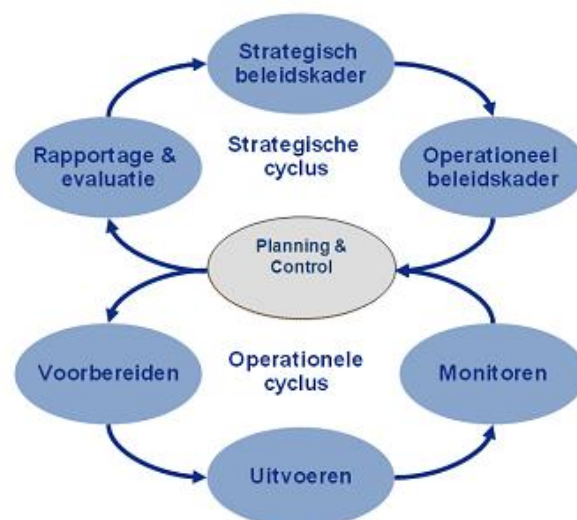
Integraal veiligheidsplan

De gemeente is verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid op lokaal niveau. Deze verantwoordelijkheid wordt verklaard vanuit de gemeentewet. Volgens artikel 172 Gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde (Overheid, 2018). In het plan staan de verantwoordelijkheden en taken op het gebied van veiligheid met de veiligheidspartners weergegeven. Voor het beleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte moeten er ook taken zijn afgestemd met de veiligheidspartners, zoals tussen BOA('s) en de politie. In het integraal veiligheidsplan staan de (kern)doelen op het gebied van veiligheid beschreven. Het maken van een beleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte is een activiteit die in het integraal veiligheidsplan is opgenomen (Weggelaar, z.d.).

Wet Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

De Wet Vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH) is op 14 april 2016 in werking getreden (Wet VTH en kwaliteitscriteria 2.1, 2012). De wet richt zich op de bevordering van de kwaliteit en de samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht, met als doel een veilige en gezonde leefomgeving bewerkstelligen (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2016). De VTH beschikt over een kwaliteitscriteria set 2.1 waar een gemeente aan moet voldoen op het gebied van toezicht en handhaving. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat het bevoegd gezag in staat is om de gewenste continuïteit en kwaliteit te leveren. De kwaliteitscriteria bestaan uit drie onderdelen, (1) kritieke massa, (2) **proceskwaliteit** en (3) inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten (Wet VTH en kwaliteitscriteria 2.1, 2012). Voor een beleidsplan toezicht en handhaving in de openbare orde is alleen onderdeel (2) **proceskwaliteit** van belang. De onderdelen 1 en 3 worden daarom niet verder uitgewerkt.

(2) Proceskwaliteit. Voor de totstandkoming van het beleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte is een werkproces nodig. De BIG-8 hanteert vanuit een strategisch kader een operationeel beleid. Om de kwaliteit van het proces te waarborgen wordt daarom de BIG-8 gehanteerd. De elementen hiervan zorgen voor een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. De stappen staan onder model 2 beschreven (Het spoorboekje kwaliteit: De BIG-8 – stap voor stap, 2015):

Figuur 1: Beleidscyclus big-8 (Infomil, 2016)

(1) *Rapportage & evaluatie*. Deze stap betreft het analyseren van allerlei relevante elementen voor de VTH organisatie. Onder relevante elementen wordt verstaan (1) het vierjaarlijks in kaart brengen van de risico's door een risicoanalyse¹, (2) het opstellen van jaarlijkse verantwoordingsrapportages en (3) vierjaarlijks een beleidsevaluatie uitvoeren (Het spoorboekje kwaliteit: De BIG-8 – stap voor stap, 2015).

(2) *Strategisch beleidskader*. Na de stap rapportage en evaluatie worden er prioriteiten en meetbare doelstellingen geformuleerd. Dit kan in overleg met het bestuur.

(3) *Operationeel beleidskader*. De prioriteiten en doelstellingen van het strategisch beleidskader worden in het operationeel beleidskader vertaald in concrete strategieën. Hiermee moeten de doelen worden behaald. De strategieën worden afgestemd per doelgroep om naleving van de wet- en regelgeving te bewerkstelligen (Overheid, 2015).

(4) *Planning & control*. Bij planning en control worden de noodzakelijke (financiële) middelen die nodig zijn om de gestelde doelen te halen, toegewezen in een uitvoeringsprogramma.

(5) *Voorbereiden*. Voordat het beleid wordt uitgevoerd is het nuttig om te kijken naar eerdere resultaten en onderzoeken. Hierin zijn bijvoorbeeld meldingen, klachten, incidenten en aanpakmethoden vermeld. Er kan dan worden nagegaan wat bij vorige resultaten en onderzoeken niet goed is gegaan, zodat het plan eventueel nog kan worden aangepast.

(6) *Uitvoering*. Het uitvoeren van het programma op grond van vooraf vastgestelde methodieken, processen en protocollen.

(7) *Monitoren*. Het proces in de gaten houden en aansturen waar dit nodig is.

(8) *Evaluatie*. Het evalueren van het proces.

3.3 Risicoanalyses

Een onderdeel van het beleidsplan is de risicoanalyse. De analyse laat zien welke veiligheids- en leefbaarheidsthema's in de openbare ruimte spelen en de analyse prioriteert deze thema's. Op basis hiervan wordt duidelijk op welke thema's het toezicht en de handhaving zich moeten richten. Ook kan de beschikbare capaciteit voor het toezicht en de handhaving efficiënt(er) worden ingevuld. Het uitvoeren van een risicoanalyse op het gebied van handhaving en toezicht bestaat uit drie hoofdonderdelen: (1) het in kaart brengen van mogelijke thema's, (2) het vinden van de kernoorzaken van de overtredingen, (3) risico's bepalen en prioriteren (Stegemann & Stilma, 2014).

3.3.1 In kaart brengen van mogelijke thema's

In het eerste onderdeel wordt er onderzocht welke thema's door de risicoanalyse getoetst moeten worden. Het in kaart brengen van de thema's kan door middel van desk- en fieldresearch. Er kan bijvoorbeeld met deskresearch, aan de hand van de omgevingsanalyse, worden onderzocht welke thema's het minst worden nageleefd. Naast deskresearch kunnen de mogelijke thema's ook in kaart worden gebracht door fieldresearch. Een goede methode om thema's in kaart te brengen is om deskundigen op het gebied van toezicht en handhaving te ondervragen. De deskundigen zijn ervaren in hun vakgebied en weten wat wel of niet belangrijk is. Een beleidsadviseur Verkeer en Vervoer kan bijvoorbeeld aangeven welke problemen er zijn en welke thema's er meegenomen moeten worden in de risicoanalyse op het gebied van verkeer.

3.3.2 De kernoorzaken vinden voor de gevonden thema's

Het tweede onderdeel gaat over het vinden van de kernoorzaken van de desbetreffende thema's. Het is belangrijk om te weten waarom deze thema's worden overtreden. Wanneer deze informatie bekend is, kunnen er doelgericht interventies worden gekozen. De kernoorzaken kunnen op verschillende manieren worden gevonden (LRQA, 2013):

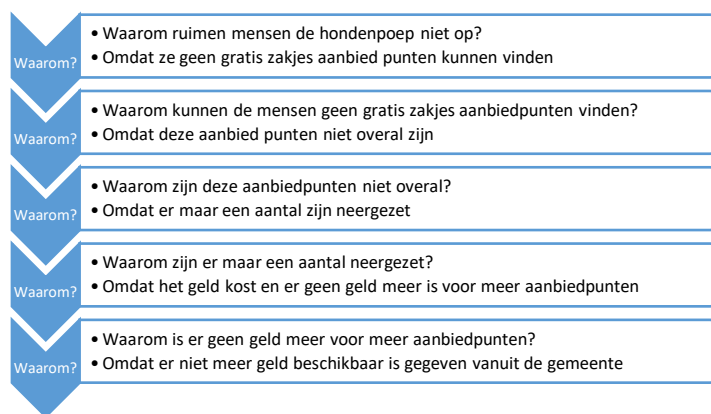
¹ Uitleg risicoanalyse komt ten orde in hoofdstuk 3.3

- De stakeholders vragen of zij de (kern)oorzaken van een overtreding kennen
- 5x waarom methode
- Causaal veldmodel
- Root-Cause-Analysis (RCA)
- Nalevingsmotief tafel van elf

5x waarom methode

De 5x waarom methode, is een methode waarmee de kernoorzaak van een probleem kan worden gevonden. Er is één probleem en iemand reageert hier normaal gesproken vijf keer op met de vraag 'waarom'? (Het kan meer of minder zijn dan vijf) (Van der Kuil, 2011).

Figuur 2 illustreert een voorbeeld over het onvoldoende opruimen van hondenpoep. Na de vijfde vraag behandelt te hebben, wordt duidelijk dat er te weinig geld is uitgetrokken voor het plaatsen van voldoende aanbiedpunten van gratis opruimzakjes. Daardoor ruimen hondeneigenaren de hondenpoep niet op. Met behulp van deze methode kan er besloten worden om bij het college van B&W een aanvraag in te dienen, met het verzoek extra geld vrij te maken voor het plaatsen van meer aanbiedpunten.

Figuur 2: 5x waarom methode

De 5x waarom methode heeft voor de toepasbaarheid op veiligheidsvraagstukken voor- en nadelen. Een voordeel van deze methode is dat het simpel en makkelijk te gebruiken is. Daarnaast kan de methode snel en effectief worden toegepast. Deze methode heeft echter één groot nadeel. Een probleem kan namelijk worden veroorzaakt door meerdere oorzaken en de 5x waarom methode richt zich maar op één kernoorzaak. Er ontstaat hierdoor een tunnelvisie. Vanwege dit nadeel wordt de 5x waarom methode niet voor het beleidsplan gebruikt.

Causaal veldmodel

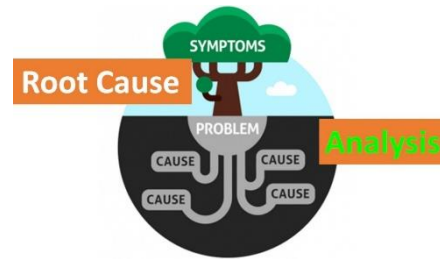
Een causaal veldmodel geeft schematisch weer wat de oorzaken en gevolgen zijn van een probleem. Door het model worden er verbanden gelegd tussen verschillende elementen. Het is een instrument waarmee de gemeente in staat is om oorzaak-gevolg relaties van mogelijke problemen in kaart te brengen, deze te analyseren en daarvoor potentiële maatregelen te bedenken.

Het voordeel van het causale veldmodel is dat er een schematische weergave ontstaat. Het geeft de oorzaken die elkaar beïnvloeden op een duidelijke manier weer. Hierdoor kan in één oogopslag worden bekeken wat de mogelijke oorzaken en gevolgen zijn. Het maken van een causaal veldmodel kan echter lang duren. Vooral wanneer er veel thema's worden genoemd. Het causaal veldmodel wordt daarom niet gebruikt bij de totstandkoming van het beleidsplan. Er bestaat namelijk een model dat uitgebreider en toepasbaarder is om oorzaken en gevolgen in kaart te brengen; de tafel van elf.

Root-Cause-Analysis (RCA)

De root-cause-analyse is een methode die zich richt op het identificeren van de oorzaken van een probleem of gebeurtenis. De RCA bestaat uit 6 basisstappen, namelijk (van Hees, 2010):

1. Definieer het probleem
2. Verzamel gegevens en bewijzen
3. Gebruik de 5x waarom methode
4. Classificeer oorzaken
5. Bedenk acties en of maatregelen
6. Rapporteer

(Appels & Kooijmans, z.d.)

Afbeelding 1: Root Cause Analysis

De RCA heeft als voordeel dat het een nauwkeurige methode is en dat het rekening houdt met meerdere oorzaken. Daarnaast heeft het een duidelijke structuur. Er kan stapsgewijs worden gewerkt. Een nadeel van het model is dat het veel tijd in beslag kan nemen en een paar basisstappen niet goed werken voor het maken van een beleidsplan. Op een paar basisstappen na, wordt het RCA daarom niet geheel voor het beleidsplan gebruikt. Zo worden er wel problemen door de stakeholders gedefinieerd (thema's), gegevens verzameld en acties en of maatregelen bedacht. Maar de 5x waarom methode wordt niet gebruikt.

Nalevingsmotief tafel van elf

De tafel van elf van het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CCV) wordt gebruikt om het nalevingsmotief van één of meerdere mens(en) te achterhalen (Smits & CCV, Tafel van elf, 2010). De tafel van elf wordt door meerdere gemeenten gebruikt en is in de loop van de jaren een methode geworden waarmee men al vertrouwd is geworden (Gemeente Bernheze, 2016). De tafel van elf gaat uit van elf dimensies die een totaalbeeld van naleving weergeeft. Doordat de elf dimensies aansluiten op de praktijk van beleidsontwikkeling en rechtshandhaving, worden oorzaken niet of nauwelijks over het hoofd gezien. De elf dimensies zijn:

1. kennis van regels	7. controlekans
2. kosten en baten	8. detectiekans
3. mate van acceptatie	9. selectiviteit
4. normgetrouwheid doelgroep	10. sanctiekans
5. niet-overheidscontrole	11. sanctie-ernst
6. meldingskans	

1. kennis van regels: De dimensie 'kennis van regels' gaat over de vraag of de doelgroep bekend is met de wet- en regelgeving en of deze duidelijk voor ze is. Onbekende of onduidelijke regels kunnen leiden tot (onbewuste) overtredingen.

2. kosten en baten: De kosten en baten zijn te verdelen in twee hoofd categorieën:

- a. financieel economische kosten en baten
- b. immateriële kosten en baten

Deze twee hoofd categorieën kunnen worden onderverdeeld in vier groepen:

- Kosten van naleving (bijvoorbeeld: administratieve kosten om aan wetgeving te voldoen, zoals bij belastingwetgeving)
- Kosten van niet-naleving (bijvoorbeeld: dubbele boekhouding en het aanbrengen van dubbele bodems in vrachtwagens om illegale goederen gemakkelijker te vervoeren)

- Baten van naleving (bijvoorbeeld: het behouden van een goede reputatie en het verkrijgen van subsidie)
- Baten van overtreding (bijvoorbeeld: tijd en geld besparen door afval illegaal te dumpen)

3. mate van acceptatie: De mate van acceptatie bekijkt of de inwoners het beleid en de regelgeving acceptabel vinden. Bijvoorbeeld jongeren op een scooter die geen helm dragen omdat zij dit overbodig vinden.

4. normgetrouwheid doelgroep: Normgetrouwheid doelgroep gaat over de vraag of de doelgroep bereid is zich aan te passen aan de wet- en regelgeving van de gemeente. Of blijven ze liever bij de eigen normen en waarden van de desbetreffende doelgroep. Voorbeelden hiervan kunnen zijn (1) het betalen van belasting of (2) ouders die weigeren hun kinderen te laten inenten wegens hun geloofsovertuiging.

5. niet-overheidscontrole: Deze dimensie behandelt de vraag hoe de omgeving bepaald gedrag beoordeelt. Zoals het niet opruimen van de hondenpoep en het weggooien van afval in de natuur. Keuren ze dit goed of niet.

6. meldingskans: De kans dat een overtreding door een niet-overheidscontrole wordt gemeld. Hoe groot is de kans dat iemand na het begaan van een overtreding een waarschuwing van de gemeente krijgt nadat een buurman dit heeft gemeld?

7. controlekans: De kans dat iemand door de overheid/gemeente wordt gecontroleerd tijdens het begaan van een overtreding. Hoe groot is bijvoorbeeld de kans dat iemand op klaarlichte dag te hard rijdt en langs een snelheidscontrole komt?

8. detectiekans: De kans dat een overtreder gedetecteerd wordt bij het overtreden van de wet -en regelgeving. Zoals bij het verontreinigen van de bodem door olie of het niet bezitten van de juiste papieren bij het vissen.

9. selectiviteit: De kans op controle en detectie door een selectiekeuze. Zoals een daderanalyse of het in de gaten houden van recidivisten.

10. sanctiekans: De kans dat de overtreder een sanctie krijgt na een overtreding. Is er bijvoorbeeld genoeg bewijsmateriaal?

11. sanctie-ernst: Bij sanctie-ernst gaat het over de vraag of de overtreder de hoogte en de soort sanctie van de gedane overtreding kent. Hierbij wordt er ook gekeken of de sanctie snel wordt opgelegd (lik-op-stukbeleid).

Voor elke dimensie bestaan er vragen die met (1) ja, (2) nee of (3) niet van toepassing zijn te beantwoorden. In totaal zijn er 60 vragen voor de elf dimensies. Door het invullen van de lijst ontstaat een duidelijk beeld van het nalevingsmotief (Smits & CCV, Tafel van elf, 2010). De vragenlijst staat in bijlage 1 weergegeven.

De tafel van elf beschikt over het voordeel dat er elf belangrijke dimensies worden meegenomen. De antwoorden op de vragen zorgen voor een breed en duidelijk beeld waarom iets wel of niet wordt nageleefd. Omdat er 60 vragen worden gesteld, kan er niet of nauwelijks iets worden vergeten. Daarnaast is de tafel van elf een bekende tool voor gemeenten. Een nadeel van de tafel van elf is dat de uitvoerder misschien niet over alle benodigde kennis van de dimensies beschikt. In dat geval kunnen niet alle vragen betrouwbaar worden ingevuld. Een ander nadeel van de tafel van elf is dat het invullen lang kan duren. Vooral als er meerdere problemen aanwezig zijn. Ondanks de nadelen, wordt de tafel van elf wel gebruikt voor het beleidsplan. Als er een duidelijk beeld ontstaat waarom iets wel of niet wordt nageleefd, kunnen de strategieën en interventies immers doelgericht(er) worden gekozen. Goede strategieën en interventies zijn belangrijker dan de tijdsduur van het proces.

De verkregen informatie van deze methoden worden verwerkt in een oorzaken- en preventieanalyse.

3.3.3 Risico's bepalen en prioriteren

Het derde onderdeel was het bepalen en het prioriteren van de risico's. Hiervoor kunnen verschillende methoden worden gebruikt. In de komende paragraaf worden er twee methoden beschreven.

Fine & Kinney

De risicobeoordelingsmethode van Fine & Kinney is een bekende methode voor veiligheidsdeskundigen. Deze methode gaat uit van drie variabelen (Beoordelingstool 2: risicobeoordeling van Fine en Kinney, z.d.) (Slager, 2013):

1. de ernst van het effect
2. de mate van de blootstelling
3. de waarschijnlijkheid (de kans dat het voorval zich voordoet)

Ernst van het effect (E)	Blootstelling (B)	Waarschijnlijkheid (W)
100 catastrofaal, veel doden	10 voortdurend	10 kan worden verwacht, bijna zeker
40 ramp, verscheidene doden	6 dagelijks	6 goed mogelijk
15 zeer ernstig, één dode	3 wekelijks of incidenteel	3 ongewoon, maar mogelijk
7 aanzienlijk, blijvend letsel	2 maandelijks	0,5 onwaarschijnlijk
3 tijdelijke arbeidsongeschiktheid	1 enkele malen per jaar	0,2 vrijwel onmogelijk
1 betekenisvol, EHBO vereist	0,5 zeer zelden	0,1 bijna niet denkbaar

Tabel 1: Waarden Fine & Kinney

Klasse	Risicoscore	Prioriteit
1	$R \leq 20$	Geen prioriteit (aanvaardbaar risico)
2	$20 < R \leq 70$	Aandacht vereist (enig of mogelijk risico)
3	$70 < R \leq 200$	Maatregelen vereist (belangrijk risico)
4	$200 < R \leq 400$	Directe verbetering vereist (hoog risico)
5	$R > 400$	Stoppen met bezigheden

Tabel 2: Klassen Fine & Kinney

De risicoscore kan worden berekend met de volgende formule: $R = E \cdot B \cdot W$

R= risico

E= effect

B= blootstelling

W= waarschijnlijkheid (kans dat het effect optreedt)

Per risico worden de ernst, de blootstelling en de waarschijnlijkheid bepaald. Door deze scores te vermenigvuldigen ontstaat er een risicoscore die in een klasse kan worden geplaatst.

De Fine & Kinney methode heeft als voordeel; de eenvoud. Het is een makkelijke en duidelijke risicoanalyse. Daarnaast is het handig dat aan het cijfer een waarde is gekoppeld. Bijvoorbeeld bij ernst van effect 100 staat 'catastrofaal, veel doden'. Gebruikers van de Fine & Kinney methode gaan hierdoor uit van dezelfde cijfers en waardes.

Een nadeel van de Fine & Kinney methode is dat hij niet toepasbaar is op alle leefbaarheidsthema's. Zo is de Fine & Kinney geen goede methode om het thema 'hondenpoep' te classificeren.

Hondenpoep zorgt niet voor doden, maar alleen voor ergernissen bij de inwoners. De Fine & Kinney methode classificeert dit niet. Daarnaast wordt de Fine & Kinney methode, net als de andere risicoanalyses, op basis van een subjectieve ingeving ingevuld. De Fine & Kinney methode wordt daarom niet gebruikt voor het beleidsplan.

Risicoanalyse van het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CCV)

Het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CCV) beschikt over een risicoanalyse die onder beleidsmedewerkers een bekende tool is. Deze risicoanalyse is speciaal ontwikkeld voor gemeenten, waterschappen en provincies voor het toezicht houden en handhaven (Smits & CCV, Programmatisch handhaven - Gids voor gemeenten, waterschappen en provincies, 2010).

A1	:				RISICOANALYSE						
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	RISICOANALYSE										
2	ONDERWERPEN	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Fin.ec. schade	Natuur/stadsschoon	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago	gem	kans	risico	voorgestelde prioriteit
3								####		####	#DEEL/0!
4								####		####	#DEEL/0!

Afbeelding 2: Format risicoanalyse CCV

In vak **A** worden de onderwerpen genoemd die aan bod komen, zoals in vak A3 'Drugshandel'.

In vak **B tot en met G** staan de zes negatieve effecten die de gemeente probeert te voorkomen:

B: Negatief effect op de fysieke veiligheid

C: Negatief effect op de kwaliteit van het sociaal maatschappelijk leven in een gemeente (zoals de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel)

D: Financiële schade

E: Verlies van of schade aan de natuur

F: Schade aan de volksgezondheid

G: Schade aan het bestuurlijk imago of stemmenverlies

De zes negatieve effecten kunnen worden geclassificeerd door middel van de volgende puntenschaal:

0= n.v.t

1= effect is heel klein

2= effect is klein

3= effect is gemiddeld

4= effect is groot

5= effect is heel groot

In vak **H** wordt het gemiddelde berekend, vakken **B tot en met G** delen door 6. In vak **I** wordt de kans bepaald. De kans wordt geclassificeerd door de volgende puntenschaal:

1= kans is heel klein

2= kans is klein

3= kans is gemiddeld

4= kans is groot

5= kans is heel groot

Vervolgens wordt de risicoscore in vak **J** automatisch uiterekend met de volgende formule: (gemiddelde+ kans)/2.

Het maximale haalbare risico is 5. Vervolgens wordt het onderwerp in vak **K** automatisch geprioriteerd met de volgende formules. Hierbij heeft prioriteit 1 het hoogste risico en prioriteit 4 het laagste risico :

Prioriteit 1= (gemiddelde >3) en (kans>3)

Prioriteit 2= (gemiddelde>3) en (kans<=3)

Prioriteit 3= (gemiddelde <=3) en (kans >3)

Prioriteit 4= (gemiddelde <=3) en (kans <=3)

Door middel van dit model kan er op een effectieve manier een prioritering worden gemaakt (Smits & CCV, Programmatisch handhaven - Gids voor gemeenten, waterschappen en provincies, 2010).

Ingevuld kan het model er als volgt uit zien:

H3

=GEMIDDELDE(B3:G3)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	RISICOANALYSE										
2	ONDERWERPEN	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Fin.ec. schade	Natuur/stadsschoon	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago	gem	kans	risico	voorgestelde prioriteit
3	Defecte lantaarns	3	4	1	1	1	3	2,167	3	2,6	prioriteit 4
4	Geweld op straat	1	5	2	1	4	4	2,833	4	3,4	prioriteit 3

Afbeelding 3: Risicoanalyse CCV

Dit model is geschikt voor het maken van het beleidsplan, omdat er rekening wordt gehouden met de zes negatieve effecten die de gemeente probeert te voorkomen. In vergelijking met de risicoanalyse van Fine & Kinney is het effect ‘sociale kwaliteit’ erg handig voor verschillende thema’s. Zoals voor het thema ‘hondenpoep’.

Het nadeel van deze risicoanalyse is dat hij, net als de andere risicoanalyses, op basis van een subjectieve ingeving wordt ingevuld en dat er geen waardes aan de cijfers zijn gekoppeld. De risicoanalyse van Fine & Kinney heeft dat wel, bijvoorbeeld bij het cijfer **15** is de waarde **‘zeer ernstig één dode’**, gekoppeld. Stakeholders kunnen namelijk de classificatie 4 en ‘effect is groot’, allemaal anders interpreteren. De risicoanalyse van het CCV wordt gebruikt voor het beleidsplan, het is namelijk erg handig dat deze risicoanalyse de thema’s beoordeelt op basis van de zes negatieve effecten die gemeente probeert te voorkomen.

Let op: dit is de originele versie van het CCV. De originele versie wordt in de methode van het onderzoek iets aangepast!

3.4 Nalevingsstrategie

Na het in kaart brengen en het prioriteren van de thema's, kan er door middel van een nalevingsstrategie worden bepaald hoe en met welke instrumenten de gemeente naleving wil bereiken. De nalevingsstrategie bestaat uit een preventie- en handhavingsstrategie. De handhavingsstrategie bestaat uit een (1) toezichtstrategie, (2) gedoogstrategie en (3) sanctiestrategie (Overheid, 2015).

(Gemeente Bernheze, 2016) Afbeelding 4: Nalevingsstrategie

Voor het maken van het beleidsplan worden alle onderdelen van de nalevingsstrategie gebruikt, omdat het ook wettelijk verplicht is voor het toezicht en de handhaving volgens de VTH (Wet VTH en kwaliteitscriteria 2.1, 2012). Een groot voordeel van de nalevingsstrategie is dat zij al verankerd ligt bij verschillende gemeenten in Nederland, waardoor zij al een bekende tool is (Gemeente Bernheze, 2016) (Gemeente Utrecht, 2017).

3.4.1 Preventiestrategie

Met behulp van de preventiestrategie wordt er gekeken of en hoe het gekozen thema voorkomen kan worden. Het is een strategie die zich richt op het voorkomen van strafbare delicten. In de preventiestrategie kunnen de interventies worden onderverdeeld in de volgende categorieën (Overheid, 2015):

1. Informatiegericht. Het informeren, communiceren en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen van een strafbaar feit. Bijvoorbeeld door het geven van voorlichtingen.
2. Investering en voorzieningen. Het aanpassen van de inrichting van de openbare ruimte of het verwezenlijken van meer voorzieningen. Denk aan rotondes en hondentoiletten.
3. Samenwerkingsverbanden. Thema's preventief aanpakken door samenwerkingsverbanden aan te gaan, zoals met andere gemeenten, verenigingen, scholen en jongerenwerkers.
4. Financiële prikkels. Het preventief aanpakken van strafbare delicten met behulp van financiële prikkels, zoals heffingen, subsidies en prijsveranderingen.
5. Beleidsmatig. Het versoepelen of aanscherpen van de wet- en regelgeving of het toetsen van een vergunning.

3.4.2 Handhavingsstrategie

Toezichtstrategie

Met de toezichtstrategie wordt er gekeken hoe er op het desbetreffende thema toezicht moet worden gehouden. Toezicht vindt plaats op basis van wet- en regelgeving en kan op verschillende manieren plaatsvinden:

1. Reactief toezicht (ad hoc): Op basis van meldingen, klachten en het toevallig tegenkomen van strafbare delicten.
2. Proactief toezicht: Het gericht zoeken naar overtredingen, controlefrequentie.
3. Gebiedsgericht toezicht: In bepaalde gebieden toezicht houden, zoals bij scholen, blauwe zones en evenemententerreinen.

Gedooogstrategie

De wet- en regelgeving heeft onder andere als doelen; de samenleving ordenen, de belangen van de mensen beschermen en de rechtsgelijkheid verzekeren. De wet- en regelgeving heeft op veel situaties betrekking, maar er kunnen altijd situaties ontstaan die er niet onder vallen (Ranter, 2009). Moet er bij deze situaties dan altijd handhavend worden opgetreden? Nee, bepaalde situaties kunnen ook worden gedooogd. De definitie van gedogen is: *'het bestuur dat bevoegd is tot handhaving ziet willens en wetens (tijdelijk) af van optreden tegen een overtreding'* (Overheid, 1996). In de gedooogstrategie komt aan bod wanneer en aan welke voorwaarden er gedooogd mag worden.

Sanctiestrategie

De sanctiestrategie beschrijft de wijze waarop een gemeente optreedt bij geconstateerde overtredingen en welke sancties er gehanteerd kunnen worden. De gemeente heeft de keuze uit:

1. Zelfregulering: Inwoners, docenten, verhuurders, trainers etc. proberen zelf hun problemen op te lossen.
2. Bestuursrechtelijke correctieve aanpak: Het beëindigen of het ongedaan maken van een overtreding of herhaling van een overtreding voorkomen. Zoals een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang.
3. Strafrechtelijke punitieve aanpak: Het bestraffen van een overtreder, zoals een bekeuring.
4. Bestuursrechtelijke punitieve aanpak: Op bestuursrechtelijk niveau een overtreder bestraffen, met bijvoorbeeld een bestuurlijke boete, het sluiten van een pand of het intrekken van een vergunning.
5. Reputatie aanpak: Reputatieschade toebrengen aan de overtreder, zoals naming & shaming. Deze aanpak wordt zo min mogelijk toegepast, maar de media kan een overtreder ook reputatieschade toebrengen.

De sanctiestrategie kan afwijken van hoe het er in de praktijk aan toe gaat, omdat een overtreding per situatie kan verschillen. In sommige situaties wordt er direct bekeurd, terwijl in een andere situatie voor een soortgelijk vergrijp een waarschuwing afdoende is. Dit kan bijvoorbeeld liggen aan de normadressaat (onbewust of doelbewuste overtreding) en of er op dat moment een gevaarlijke situatie is ontstaan. Een handhaver kan hiervoor een Landelijke Handhavingstrategie gebruiken (LHS). Het LHS wordt in bijlage 2 uitgelegd en weergegeven.

Voor- en nadelen methoden (Stegemann & Stilma, 2014)

Methode	Voordelen	Nadelen
5x waarom methode	Eenvoudig hulpmiddel om de kernoorzaak van een probleem te achterhalen	Een probleem kan worden veroorzaakt door meerdere oorzaken. Door de 5x waarom methode wordt er één kernoorzaak gevonden; er ontstaat een tunnelvisie. Er wordt gefocust op één oorzaak
	Kost weinig tijd	Oorzaken die buiten het kennisgebied vallen van de uitvoerder(s) kunnen worden vergeten
Causaal veld model	Er wordt rekening gehouden met oorzaken die elkaar beïnvloeden	Geeft niet duidelijk een resultaat aan
	Schematisch resultaat	Kan veel tijd in beslag nemen, terwijl er dan nog geen compleet beeld van naleving is
Root Cause Analysis	Nauwkeurig	Duurt lang om te maken
	Houd rekening met meerdere oorzaken	Niet alle onderdelen zijn toepasbaar
Tafel van elf	Neemt elf belangrijke dimensies met zich mee	Duurt lang als er meerdere problemen zijn
	Duidelijk beeld waarom iets wel of niet wordt nageleefd	Uitvoerder kan niet over alle kennis beschikken van de elf dimensies
	Bekende tool onder de beleidsmedewerkers	
Fine en Kinney	Eenvoudige en duidelijke methode	Subjectief
		Laat alleen een score zien en is niet toepasbaar op elk gebied
Nalevingsstrategie	Verschillende strategieën	
	Bekend en vertrouwd bij verschillende gemeenten en provincies	
	Verplicht volgens kwaliteitscriteria VTH (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2016)	
Risicoanalyse CCV	Gericht op beleidsmedewerkers van gemeenten/provincies	Subjectief
	Houd rekening met verschillende effecten in de openbare ruimte	Bestaande formules niet toereikend genoeg
	Bekend model	Geen waardes aan de scores gekoppeld

Tabel 3: Voor- en nadelen methoden

In dit hoofdstuk zijn de mogelijke methodieken en modellen beschreven. In het volgende hoofdstuk zijn de gekozen methodieken aan de deelvragen gekoppeld. Tevens wordt de procesbeschrijving en de operationaliseringsmatrix per deelvraag weergegeven.

Hoofdstuk 4. Methode van onderzoek

In dit hoofdstuk staat de methode van onderzoek beschreven. In de paragrafen 4.1 en 4.2 staan de gekozen methoden toegelicht. In paragraaf 4.3 staat de operationaliseringsmatrix weergegeven die per deelvraag de eenheden, variabelen, dataverzamelingsmethoden en indicatoren beschrijft. Tot slot kunt u in paragraaf 4.4 in de procesbeschrijving lezen hoe het proces van de deelvragen vanaf de eerste tot en met de laatste stap is verlopen.

4.1 Deskresearch

Voor het beantwoorden van de deelvragen wordt er gebruik gemaakt van deskresearch.

Deskresearch is het verkrijgen van informatie door bestaande bronnen. Deze bronnen betreffen onder andere het internet, documenten, statistieken en cijfers. De deskresearch methodes zijn:

- **Het gemeentelijk meldpunt JOIN.** JOIN is een systeem waar elke klacht, melding of verzoek (hierna: melding) van een inwoner van de gemeente op komt te staan. Vervolgens wordt deze melding doorgestuurd naar desbetreffende ambtenaar die ermee aan de slag kan gaan. Op basis van de informatie van het gemeentelijk meldpunt, worden de belangen van de inwoners meegenomen.

- **Bestaande beleidsplannen.** Er worden bestaande beleidsplannen toezicht en handhaving in de openbare ruimte van andere gemeenten bekeken. Door andere beleidsplannen te bekijken kan er informatie worden verkregen over bijvoorbeeld de benodigde onderdelen, schrijftaal en de structuur.

- **Bestaande interventies van niet gemeenten.** Voor elk thema wordt op internet naar bestaande interventies gezocht. Particulieren kunnen namelijk ook goede ideeën hebben.

- **Oorzaken van de thema's.** Op internet worden de mogelijke oorzaken van overtredingen opgezocht. Als de oorzaken van overtreding(en) bekend zijn, kunnen de preventieve interventies effectiever worden gekozen. De verkregen informatie wordt verwerkt in een oorzaken- en preventieanalyse.

- **Gebiedsscan politie.** Met de gebiedsscan van de politie worden de ontwikkelingen van criminaliteit en (on)veiligheid in de gemeente Zwartewaterland bekeken. Op basis van deze informatie wordt er gekeken wat er zoal binnen de gemeente speelt.

- **Facebookactie politie.** De politie heeft in januari 2018 aan de inwoners van Hasselt en Genemuiden gevraagd wat er volgens hen verbeterd kan worden in de openbare ruimte. De inwoners konden hun mening geven over de thema's; verkeer, parkeren, overlast en algemeen. Door de informatie van de Facebookactie, worden de belangen van de inwoners meegenomen in het beleidsplan.

- **Beleidscyclus big-8.** De werkprocessen van de beleidscyclus BIG-8 worden ook gehanteerd voor het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte. De BIG-8 hanteert vanuit een strategisch kader naar een operationeel beleid. Om de kwaliteit van het proces te waarborgen wordt de BIG-8 gehanteerd, omdat de elementen van de BIG-8 zorgen voor een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Van de 8 stappen van de BIG-8 worden er 3 stappen in dit beleidsplan gebruikt, namelijk stap 1 **rapportage & evaluatie**, stap 3 **operationeel beleidskader** en stap 5 **voorbereiden**. De overige stappen komen aan bod in het uitvoeringsplan.

4.2 Fieldresearch

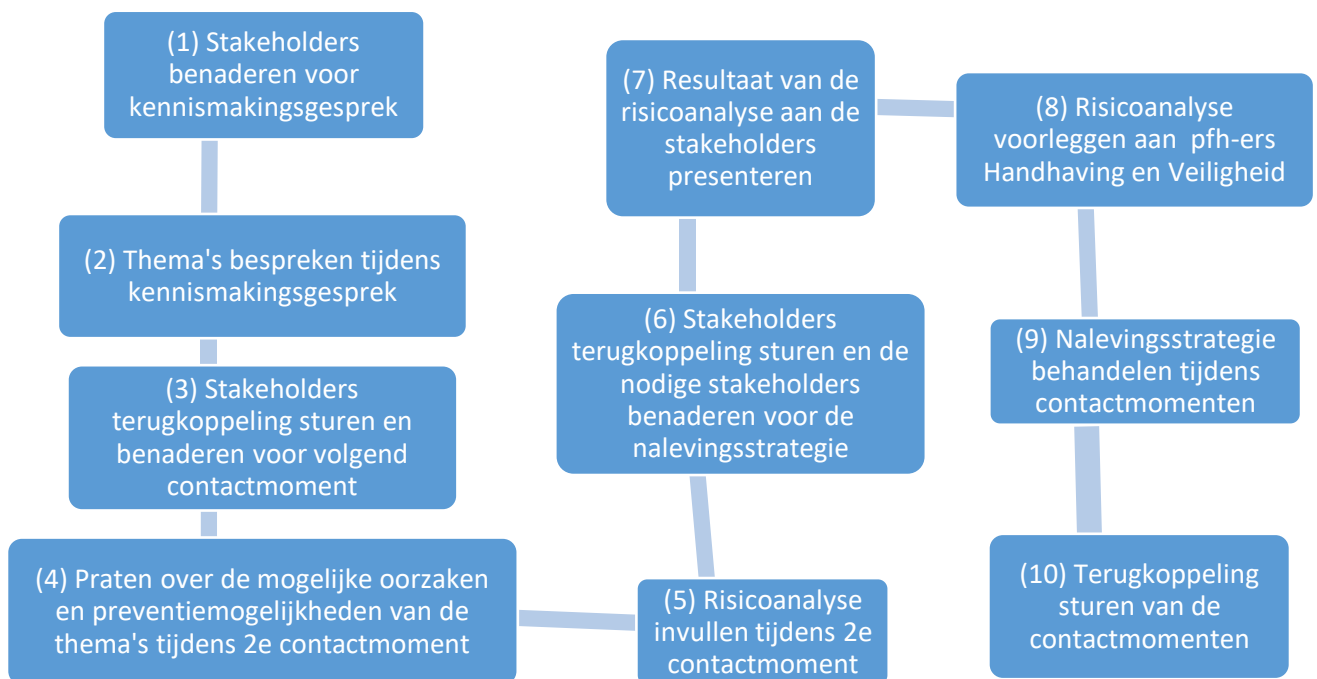
Naast deskresearch wordt er ook gebruik gemaakt van fieldresearch. Fieldresearch is het zelf verkrijgen van informatie. Door middel van empirisch onderzoek worden er nieuwe gegevens verzameld. Fieldresearch gebeurt op verschillende manieren:

- Contactmomenten met de stakeholders
- Risicoanalyse CCV
- Samen Actief Dag (gemeentedag)
- Oorzaken- en preventieanalyse
- Nalevingsstrategie

Contactmomenten stakeholders

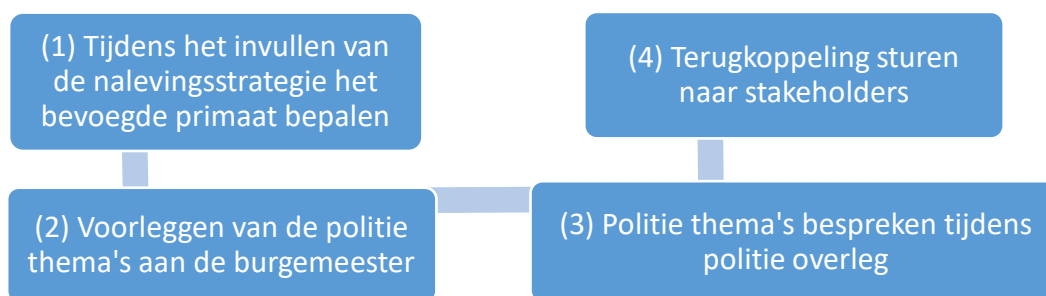
Voor het beantwoorden van de deelvragen worden er meerdere contactmomenten met de stakeholders ingepland. De stakeholders weten wat er in hun vakgebied speelt en kunnen zo een belangrijke bijdrage leveren aan de kwaliteit van het beleidsplan; aan de thema's, de risicoanalyse, de nalevingsstrategie en de taakverdeling.

Figuur 3 beschrijft stapsgewijs hoe de aanpak van de contactmomenten voor de deelvragen 1 en 2 gaan verlopen.

Figuur 3: Schema stakeholders deelvragen 1 en 2

Voor deelvraag 3 wordt een andere aanpak gebruikt. De aanpak staat in figuur 4 beschreven.

Figuur 4: Schema functionarissen deelvraag 3

Risicoanalyse CCV

Met behulp van de risicoanalyse wordt er nieuwe informatie verkregen, namelijk de urgentie van de veiligheids- en leefbaarheidsthema's. Er is gekozen om de risicoanalyse van het centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid (CCV) te gebruiken. De risicoanalyse van het CCV is toepasbaarder voor het maken van een beleidsplan toezicht en handhaving, dan de Fine en Kinney methode.

Wel is de huidige risicoanalyse van het CCV enigszins aangepast. De bestaande formules waren in eerste instantie vaag (volgens meerdere personen) en niet toereikend en correct genoeg. Op basis van de bestaande formules is een medewerker van het CCV benaderd om nadere toelichting op de formules te geven. De medewerker vertelde dat de 'risicoscore' wordt bepaald door de formule (kans x effect), terwijl de bestaande formule (kans + effect) was. Daarnaast werd duidelijk dat de grenzen van de 'voorgestelde prioriteit' niet statisch zijn en dat deze aangepast mogen worden. Op basis van deze informatie en intern overleg, zijn de formules op basis van het draagvlak aangepast:

Formule risicoscore: (kans x effect):5

Er wordt door 5 gedeeld omdat 5 de maximale score voor het gemiddelde (30:6) en de kans is.

Formule voorgestelde prioriteit:

0 = minimale risicoscore (0 x 0):5

5 = maximale risicoscore (5 x 5):5

De maximale score is 5, minimale score is 0 en er zijn 4 prioriteiten, stapjes van 1,25 (5:4).

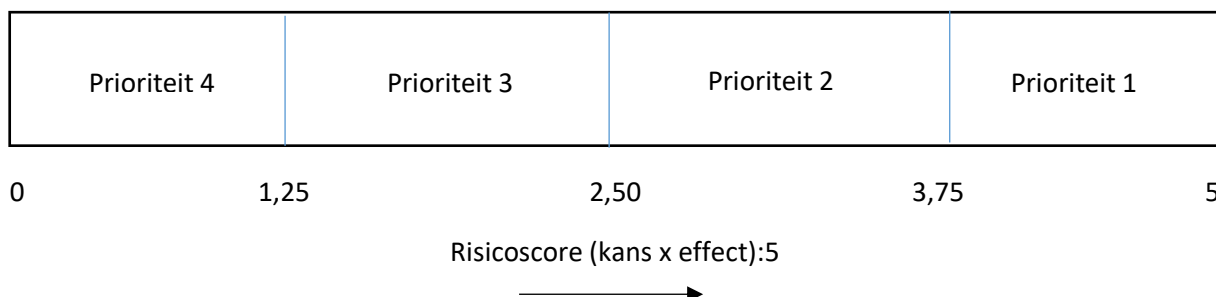
Je krijgt:

Prioriteit 4: risicoscore van 0,00 t/m 1,24

Prioriteit 3: risicoscore van 1,25 t/m 2,49

Prioriteit 2: risicoscore van 2,50 t/m 3,74

Prioriteit 1: risicoscore van 3,75 t/m 5,00

Iedereen kan 'het effect is klein' of 'het effect is groot', anders interpreteren. Om de risicoanalyse makkelijker te laten invullen en om discussie te voorkomen, is er voor dit beleidsplan een matrix ontwikkeld. Als alle stakeholders uitgaan van deze waardes bij de betreffende scores, heeft iedereen hetzelfde beeld bij het invullen van de risicoanalyse.

	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Financiële schade	Natuur/stadsschoon schade	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago
0	Geen effect op de fysieke veiligheid	Geen effect op de sociale kwaliteit	Geen financiële schade	Geen natuur- of stadsschoon schade	Geen effect voor de volksgezondheid	Geen negatief effect op het bestuurlijk imago
1	Kans op pijn of letsel bij een individu	Irritaties en frustraties bij 1-10% van de bevolking	Heel weinig financiële schade	Beperkte natuur- of stadsschoon schade	Effect voor de volksgezondheid voor een beperkt aantal mensen	Verwaarloosbaar effect op het bestuurlijk imago
2	Kans op pijn of letsel bij meerdere individuen	Irritaties en frustraties bij 10-30 % van de bevolking	Kleine financiële schade	Weinig natuur- of stadsschoon schade op één plek	Effect voor de volksgezondheid voor een klein aantal mensen	Klein effect op het bestuurlijk imago
3	Kans op zwaar letsel bij een individu	Irritaties en frustraties bij 30-50 % van de bevolking	Gemiddelde financiële schade	Weinig natuur- of stadsschoon schade op meerdere plekken	Effect voor de volksgezondheid voor een gemiddeld aantal mensen	Gemiddeld effect op het bestuurlijk imago
4	Kans op zwaar letsel bij meerdere individuen	Irritaties en frustraties bij 50-75 % van de bevolking	Grote financiële schade	Veel natuur- of stadsschoon schade op één plek	Effect voor de volksgezondheid voor veel mensen	Groot effect op het bestuurlijk imago
5	Kans op 1 of meerdere doden	Irritaties en frustraties bij bijna de gehele bevolking 75% +	Hele grote financiële schade	Veel natuur- of stadsschoon schade op meerdere plekken	Effect voor de volksgezondheid voor alle mensen	Heel groot effect op het bestuurlijk imago

Tabel 4: Scores en waardes risicoanalyse

Samen Actief Dag (gemeentedag)

Deze dag staat in het teken van inwonersparticipatie. Op deze dag wordt aan enkele inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden op het gebied van veilig- en leefbaarheid en wat er in de toekomst op dit gebied verbeterd kan/moet worden. Door deze informatie worden de belangen van de inwoners in kaart gebracht.

Oorzaken- en preventieanalyse

Door middel van een oorzaken- en preventieanalyse wordt er inzicht gecreëerd in de vraag waarom een thema niet wordt nageleefd. Daarnaast geeft de analyse ook aan welke preventieve interventies er mogelijk zijn om naleving van de wet- en regelgeving wel te realiseren. Om de oorzaken en preventiemogelijkheden te achterhalen, worden er verschillende methodieken gebruikt.

1: **Deskresearch.** Door middel van het internet wordt er informatie opgezocht over elk thema.

2: **Gesprekken stakeholders.** Tijdens het 2^e contactmoment worden met de stakeholders de mogelijke oorzaken en preventiemogelijkheden besproken.

3: **Tafel van elf.** De tafel van elf is een goede methode om te achterhalen door welke oorzaken iets wel of niet wordt nageleefd. Bij het toepassen van de tafel van elf, wordt de vragenlijst die in bijlage 1 staat weergegeven, gebruikt (Smits & CCV, Tafel van elf, 2010). De tafel van elf wordt niet gebruikt/ingevuld door de stakeholders, omdat dit proces te lang gaat duren. De checklist bestaat namelijk uit 60 vragen. Als een stakeholder 10 thema's aankaart, moeten er 600 vragen worden

beantwoord. Dit is tijdens een contactmoment niet te realiseren. Met de verkregen informatie van deskresearch en de gesprekken met de stakeholders, worden alle vragen van de tafel van elf voor elk thema ingevuld. Door de vragen te beantwoorden, ontstaat er inzicht waarom iets niet of wel wordt nageleefd.

Met behulp van deze drie methodieken wordt de oorzaken- en preventieanalyse ontworpen, die in bijlage 5 wordt weergegeven. De oorzaken- en preventieanalyse wordt gebruikt voor de nalevingsstrategie en om de preventieve interventies te kiezen. Door alvast de mogelijke preventieve interventies in kaart te brengen, hoeft de gemeente dit voor het uitvoeringsplan niet meer te doen.

Nalevingsstrategie

Door de nalevingsstrategie in te vullen wordt er nieuwe informatie verkregen. Namelijk hoe elk thema voorkomen kan worden en hoe toezicht en handhaving moet plaatsvinden. Er wordt voor elk thema een passende preventie-, toezicht en sanctiestrategie gevonden. Voor elke strategie wordt er een tabel ontwikkeld, dat het invullen van de nalevingsstrategie structureler en gemakkelijker maakt. De tabellen worden tijdens meerdere contactmomenten met de stakeholders ingevuld. In de tabellen van de preventie- en toezichtstrategie worden X-en gezet bij de juiste strategie(ën). Bij de sanctiestrategie is er een keuze uit:

X= zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortdurende van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortdurende van de overtreding

Voor de gedoogstrategie wordt een apart hoofdstuk gemaakt, met de wet- en regelgeving van gedogen.

4.3 Operationaliseringsmatrix

Onderzoeksvraag 1	Eenheden	Variabelen	Dataverzamelingsmethode	Indicatoren
Op welke thema's moet het toezicht en de handhaving zich richten?	Het toezicht en de handhaving	Thema's	- Deskresearch door middel van cijfers en statistieken - Fieldresearch door middel van contactmomenten met de stakeholders - Risicoanalyse toezicht en handhaving - Prioriteiten van de risicoanalyse - Samen Actief dag - Cijfers Facebookactie - Gebiedsscan	- Parkeerproblemen - APV feiten - Horeca en evenementen - Illegaal afval dumpen - Fietsenstallen - Afval scheiden - Te snel rijden - Overige thema's...

Matrix 1: Operationaliseringsmatrix deelvraag 1

Onderzoeksvraag 2	Eenheden	Variabelen	Dataverzamelingsmethode	Indicatoren
Waarom en welke strategieën en interventies moeten worden gebruikt voor de geprioriteerde thema's waarmee de orde kan worden behouden?	Strategieën en interventies	- Preventiestrategie - Handhaving strategie - Gedoogstrategie - Sanctiestrategie - Interventies van stakeholders - Interventies van deskresearch	- Deskresearch door het zoeken naar mogelijke interventies - Fieldresearch door middel van contactmomenten met de stakeholders - Interventies toezicht en handhaving - Beleidsplannen toezicht en handhaving	- Preventiestrategie - Informeren - Aanpassen omgeving - Communiceren - Subsidies en heffingen - Publiceren nieuwe wetgeving -Enzovoort - Toezicht strategie - Proactief - Reactief - Gebiedsgericht - Ad hoc toezicht - Enzovoort - Gedoogstrategie - Sprake van noodsituatie? - Sprake van experiment? - Sanctiestrategie - Last onder dwangsom - Last onder bestuursdwang - Gebiedsverbod - Bestuurlijke boete - Intrekken vergunning - Preventief fouilleren -Enzovoort

Matrix 2: Operationaliseringsmatrix deelvraag 2

Onderzoeksvraag 3	Eenheden	Variabelen	Dataverzamelingsmethode	Indicatoren
Waarom en welke functionarissen zijn verantwoordelijk voor deze thema's?	Functionarissen	Verantwoordelijkheden	- Door de nalevingsstrategie te behandelen met de stakeholders - Contactmoment met de burgemeester - Contactmoment met de korpschef van de politie	- Boa - Politie - Preventief verantwoordelijk - Toezicht houdend verantwoordelijk - Handhavend verantwoordelijk

Matrix 3: Operationaliseringsmatrix deelvraag 3

4.4 Procesbeschrijving per deelvraag

In deze paragraaf kunt u de procesbeschrijving van elke deelvraag lezen. Voor alle deelvragen was de inbreng van stakeholders nodig. Deze zijn dan ook als eerste in kaart gebracht. Intern is gekeken wie in zijn of haar werkveld te maken heeft met veiligheids- en leefbaarheidsthema's in de openbare ruimte en extern is gekeken wie in de openbare ruimte toezicht houdt en handhaaft. Naast de input van de stakeholders zijn ook de belangen van de inwoners meegenomen.

Deelvraag 1: Op welke thema's moet het toezicht en de handhaving zich richten?

Na het bepalen van de stakeholders, werden de thema's in kaart gebracht die een dreiging vormen voor het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente. De thema's zijn gekozen door de stakeholders en er is gekeken naar de belangen van de inwoners.

Elke stakeholder is individueel benaderd voor een kennismakingsgesprek. Tijdens deze kennismakingsgesprekken is de opdracht nader toegelicht en zijn de veiligheids- en leefbaarheidsthema's van elke stakeholder in kaart gebracht. Na elk gesprek heeft de desbetreffende stakeholder een terugkoppeling van het verkregen resultaat gekregen. De stakeholder had hierdoor de mogelijkheid om nog thema's toe te voegen of aan te passen. Van elk gesprek is een samenvatting gemaakt. Deze samenvattingen staan in bijlage 3 weergegeven.

Daarna zijn de belangen van de inwoners in beeld gebracht. Aan de hand van het gemeentelijk meldpunt JOIN is gekeken over welke veiligheids- en leefbaarheidsthema's de laatste twee jaar de meeste meldingen/klachten zijn binnengekomen. Deze meldingen/klachten zijn geconcretiseerd naar thema's. Verder zijn ook zijn de cijfers van de Gebiedsscan bekeken.

Naast de stakeholders, JOIN en de Gebiedsscan zijn er ook thema's aangedragen door een Facebookactie van de politie. De politie had in januari 2018 aan de inwoners van Hasselt en Genemuiden gevraagd wat volgens hen verbeterd kan worden in de openbare ruimte. De inwoners konden hun inbreng geven over de thema's; verkeer, parkeren, overlast en algemeen.

Tot slot zijn er ook thema's aan het licht gekomen door een Samen Actief Dag (gemeentedag) van de gemeente. Deze dag stond in het teken van inwonersparticipatie. Op deze dag is aan enkele inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, en wat er in de toekomst op dit gebied verbeterd kan/moet worden.

Na het in kaart brengen van de thema's zijn alle stakeholders individueel benaderd voor een tweede contactmoment. Voordat het tweede contact plaatsvond, is er door middel van deskresearch gekeken wat de mogelijke oorzaken kunnen zijn voor het overtreden van de desbetreffende thema's. Op deze manier was er alvast informatie verzameld. Tijdens het tweede contactmoment zijn de mogelijke oorzaken van de overtreding en de mogelijke preventiemogelijkheden besproken. Ook heeft elke stakeholder de risicoanalyse van zijn/haar beleidsveld ingevuld. Na dit contactmoment heeft elke stakeholder een terugkoppeling van het resultaat gekregen. De stakeholder had hierdoor de mogelijkheid om nog scores, oorzaken en preventiemogelijkheden aan te passen en of toe te voegen. Tijdens het invullen van de risicoanalyse is tabel 4 op bladzijde 25 gebruikt, zodat iedereen hetzelfde beeld heeft van de scores en waardes.

Nadat alle thema's individueel geprioriteerd zijn door de stakeholders, is iedereen tijdens een gezamenlijk contactmoment op de hoogte gebracht van het resultaat van de risicoanalyse. Vervolgens zijn alle scores gezamenlijk doorlopen en indien mogelijk gezamenlijk aangepast. Door dit overleg ligt er een breed gedragen risicoanalyse. De thema's in de risicoanalyse staan geprioriteerd op basis van de risicoscore. Met de hoogste risicoscore boven- en de laagste score onderaan.

De laatste stap van de risicoanalyse was het informeren van de pfh-ers Handhaving en Veiligheid over de totstandkoming en uitkomst van de risicoanalyse die hoort bij de ontwikkeling van het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte. Aan beide pfh-ers is gevraagd of ze zich herkennen in de prioritering, zodat het plan op basis van bestuurlijk draagvlak (inclusief preventie- handavings- en sanctiestrategie) verder kan worden uitgewerkt.

Bijlagen bij deze deelvraag:

Bijlage 3: samenvattingen kennismakingsgesprekken en thema's

Bijlage 4: risicoanalyse

Stap	Actie	Methode	Middelen
1	Stakeholders benaderen kennismakingsgesprek		E-mail
2	In kaart brengen van thema's/onderdelen	Deskresearch	JOIN (meldingssysteem gemeente), leefbaarheidsmonitor, CBS, facebookactie politie
3	In kaart brengen van thema's/onderdelen	Fieldresearch	Kennismakingsgesprekken, gemeentedag
4	Afspraak maken 2 ^e contactmoment en terugkoppeling 1 ^e contactmoment sturen	-	E-mail
5	Oorzaken thema's zoeken	Deskresearch	Zoektermen google
6	Oorzaken bespreken contactmoment	Field- deskresearch	Contactmoment stakeholders
7	Risicoanalyse CCV invullen	Fieldresearch	Risicoanalyse CCV
8	Terugkoppeling sturen 2 ^e contactmoment	-	E-mail
8	Stakeholders benaderen om resultaten te presenteren	-	E-mail
9	Presenteren en bespreken resultaten aan stakeholders	-	PowerPoint en Excel
10	Informeren pfh-ers Handhaving en Veiligheid		
11	Deelvraag beantwoorden	-	Word

Tabel 5: Deelvraag 1 overzichtstabel

Deelvraag 2: Waarom en welke strategieën en interventies moeten er worden gebruikt voor de geprioriteerde thema's waarmee de orde kan worden behouden?

Na het in kaart brengen en het prioriteren van de thema's, werd er met de nalevingsstrategie en de oorzaken- en preventieanalyse voor elk thema de juiste (1) preventiestrategie, (2) toezichtstrategie en (3) sanctiestrategie gekozen.

De eerste stap was het realiseren van de oorzaken- en preventieanalyse. De oorzaken- en preventieanalyse staat in bijlage 5 weergegeven. Na de oorzaken- en preventieanalyse zijn de stakeholders benaderd voor meerdere contactmomenten om de nalevingsstrategie in te vullen. Voor de nalevingsstrategie zijn er tabellen ontwikkeld wat het bepalen van de juiste strategieën structureler en gemakkelijker maakt. Deze tabellen staan in bijlage 6 weergegeven.

Tijdens de contactmomenten zijn door de stakeholders in de tabellen van de preventie- en toezichtstrategie, een X bij de juiste strategie gezet. Bij de sanctiestrategie was er een keuze uit:

X= zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortdurende van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortdurende van de overtreding

Door het invullen van de tabellen bestaat er een schematische weergave van de preventie-, toezicht- en sanctiestrategie voor elk thema. Daarna kwam het concretiseren van de strategieën aan bod; wat betekent elke strategie voor elk thema. Er is een tabel ontwikkeld met de gekozen geconcretiseerde strategieën, zodat hiervan een overzichtelijke weergave is ontstaan. In deze tabellen staat bij 'preventie' alleen de gekozen strategie, en niet de mogelijke preventieve interventies. Die staan in de oorzaken- en preventieanalyse weergegeven in bijlage 5. Voor elk thema bestaan er namelijk een aantal preventieve interventies. Door alvast de mogelijke preventieve interventies in kaart te brengen, hoeft dit later niet meer door de gemeente te worden gedaan. Dit bespaart in een later stadium van het beleidsplan tijd en moeite.

Let op: De sanctiestrategie kan afwijken van hoe het er in de praktijk aan toe gaat. Een overtreding kan immers per situatie verschillen. Soms wordt er direct bekeurd, terwijl in andere soortgelijke gevallen een waarschuwing op dat moment voldoende is. Dit kan bijvoorbeeld liggen aan de normadressaat (onbewust of doelbewuste overtreding) en of er op dat moment een gevaarlijke situatie is ontstaan. Een handhaver kan hiervoor het model uit bijlage 2 (sanctiestrategie LHS) gebruiken. Voor de gedoogstrategie is een apart stuk geschreven.

Bijlagen bij deze deelvraag:

Bijlage 2: landelijke handhavingsstrategie

Bijlage 5: oorzaken- en preventieanalyse

Bijlage 6: tabellen contactmomenten nalevingsstrategie

Stap	Actie	Methode	Door middel van
1	Oorzaken- en preventieanalyse ontwerpen	Desk- en fieldresearch	Word
2	Contactmoment nalevingsstrategie	Fieldresearch	Tabellen nalevingsstrategie
3	Preventie interventies beschrijven	Desk- en fieldresearch	Word
4	Gedoogstrategie schrijven	Deskresearch	Internet
5	Deelvraag beantwoorden		Word

Tabel 6: Deelvraag 2 overzichtstabel

Deelvraag 3: Waarom en welke functionarissen zijn verantwoordelijk voor de desbetreffende thema's?

Na het bepalen van de juiste strategieën, was het belangrijk om duidelijk te weten welke functionaris waar verantwoordelijk voor is. Er bestaat zowel bij de politie als bij de gemeente een meningsverschil over de taakverdeling. De gemeente wil graag dat de politie meer toezicht houdt en handhaaft op APV gerelateerde thema's. De politie zegt hierop dat zij het al druk hebben met de kerntaken die zij vanuit nationaal niveau krijgen toegewezen. Daardoor hebben zij geen tijd meer voor overige taken. Verder is het onduidelijk voor de politie welke taken zij voor de gemeente moet uitvoeren en welke functionaris waar verantwoordelijk voor is. Daarom is het belangrijk dat er inzicht wordt gecreëerd in de taakverdeling, zodat iedereen weet waar hij of zij zich op moet richten en wat ze van de ander kunnen verwachten.

Ten eerste is er inzicht gecreëerd in de soorten verantwoordelijkheden. Want een functionaris hoeft niet altijd volledig verantwoordelijk voor een thema te zijn. De volgende stap was het bepalen wie waar verantwoordelijk voor is.

Tijdens het invullen van de nalevingsstrategie is er voor elk thema bepaald welke functionaris waar verantwoordelijk voor is. Voor het bepalen van de nalevingsstrategie en het primaat, hebben alleen de stakeholders van de gemeente een bijdrage geleverd. Door het invullen van de nalevingsstrategie werd de gewenste taakverdeling van de gemeente duidelijk.

Omdat de politie niet is meegenomen in het bepalen van de primaten, is er een document met politie thema's ontwikkeld. Dit document laat de thema's zien waarvan de gemeente van mening is dat de politie daarin een toezichthoudende rol heeft. Dit document is met de burgemeester en tijdens een politieoverleg met een korpschef besproken.

Stap	Actie	Methode	Door middel van
1	Het primaat bepalen	Fieldresearch	Nalevingsstrategie
2	Het creëren van een overzichtelijk schema		Word
3	Het voorleggen van de taakverdeling aan burgemeester		
4	Het voorleggen van de taakverdeling aan de politie		

Tabel 7: Deelvraag 3 overzichtstabel

Hoofdstuk 5. Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk kunt u de onderzoeksresultaten van elke deelvraag lezen. De onderzoeksresultaten zijn zo kort en duidelijk mogelijk beschreven. In hoofdstuk 4.4 is de procesbeschrijving voor elke deelvraag beschreven, daarom komen de methoden hier niet meer aan bod.

In paragraaf 5.1 is beschreven op welke thema's het toezicht en de handhaving zich moet richten. Vervolgens komt in paragraaf 5.2 aan de orde welke strategieën gebruikt gaan worden om de veiligheids- en leefbaarheidsniveau in de openbare ruimte te behouden of te verbeteren. Tot slot zijn de verantwoordelijkheden van de functionarissen in paragraaf 5.3 uitgewerkt.

De eerste stap die voor alle deelvragen nodig was, was het in kaart brengen van de stakeholders. In totaal zijn er tien stakeholders aangemerkt, waarvan negen interne collega's en de politie als enige externe stakeholder.

5.1 Deelvraag 1: Op welke thema's moet het toezicht en de handhaving zich richten?

Het toezicht en de handhaving moet zich op 40 veiligheids- en leefbaarheidsthema's richten. Deze 40 thema's van de openbare ruimte hebben de inwoners en de stakeholders gezamenlijk aangekaart en worden als 'belangrijkste' thema's gezien. De thema's die namelijk door de Samen Actief Dag van de gemeente, door de analyses van het gemeentelijke meldpunt JOIN, de Facebookactie van de politie en de gebiedsscan van de politie naar voren zijn gekomen, komen overeen met de thema's van de stakeholders. Dit is een bevestiging dat deze thema's als belangrijk worden beschouwd. Zowel de inwoners als door de stakeholders. De thema's staan in bijlage 3 en 4 weergegeven.

Eenzijds moet de gemeente zich richten op alle genoemde thema's van de risicoanalyse. Anderzijds is het onmogelijk om aan alle thema's evenveel aandacht te besteden. Daarom moeten er prioriteiten worden gesteld, wat met behulp van een risicoanalyse is gebeurd. Door de prioritering van de risicoanalyse is het duidelijk geworden welke thema's de hoogste risicoscore hebben. Alle 40 thema's zijn geprioriteerd met als top 3: (1) **drugshandel (woning en openbare ruimte)**, (2) **snellheid binnen en buiten de bebouwde kom** en (3) **hondenpoep**.

Op basis van de verkregen informatie van de risicoanalyse, kunnen er op bestuurlijk niveau afspraken worden gemaakt over het 'aandacht' geven aan de thema's. Er kan bijvoorbeeld worden afgesproken dat de preventieve interventies van de thema's met '**prioriteit 2**' gewaarborgd moeten zijn. En dat inkomende meldingen/klachten van de thema's met '**prioriteit 2**' eerder opgepakt moeten worden dan thema's met '**prioriteit 3**'. Daarnaast kunnen ook actuele thema's voorrang krijgen op hoger scorende thema's. Er kunnen namelijk thema's in de gemeente Zwartewaterland spelen, die op een bepaald moment belangrijk(er) worden geacht. Zo zijn de thema's '**vuurwerk rondom oud en nieuw**' en '**carbidschieten**' belangrijk op eind december en begin januari. Afhankelijk van de situatie, de tijdsperiode en eventuele nationale- en gemeentelijke veranderingen, kunnen thema's als 'actueel' worden aangemerkt.

Kort samengevat laat de risicoanalyse zien op welke thema's het toezicht en de handhaving zich moet richten. Hoe hoger de risicoscore, hoe belangrijker het thema wordt gevonden. In het uitvoeringsplan worden op basis van de risicoscores en de prioriteiten, bestuurlijke keuzes gemaakt over het 'aandacht' geven aan de thema's. Hierover meer in het hoofdstuk 'aanbevelingen'.

In deelvraag 1 zijn de stappen 1 en 5 van de beleidscyclus BIG-8 gehanteerd. Door stap 1 '**rapportage & evaluatie**' zijn de thema's in kaart gebracht en geprioriteerd. In stap 5 '**voorbereiden**' zijn andere beleidsplannen en resultaten bekeken.

Bijlage 4: risicoanalyse

5.2 Deelvraag 2: Waarom en welke strategieën en interventies moeten worden gebruikt voor de geprioriteerde thema's waarmee de orde kan worden behouden?

In deze paragraaf wordt duidelijk welke strategieën gebruikt gaan worden voor de geprioriteerde thema's, zodat de orde in de openbare ruimte kan worden behouden. De juiste strategieën van de preventie-, toezicht- en sanctiestrategie zijn tijdens meerdere contactmomenten met de nodige stakeholders bepaald. De tabellen die tijdens de contactmomenten zijn ingevuld, staan in bijlage 6 weergegeven.

Het is handiger om de gekozen strategieën voor elk thema te concretiseren, zodat duidelijk is welke methode van de desbetreffende strategie daadwerkelijk voor elk thema wordt gebruikt. Met de strategie '*bestuursrechtelijke correctieve aanpak*' worden bijvoorbeeld meerdere dingen bedoeld, zoals een last onder dwangsom en last onder bestuursdwang. Om een groot verhaal klein te houden en om de resultaten zo kort en duidelijk mogelijk weer te geven, is er één overzichtelijke tabel met de geconcretiseerde strategieën gemaakt. Alleen voor de 'preventie' zijn de strategieën niet geconcretiseerd, er zijn namelijk talloze interventies mogelijk. Deze interventies staan in de oorzaken- en preventieanalyse weergegeven, zodat de tabel overzichtelijk(er) blijft.

De gekozen (geconcretiseerde) strategieën moeten worden gebruikt om verschillende redenen. Ten eerste zijn de strategieën bepaald door meerdere stakeholders. Deze stakeholders zijn dagelijks bezig met de veilig- en leefbaarheid van de gemeente. Zij hebben kennis en ervaring met de strategieën en weten hierdoor wat voor elk thema de meest geschikte strategie is. Ten tweede zijn de strategieën mede bepaald aan de hand van de oorzaken- en preventieanalyse. Deze analyse laat zien waarom men zich niet aan de wet- en regelgeving houdt. Op deze manier konden de juiste strategieën worden bepaald.

Op de volgende bladzijde staat de gedoogstrategie beschreven. In de gedoogstrategie komt aan bod onder welke voorwaarden er gedoogd mag worden. Er is gekozen om voor de gedoogstrategie een apart stuk te schrijven en niet per thema de gedoogstrategie te behandelen. De gedoogstrategie is namelijk niet te bepalen voor de thema's, er zijn slechts voorwaarden wanneer er gedoogd mag worden. Elke situatie is anders, waardoor de gedoogstrategie niet vooraf te bepalen is.

Gedooagstrategie:

In het landelijke kamernota 'Gedogen in Nederland' worden er voorwaarden genoemd waar een situatie aan moet voldoen om van optreden af te zien. Er wordt gedooag (1) 'op basis van een afweging van de belangen' of (2) 'voortkomend uit onvermogen of onwil tot handhaven' (Overheid, 1996).

1. Op basis van een afweging van de belangen

(A) Overgangperiode. Bestuursorganen mogen situaties gedogen als zij vinden dat zij met het gedogen beter aan de situatie tegemoet kunnen komen dan met handhaving. Met een overgangperiode wordt dan bewerkstelligd dat de overtreder na die periode normconform zal zijn, anders kan er toch handhavend worden opgetreden. Een voorbeeld hiervan is dat een bedrijf aanvullende voorwaardes moet treffen binnen een aangegeven tijdsperiode (Overheid, 1996).

(B) Experimenten. Experimenten kunnen stuiten op de vergunningsvoorwaarden en de wet- en regelgeving. Als experimenten bijdragen aan het verbeteren van de veilig- en leefbaarheid, wordt er weliswaar gedooag (Overheid, 1996).

(C) Vooruitlopend op een vergunning. Wanneer (grote) bedrijven veranderen van bedrijfsvoering, moeten vergunning worden aangepast. Bedrijven kunnen niet altijd de werkprocessen stoppen voor de tijdsduur die een vergunning behandeling (aanvraag tot en met verstrekking) nodig heeft. Echter beschikken zij nog niet over de benodigde vergunning, dan begaan zij een overtreding/misdrijf. De bedrijven die een vergunning hebben aangevraagd en die voldoen aan de voorwaarden, mogen de werkprocessen voortzetten. De overtredingen/misdrijven worden dan tijdelijk gedooag (Overheid, 1996).

(D) Overwegingen van doelmatigheid

(E) Overgangssituaties

(F) Overmachts- of noodsituatie. Dit is de onmogelijkheid om een handeling na te laten of te verrichten in een bepaalde situatie. Het voorval valt buiten zijn of haar schuld. In dergelijke situaties kan worden gedooag omdat handhavend optreden dan niet in verhouding staat met de oorzaken van de overtreding/misdrijf (Overheid, 1996).

2. Voortkomend uit onvermogen of wil tot handhaven

Er kan worden gedooag omdat handhaving niet (goed) mogelijk is. Er is bijvoorbeeld sprake is van (A) te weinig bewijs of (B) onvoldoende capaciteit.

In de landelijke kamernota 'Gedogen in Nederland' worden voorwaarden en eisen genoemd waar een situatie aan moet voldoen om van optreden af te zien. De voorwaarden stellen dat gedogen slechts aanvaardbaar is (Overheid, 1996):

(A) In uitzonderingsgevallen. Er zijn uitzonderingsgevallen waarin situaties gedooag mogen worden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een overmacht- of noodsituatie. De handhaver bepaalt of het een uitzonderingsgeval is, dit hangt namelijk per situatie af van de omstandigheden.

(B) Bij beperkte omvang en/of tijdsduur. Er mag alleen worden gedooag in de tijd dat dat daadwerkelijk nodig is, dat de overtreder normconform is. Als gedogen niet langer aangewezen is, moet er handhavend worden opgetreden.

(C) Expliciet en nadat er een zorgvuldige kenbare belangenafweging heeft plaatsgevonden. Er moet altijd goed worden beargumenteerd waarom desbetreffende situaties gedooag worden.

(D) Als er sprake is van controle. De gemeente moet controleren of de voorwaarden worden nageleefd. Als de voorwaarden niet worden nageleefd moet handhavend worden opgetreden.

De handhaver bepaalt per situatie of er gedooag mag worden. Hij of zij moet dus rekening houden met de bovenstaande voorwaarden/eisen.

Op de volgende bladzijde staat de nalevingsstrategie weergegeven. Bij deze tabel hoort de volgende legenda:

Legenda		
Preventie*	Bekijk de oorzaken- en preventieanalyse in bijlage 5 voor de preventie interventies	
Toezicht	RVV	Reglement verkeersregels en verkeerstekens
	APV	Algemene plaatselijke verordening
	WVW	Wegenverkeerswet
	DHW	Drank- en Horecawet
	WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Sanctie	X	Eerste instantie zelfregulering
	1	Passende reactie bij constateerde overtreding
	2	Stringentere reactie bij voortdurende overtreding
	3	Vervolg reactie bij voortdurende overtreding

Legenda 1: Nalevingsstrategie

In deelvraag 2 is van de beleidscyclus BIG-8 stap 3 gehanteerd. Door stap 3 '**operationeel beleidskader**' zijn de strategieën afgestemd waarmee naleving van de wet- en regelgeving moet worden gerealiseerd.

Bijlage 5: oorzaken- en preventieanalyse

Bijlage 6: tabellen contactmomenten nalevingsstrategie

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie	Wet- & regelgeving
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Regels aanscherpen	Politie houdt toezicht. Bij constatering van een overtreding door de gemeente -> politie informeren	X -	Artikel 2:74 APV Artikel 2 en 3 Opiumwet
			1 Afhankelijk van hoeveelheid en soort drugs inbeslagname en bekeuren	
			2 Zie 1	
			3 Sluiting pand/gebiedsverbod	
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassingen openbare ruimte 3. Samenwerkingsverbanden 4. Regels verscherpen	Politie houdt toezicht	X -	Artikel 19-22 RVV
			1 Afhankelijk van de snelheid bekeuren of ontzegging rijbevoegdheid	
			2 Zie 1	
			3 Zie 1	
3. Hondenpoep	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Communiceren 3. Meer voorzieningen 4. Prijs veranderen hondenbelasting	Reactief toezicht , op basis van meldingen, klachten en het toevallig zien dat de poep van een hond niet wordt opgeruimd of dat de eigenaar geen opruimzakjes heeft	X Zelfregulering inwoners	Artikel 2:58 APV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Bekeuren	
4. Zwerfafval	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Communiceren over mogelijke ideeën	Reactief toezicht , op basis van meldingen, klachten en het toevallig zien dat afval op straat/in de natuur wordt gegooid. Gebiedsgericht toezicht bij 'snoeproutes'	X Mogelijk zelfregulering	Artikel 20 en 21 Afvalstoffenverordening Zwartewaterland
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Bekeuren of mogelijk gebiedsverbod	
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen beleid 3. Aanpassen inrichting openbare ruimte 4. Meer voorzieningen 5. Samenwerkingsverbanden	Politie houdt toezicht. Bij constatering van een overtreding door de gemeente -> politie informeren	X -	Artikel 2:73 APV en Artikel 2.3.6 Vuurwerkbesluit
			1 Waarschuwen of bekeuren of in beslag nemen van vuurwerk	
			2 Bekeuren	
			3 Mogelijk halt	
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte 3. Aanpassen van het beleid	Reactief toezicht , op basis van meldingen, klachten en het toevallig zien dat auto's wegen blokkeren voor hulpdiensten. Proactief toezicht , het controleren of auto's wegen blokkeren	X -	Artikel 23 en 24 RVV
			1 Waarschuwen	
			2 Bekeuren	
			3 Wegsleepegeling	

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie	Wet- & regelgeving
7. Fietsverlichting	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Meer voorzieningen	Politie houdt toezicht	X -	Artikel 35 RVV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Zie 1	
			3 Zie 1	
8. Alcohol in het verkeer	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden	Politie houdt toezicht	X -	Artikel 8 WWV
			1 Afhankelijk van hoeveelheid alcohol bekeuren, ontzegging rijbevoegdheid of cursus EMA	
			2 Zie 1	
			3 Zie 1	
9. Uitzichtbelemmerend parkeren	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten Proactief toezicht door de politie en de gemeente tijdens rondrijrondes voor voertuigen die uitzichtbelemmerend gevaar veroorzaken	X Zelfregulering inwoners	Artikel 5:9 APV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Wegslepregeling	
			3 Bekeuren als dat nog niet is gebeurd	
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte	Gebiedsgericht toezicht op het industrieterrein Proactief toezicht door de politie en de gemeente tijdens rondrijrondes of lange voertuigen gevaar veroorzaken	X Zelfregulering (ondernemers)	Artikel 5:8 APV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Wegslepregeling	
			3 Bekeuren als dat nog niet is gebeurd	
11. Vuurwerk rondom bruiloften	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Politie houdt toezicht	X -	Artikel 2.3.6 Vuurwerkbesluit en Artikel 2:73 APV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Bekeuren	
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte 3. Samenwerkingsverbanden 4. Regels verscherpen	Politie houdt toezicht. Bij constatering van een overtreding door de gemeente -> politie informeren	X Mogelijk zelfregulering (ouders, trainers etc.)	Artikel 2 en 3 Opiumwet Artikel 2:48 APV
			1 Waarschuwen of bekeuren en inbeslagname	
			2 Bekeuren en inbeslagname	
			3 Mogelijk gebiedsverbod	

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie	Wet- & regelgeving
13. Illegaal afval dumpen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Meer voorzieningen 3. Financiële aanpassingen afval dumpen 4. Regels versoepelen	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten	X -	Artikel 10.2 Wet milieubeheer Artikel 13 Wet bodembescherming
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Intrekken vergunning, gebiedsverbod	
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Prijs verlagen van de voorlichting- en educatiekosten	Politie houdt in eerste instantie toezicht. Reactief toezicht door de gemeente	X Zelfregulering	Artikel 3 RVV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Bekeuren	
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Subsidies/tegemoetkomingen 3, Prijzen verlagen van aanvullende maatregelen	Proactief toezicht door gemeente en de politie , het zoeken naar overtredingen bij horeca en evenementen op het gebied van publieksveiligheid	X -	Artikel 2.2 Beleidsregels evenementen Zwartewaterland Artikel 1:8 APV
			1 Preventieve last onder dwangsom	
			2 Intrekken vergunning	
			3 Automatisch Naming & shaming	
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Kosten verlagen (bijv. van de toetsen voor sociale hygiëne) 4. Regels aanscherpen en toetsen vergunning	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten dat er alcohol aan 18- wordt geschonken. Proactief toezicht , controles uitvoeren en kijken of er alcohol wordt geschonken aan 18- Gebiedsgericht toezicht in cafés en evenemententerreinen	X Zelfregulering	Artikel 2.3.1 Beleidsregels evenementen Zwartewaterland Artikel 20 Drank- en Horecawet
			1 Bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Intrekken vergunning of sluiting pand	
17. Verkeerd parkeren blauwe zone	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte 3. Meer voorzieningen	Proactief toezicht , het zoeken naar verkeerd geparkeerde auto's blauwe zone (geen of tijdslimiet parkeerschijf overtreden). Gebiedsgericht toezicht in blauwe zones	X -	Artikel 25 RVV
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 Bekeuren	
18. Objecten op of aan de weg	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Regels aanpassen en meldplicht maken	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten en het toevallig zien dat er objecten op of aan de weg staan	X -	Artikel 2:10 APV Artikel 2.2 lid 1j Wabo
			1 Waarschuwen of bekeuren	
			2 Bekeuren	
			3 In beslag name/wegsleepregeling	

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie	Wet- & regelgeving
19. Rijden door rood licht	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte 3. Samenwerkingsverbanden	Politie houdt toezicht	X 1 Bekeuren 2 Bekeuren 3 Bekeuren	Artikel 68 en 69 RVV
20. Sluitingstijden horeca	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Beleid aanpassen	Politie houdt toezicht	X Kan zelfregulering van (andere)horeca eigenaren 1 Waarschuwen 2 Last onder dwangsom 3 Intrekken vergunning/sluiting pand	Artikel 2:29 APV
21. Parkeren algemeen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Aanpassen inrichting openbare ruimte 3. Meer voorzieningen	Proactief toezicht , het zoeken naar overtredingen Gebiedsgericht toezicht , zoals in het centrum	X Zelfregulering inwoners 1 Bekeuren 2 Bekeuren 3 Bekeuren	Artikel 24-26 RVV
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten Proactief toezicht het zoeken naar overtredingen Gebiedsgericht toezicht in Zwartsluis waar buitenlanders verblijven/werken	X Zelfregulering 1 Mogelijk wielklem? 2 Mogelijk wegsleepregeling? 3 -	Geen wet- & regelgeving
23. Afvalstoffen verbranden	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten	X - 1 Bekeuren 2 Bekeuren 3 Bekeuren	Artikel 5:34 APV
24. Keten	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Beleidsmatig regels verscherpen	Politie houdt toezicht	X - 1 Waarschuwen 2 Last onder dwangsom 3 -	Artikel 2:25 APV

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie		Wet- & regelgeving
25. Loslopende honden	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Meer loslooplekken 3. Regels versoepelen/aanscherpen	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten en het toevallig zien dat een hond losloopt waar het niet is toegestaan	X	Mogelijk zelfregulering	Artikel 2:57 APV
			1	Waarschuwen of bekeuren	
			2	Bekeuren	
			3	Bekeuren	
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden 3. Beleidsmatig regels verscherpen	Politie houdt toezicht. Bij constatering van een overtreding door de gemeente -> politie informeren	X	Mogelijk zelfregulering	Artikel 2:25 APV
			1	Waarschuwen	
			2	Last onder dwangsom	
			3	-	
27. Regelgeving reclameborden	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Financiële tegemoetkoming bij correct aanbieden reclames 3. Herzien beleid	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten	X	-	Artikel 4:15 APV
			1	Last onder dwangsom	
			2	-	
			3	-	
28. Vervoer inbreekwerktuigen	1. Toezicht werkt preventief	Politie houdt toezicht	X	-	Artikel 2:44 APV
			1	Bekeuren	
			2	Bekeuren	
			3	Last onder dwangsom	
29. Gevaarlijke honden	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten, als er vooraf al iets is gebeurd	X	-	Artikel 2:59 APV
			1	Last onder dwangsom	
			2	In beslag nemen van de hond	
			3	-	
30. Fietsenstallen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Meer voorzieningen 3. Samenwerkingsverbanden	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten Proactief toezicht, het zoeken bij hotspots of er fietsen verkeerd staan, zoals bij scholen en bushaltes	X	-	Artikel 2:51 APV
			1	Waarschuwen	
			2	Wegsleepegeling (fiets zelf ophalen)	
			3	-	

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie		Wet- & regelgeving
31. Scheiden van afval	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Communiceren 3. Meer voorzieningen 4. Samenwerkingsverbanden	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten en het toevallig tegenkomen door de ROVA dat het afval niet goed wordt gescheiden	X	Zelfregulering ROVA	Artikel 10.21, lid 2 Wet milieubeheer Artikel 3 en 9 Afvalstoffenverordening Zwartewaterland
			1	Container wordt niet geleegd	
			2	Bekeuren	
			3	Bekeuren	
32. Toezicht eindejaarsketen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Meer voorzieningen/ faciliteiten 3. Samenwerkingsverbanden	Proactief toezicht door de gemeente en de politie tijdens de eindejaars-dagen controleren en het zoeken naar overtredingen	X	Zelfregulering	
			1	Intrekken vergunning	
			2	-	
			3	-	
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Toetsen van vergunning	Proactief toezicht, bij nieuwbouw wordt er toegezien of er aan de parkeernomen wordt gehouden die in de vergunning staan	X		Artikel 2.1 Wabo
			1	Niet verlenen van vergunning	
			2		
			3		
34. Carbidschieten	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Meer voorzieningen (aanwijzen locaties) 3. Samenwerkingsverbanden 4. Beleidsmatige aanpassingen	Politie houdt toezicht. Bij constatering van een overtreding door de gemeente -> politie informeren	X	Zelfregulering inwoners	Artikel 2:73a APV
			1	Aanspreken of bekeuren	
			2	Bekeuren	
			3	Mogelijk gebiedsverbod	
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten	X	Zelfregulering inwoners	Artikel 5:6 APV
			1	Waarschuwen of bekeuren	
			2	Bekeuren	
			3	Wegslepregeling	
36. Parkeren voor in- en uitritten	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Beleidsmatige aanpassingen	Reactief toezicht, op basis van meldingen en klachten en gebiedsgericht toezicht op hotspots, zoals binnenstad en blauwe zones	X	Zelfregulering inwoners	Artikel 24 RVV
			1	Waarschuwen of bekeuren	
			2	Bekeuren	
			3	Wegslepregeling	

Thema	1. Preventie	2. Toezicht	3. Sanctie	Wet- & regelgeving
37. Aanwezigheid leidinggevende horeca en evenementen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen	Politie houdt toezicht	X	Artikel 24 DHW
			1	
			2	
			3	
38. Autowrakken	1. Informeren	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten of het toevallig zien van een autowrak	X	Artikel 5:5 APV
			1	
			2	
			3	
39. Geluidhinder horeca en evenementen	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Toetsen van vergunning	Reactief toezicht , op basis van meldingen en klachten Proactief toezicht middels controles bij horeca en evenementen of het toegestane geluidsniveau niet wordt overschreden. Gebiedsgericht toezicht bij horeca en evenemententerreinen.	X	Artikel 2.4.1 en 2.4.2 Beleidsregels evenementen Zwartewaterland Artikel 1 Wet geluidhinder
			1	
			2	
			3	
40. Naleving digitaal opkopers register	1. Informeren over de regels en het bewust laten worden van de mogelijke gevolgen 2. Samenwerkingsverbanden	Politie houdt toezicht	X	Artikel 437 Wetboek van Strafrecht [Artikel 2:66-2:69 APV Gereserveerd]
			1	
			2	
			3	

5.3 Deelvraag 3: Waarom en welke functionarissen zijn verantwoordelijk voor de desbetreffende thema's?

In deze paragraaf staat het resultaat weergegeven waarom en welke functionarissen verantwoordelijk zijn voor de thema's. De functionarissen zijn: (1) het college, (2), de burgemeester, (3) de gemeenteraad, (4) de politie, het (5) OM/CJIB en (6) het ministerie van Justitie en Veiligheid. Er zijn verschillende soorten verantwoordelijkheden. Een functionaris hoeft niet altijd volledig verantwoordelijk voor een thema te zijn. De politie kan bijvoorbeeld het primaat hebben in het toezichthouden en in de handhaving, terwijl de gemeente een preventieve rol heeft. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Preventief verantwoordelijk
- Toezichthoudend verantwoordelijk
- Handhavend verantwoordelijk

In onderstaand document staan de thema's weergegeven waarvan de gemeente vindt dat de politie daarin een toezichthoudende rol heeft. Dit document is met de burgemeester en tijdens een politieoverleg besproken. De thema's zijn toegewezen aan de politie in vier verschillende categorieën.

Primaire taken politie	Taken politie, ondersteund door de gemeente*	Taken gemeente, ondersteund door de politie**	Overig
Drugshandel (woning en openbare ruimte)	Vuurwerk rondom oud en nieuw	Uitzicht belemmerend parkeren	Publieksveiligheid horeca en evenementen***
Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom	Vuurwerk rondom bruiloften	Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	Naleving digitaal opkopers register****
Fietsverlichting	Keten		
Alcohol in het verkeer	Bijeenkomsten van persoonlijke aard/ illegale feesten		
Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	Eindejaarsketen		
Met 3 of meer naast elkaar fietsen	Carbidschieten		
Rijden door rood licht			
Sluitingstijden horeca			
Vervoer inbreekwerktuigen			
Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen			

Tabel 8: taakverdeling politie

*De gemeente ziet in deze thema's een rol voor de politie en de gemeente weggelegd. De politie heeft in eerste instantie het primaat, maar wordt daarin ondersteund door de gemeente. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat het bijvoorbeeld onverantwoord voor de BOA is om in deze situaties (alleen) toe te zien en te handhaven. Tijdens oud en nieuw kunnen dronken jongeren bijvoorbeeld agressiever dan normaal reageren. De BOA beschikt niet over dezelfde middelen (zoals pepperspray en wapenstok) en kan zich in zijn eentje niet verdedigen zoals de politie dat kan.

**Voor de thema's 'uitzicht belemmerend parkeren' en 'lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken', ziet de gemeente een (proactieve) toezichthoudende rol voor de politie weggelegd. De desbetreffende thema's scoren op basis van de risicoanalyse hoog in de prioritering.

De politie hoeft alleen toezicht te houden als zij onderweg zijn of rondrijondes hebben. Op deze manier kunnen zij een grote bijdrage leveren aan de veiligheid. Ze hoeven alleen op te treden als de thema's verkeersonveilige situaties veroorzaken. Als de politie een overtreding constateert en geen tijd heeft om op te treden, kan altijd nog de gemeente/BOA worden geïnformeerd.

*** Het thema 'publieksveiligheid horeca en evenementen' is voor de politie en gemeente samen.

**** Er zijn met de politie al eerder afspraken gemaakt over het thema 'naleving digitaal opkopers register'. De gemeente en de politie zijn hier druk mee bezig.

De verantwoordelijkheden zijn per thema in onderstaande tabel weergegeven.

Thema:	Preventie	Toezicht	Handhaving
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)	De burgemeester	De politie**	De politie
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom	Het Ministerie Justitie & Veiligheid	De politie	Het OM/CJIB
3. Hondenpoep	Het college	Het college	Het college
4. Zwerfafval	Het college	Het college	Het college
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw	Het Ministerie Justitie & Veiligheid	De politie	De politie
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren	Het college	Het college	Het college
7. Fietsverlichting	Het Ministerie Justitie & Veiligheid	De politie	Het OM/CJIB
8. Alcohol in het verkeer	Het Ministerie Justitie & Veiligheid	De politie	Het OM/CJIB
9. Uitzicht belemmerend parkeren	Het college	Het college en de politie*	Het college
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	Het college	Het college en de politie*	Het college
11. Vuurwerk rondom bruiloften	Het college	De politie	De politie
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	De burgemeester	De politie**	De burgemeester
13. Illegaal afval dumpen	Het college	Het college	Het college
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen	Het college	De politie	De politie
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen	De burgemeester	De burgemeester en de politie	Het college
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen	De burgemeester	De burgemeester	De politie
17. Verkeerd parkeren blauwe zone	Het college	Het college	Het OM/CJIB
18. Objecten op of aan de weg	Het college	Het college	Het college
19. Rijden door rood licht	Het Ministerie Justitie & Veiligheid	De politie	Het OM/CJIB
20. Sluitingstijden horeca	Het college	De politie	De burgemeester
21. Parkeren algemeen	Het college	Het college	Het OM/CJIB
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)	Het college	Het college	
23. Afvalstoffen verbranden	Het college	Het college	Het college
24. Keten	Het college	De politie	Het college
25. Loslopende honden	Het college	Het college	Het college
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten	Het college	De politie**	Het college
27. Regelgeving reclameborden	Het college	Het college	Het college
28. Vervoer inbreekwerktuigen	De burgemeester	De politie	Het college
29. Gevaarlijke honden	Het college	Het college	Het college

30. Fietsenstallen	Het college	Het college	Het college
Thema:	Preventie	Toezicht	Handhaving
31. Scheiden van afval	De gemeenteraad	Het college	Het college
32. Eindejaarsketen	Het college	De politie en het college	Het college
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)	Het college	Het college	Het college
34. Carbidschieten	Het college	De politie**	Het college
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)	Het college	Het college	Het college
36. Parkeren voor in- en uitritten	Het college	Het college	Het college
37. Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen	De burgemeester	De politie	De burgemeester
38. Autowrakken	Het college	Het college	Het college
39. Geluidhinder horeca en evenementen	Het college	Het college	Het college
40. Naleving digitaal opkopers register	Het college	De politie	De burgemeester

Tabel 9: Primaten

Hoofdstuk 6. Conclusie

In dit onderzoek stond 20 weken lang één hoofdvraag centraal: *'Hoe kan het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte het beste worden vormgegeven, zodat het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente kan worden behouden of verbeterd?'*

Om deze hoofdvraag te beantwoorden heb je drie onderdelen nodig. Deze onderdelen zijn in dit beleidsplan naar geconcretiseerde deelvragen vertaald.

In elke gemeente zijn verschillende thema's aanwezig die een dreiging vormen voor het veiligheids- en leefbaarheidsniveau in de openbare ruimte. Ten eerste was het belangrijk om deze thema's in kaart te brengen en te prioriteren. Hierdoor werd duidelijk, waar het toezicht en de handhaving zich op moet richten en met welke urgentie.

Ten tweede moest er inzicht worden gecreëerd in hoe deze thema's het beste kunnen worden aangepakt. Dus hoe elk thema voorkomen kan worden. Op welke manier er toezicht en handhaving moet plaatsvinden en onder welke voorwaarden/eisen een situatie gedoogd mag worden. Door deze aanpak kunnen de problemen niet escaleren, waardoor het veiligheids- en leefbaarheidsniveau kan worden behouden of worden verbeterd.

Ten slotte moesten de thema's onder de juiste functionarissen worden verdeeld. Door de taken aan de juiste functionarissen te koppelen, weet namelijk iedereen waar hij of zij zich op moet richten en wat ze van de ander kunnen verwachten.

Deze drie onderdelen waren noodzakelijk voor het opstellen van een meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte. De gemeente Zwartewaterland weet nu door onderdeel één dat er 40 thema's in de openbare ruimte zijn, welke thema's belangrijk en minder belangrijk worden gevonden en met welke urgentie ze moeten worden aangepakt. Door onderdeel twee weet de gemeente nu hoe er met de thema's moeten worden omgegaan. Ten slotte is nu door onderdeel 3, voor de gemeente en de politie duidelijk geworden hoe de taakverdeling onder de functionarissen moet plaatsvinden.

Kortom, het meerjarenbeleidsplan toezicht en handhaving in de openbare ruimte, kan het beste worden vormgegeven door bovenstaande drie onderdelen uit te werken. Daarmee is de doelstelling *'inzicht en duidelijkheid creëren hoe het toezicht en de handhaving efficiënt(er) kan worden ingezet, zodat het veiligheids- en leefbaarheidsniveau van de gemeente kan worden behouden of verbeterd voor de aankomende beleidsperiode 2018-2021 (4 jaar)'*, gehaald.

Hoofdstuk 7. Aanbevelingen

Op basis van de verkregen informatie uit het onderzoek, kunnen er zes aanbevelingen worden gegeven. De aanbevelingen richten zich voornamelijk op de volgende stap van dit beleidsplan; het uitvoeringsplan. Met behulp van deze aanbevelingen kan de gemeente haar uitvoeringsplan 'beter' vormgeven.

1. Creëer inzicht in de beschikbare capaciteiten en de financiële middelen. Voor het uitvoeringsplan is het belangrijk dat er inzicht wordt gecreëerd in de beschikbare capaciteiten en de financiële middelen. Wanneer dit duidelijk is, kunnen er keuzes worden gemaakt over hoe het beleidsplan in de praktijk uitgevoerd gaat worden. Bijvoorbeeld voor de preventieve interventies.

2. Zorg dat er sprake is van een draagvlak. Om het beleid in de praktijk te brengen, is het belangrijk dat de medewerkers in de organisatie het beleid herkennen, ondersteunen en goedkeuren. Om dit te bereiken is het nodig dat mensen bij de plannen worden betrokken en dat er naar hun mening wordt geluisterd. Er moet rekening worden gehouden met elkaars belangen en motivaties. Dit voorkomt onbegrip en kan in de toekomst stimulerend werken bij verschillende contacten. Het plan moet gezamenlijk worden uitgevoerd en daarom is een breed draagvlak erg belangrijk. Een tip om draagvlak te creëren en te behouden; organiseer meerdere contactmomenten met de stakeholders en blijf met hen in contact staan. Evalueer regelmatig met alle betrokkenen het beleid en pas het uitvoeringsplan indien nodig aan.

3. Zorg dat er een handvat wordt gecreëerd om te kunnen handhaven op geparkeerde buitenlandse auto's.

Op dit moment (juni 2018) kunnen de gemeente en de politie niet strafrechtelijk optreden tegen geparkeerde (Poolse) buitenlandse auto's, omdat er geen overeenkomst tussen beide landen is. Ontwikkel een handvat zodat hiertegen wel kan worden opgetreden. Dat zal uiteindelijk zorgen voor minder irritaties bij de inwoners en bezoekers van de gemeente Zwartewaterland.

4. Formuleer (SMART) doelstellingen. Voordat het beleid daadwerkelijk wordt uitgevoerd, is het belangrijk (SMART) doelstellingen te formuleren. Deze afspraken moeten ook weer op bestuurlijk niveau worden gemaakt. Stel realistische en meetbare doelstellingen op. Doe een voor- en nameting, zodat het resultaat en de prestaties kunnen worden gemeten. Een (SMART) doelstelling kan zijn: *In de komende 2 jaar, investeert de gemeente intensief in het thema 'hondenpoep', zodat het aantal meldingen en of klachten van de inwoners met minimaal 20% is verlaagd.*

5. Maak op bestuurlijk niveau keuzes en afspraken. Er moeten keuzes en afspraken op bestuurlijk niveau worden gemaakt over:

- De preventie interventies die worden gekozen. Houd bij het kiezen van de interventies rekening met wat elke interventie aan financiële middelen, menselijke capaciteiten en tijdsduur kost.
- De prioriteiten. Wat wordt er verwacht van de prioriteiten? *Moeten de preventie interventies van prioriteit 2 gewaarborgd zijn? Krijgen bij inkomende klachten, thema's met prioriteit 2 voorrang op thema's met prioriteit 3?*
- Het formuleren van (SMART) doelstellingen. Zie aanbeveling 4.

6. Hanteer de stappen van de beleidscyclus BIG-8. De BIG-8 is een goede beleidscyclus die ook in het uitvoeringsplan moet worden gehanteerd. In dit beleidsplan zijn 3 van de 8 stappen gebruikt. Zorg ervoor dat de overige 5 stappen van de BIG-8 in ieder geval in het uitvoeringsplan worden opgenomen, zodat de kwaliteit van het proces is gewaarborgd. De 5 stappen die gehanteerd moeten worden zijn (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, 2016):

(2) Strategisch beleidskader. Prioriteiten en meetbare doelstellingen formuleren, zie aanbevelingen 4 en 5.

(4) Planning & control. De noodzakelijke (financiële) middelen die nodig zijn om de gestelde doelen te halen, toewijzen in een uitvoeringsprogramma. Hiervoor moeten op bestuurlijk niveau afspraken worden gemaakt.

(6) Uitvoering. Het uitvoeren van het programma op grond van vooraf vastgestelde methodieken, processen en protocollen.

(7) Monitoren. Het proces in de gaten houden en aansturen waar nodig is. Houd contact met de toezichthouders

(8) Evaluatie. Het evalueren van het proces.

7. Neem kennis van de preventieve interventies. In de oorzaken- en preventieanalyse staan preventieve interventies weergegeven. Zorg ervoor dat iedereen hiervan op de hoogte is. Deze interventies zijn namelijk in beeld gebracht door de stakeholders en het deskresearch en geven de mogelijkheden aan om elk thema preventief aan te pakken.

Bibliografie

- Appels, K., & Kooijmans, R. (z.d.). *The most powerful way to perform Root Cause Analysis*. Opgeroepen op Februari 5, 2018, van foodsafety-experts: <https://www.foodsafety-experts.com/food-safety/powerful-root-cause-analysis/>
- Beoordelingstool 2: risicobeoordeling van Fine en Kinney. (z.d.). Opgeroepen op Februari 1, 2018, van Dearbocatalogus: <http://www.dearbocatalogus.nl/handreiking-intern-transport-en-logistiek/52-beoordelingstool-2-risicobeoordeling-van-fine-en-kinney>
- Ccv. (z.d.). *Bestuurlijke maatregelen aanpak overlast*. Opgeroepen op Februari 7, 2018, van Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid: <https://hetccv.nl/onderwerpen/wet-bestrijding-voetbalvandalisme-enoverlast/handreiking-aanpak-verstoringsen-van-de-openbare-orde/bestuurlijke-maatregelen/>
- Drank- en Horecawet. (z.d.). Opgeroepen op Februari 20, 2018, van Centrum voor Criminaliteitspreventie en veiligheid: <https://hetccv.nl/onderwerpen/drank-en-horecawet/>
- Gemeente Bernheze. (2016, Februari 11). *Beleidsplan vergunningverlening toezicht en handhaving Bernheze 2016-2019*. Opgeroepen op Februari 7, 2018, van decentrale.regelgeving.overheid: <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Bernheze/401926.html>
- Gemeente Utrecht. (2017, April 18). *Algemene Handhavingstrategie Bebouwde omgeving en openbare ruimte Gemeente Utrecht 2017*. Opgeroepen op Februari 6, 2018, van [http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmlloutput/Historie/Utrecht%20\(Utr\)/CVDR448514/CVDR448514_1.html](http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmlloutput/Historie/Utrecht%20(Utr)/CVDR448514/CVDR448514_1.html)
- Gemeente Zwartewaterland. (2018). *Toekomstvisie*. Opgeroepen op Maart 19, 2018, van Zwartewaterland.nl: <https://www.zwartewaterland.nl/document.php?m=43&fileid=29444&f=53b6d930c6f80eeb64d2b2742ac93e54&attachment=0&c=31661>
- Het spoorboekje kwaliteit: De BIG-8 – stap voor stap. (2015, Juli 7). Opgeroepen op Februari 1, 2018, van Vng.nl: https://vng.nl/files/vng/brieven/2015/attachments/20150707_bijlage_spoorboekje-kwaliteit-de-big-8-stap-voor-stap.pdf
- Infomil. (2014, April 24). *Een passende interventie bij iedere bevinding*. Opgeroepen op Februari 7, 2018, van infomil.nl: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/landelijke/>
- Infomil. (2016, Maart 22). *Omgevingsdiensten: informatiegestuurd toezichthouden en handhaven*. Opgeroepen op Februari 1, 2018, van magazinesrijkswaterstaat: <https://www.magazinesrijkswaterstaat.nl/infomil-perspectief/2016/01/landelijk-meldpunt-afvalstoffen>
- Infomil. (2018). *Beschrijving Besluit*. Opgeroepen op Februari 1, 2018, van infomil: <https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/wet-algemene/besluit/beschrijving-bor/>
- LRQA. (2013, januari 2). *Wat is een oorzaakanalyse*. Opgeroepen op Februari 18, 2018, van lrqa: http://www.lrqa.nl/nieuws/2013/wat_is_een_oorzaakanalyse.aspx
- Maas-Cooymans, M. (2013, Juni 26). *Handhaving door en voor Gemeenten*. Opgeroepen op Februari 27, 2018, van publicspaceinfo: https://www.publicspaceinfo.nl/media/uploads/files/VNG_2013_0001.pdf
- Mabe. (2015, juli 14). *Beleidsplannen*. Opgeroepen op Februari 12, 2018, van zakelijk.infonu: <https://zakelijk.infonu.nl/onderneming/40044-beleidsplannen-een-beleidsplan-schrijven-en-uitvoeren.html>
- Overheid. (1996, November 5). *Gedogen in Nederland*. Opgeroepen op Juni 4, 2018, van Overheid.nl: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25085-2.html>
- Overheid. (2015, Oktober 28). *Beleidsregels Nalevingsstrategie*. Opgeroepen op Februari 1, 2018, van officielebekendmakingen: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2015-94696.html>
- Overheid. (2018, Mei 1). *Algemene Wet bestuursrecht*. Opgeroepen op Juni 7, 2018, van wetten.overheid: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/2018-05-01>
- Overheid. (2018). *Besluit omgevingsrecht*. Opgeroepen op Januari 31, 2018, van wetten.overheid.nl: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0027464/2018-01-01#Hoofdstuk7>

- Overheid. (2018). *Gemeentewet*. Opgeroepen op Februari 7, 2018, van wetten.overheid:
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005416/2018-01-01>
- Overheid. (2018). *Politiewet*. Opgeroepen op Februari 19, 2018, van wetten.overheid:
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0031788/2017-01-01#Hoofdstuk1>
- Overheid. (2018). *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht*. Opgeroepen op Februari 1, 2018, van wetten.overheid:
<http://wetten.overheid.nl/BWBR0024779/2018-01-01>
- Overheid. (z.d.). *Algemene Plaatselijke Verordening*. Opgeroepen op Mei 23, 2018, van Ondernemersplein:
<https://www.ondernemersplein.nl/regel/algemene-plaatselijke-verordening-apv/>
- Politie. (z.d.). *Buitengewoon opsporingsambtenaar*. Opgeroepen op Juni 11, 2018, van politie.nl:
<https://www.politie.nl/themas/buitengewoon-opsporingsambtenaar.html>
- Ranter, G. (2009, December 17). *Handhavings- en Gedoogstrategie Fysieke leefomgeving Overijssel*. Opgeroepen op Juni 4, 2018, van Overijssel.nl:
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ukceF6gP1KsJ:www.overijssel.nl/publish/pages/106784/handhavings_en_gedoogstrategie_fysieke_leefomgeving_overijssel.pdf+&cd=1&hl=nl&ct=clnk&gl=nl
- Slager, S. (2013, november 11). *Risico-evaluatie*. Opgeroepen op Februari 5, 2018, van vcanieuws:
<https://www.vcanieuws.nl/vcapraktijk/praktisch-werken-met-vca/risico%E2%80%9393evaluatie-234>
- Smits, A.-M., & CCV. (2010). *Programmatisch handhaven - Gids voor gemeenten, waterschappen en provincies*. Opgeroepen op Februari 5, 2018, van
https://hetccv.nl/nc/bestellen/producten/?tx_cart_product%5Bproduct%5D=78&tx_cart_product%5Baction%5D=show&tx_cart_product%5Bcontroller%5D=Product&cHash=6ff6be03b82ff20dae5b16ce382fc99e
- Smits, A.-M., & CCV. (2010, oktober). *Tafel van elf*. Opgeroepen op Februari 6, 2018, van het CCV:
https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Bestellen/Algemeen/tafel_van_elf.pdf
- Stakeholderslab. (z.d.). *wat zijn stakeholders en waarom zijn ze belangrijk?* Opgeroepen op Mei 29, 2018, van Stakeholderslab: http://www.stakeholderslab.nl/?page_id=2358
- Stegemann, K., & Stilma, M. (2014, Juni 27). *Een inventarisatie van veiligheids- en risicoanalyses*. Opgeroepen op Februari 5, 2018, van veiligheidopdewerkvloer: <http://www.veiligheidopdewerkvloer.nu/wp-content/uploads/2015/01/Risicoanalyse-methodes-overzicht.pdf>.
- Van der Kuil, J. (2011, Oktober 3). *Waarom 5-keer waarom*. Opgeroepen op Februari 20, 2018, van qualitybs:
<https://qualitybs.wordpress.com/2011/10/03/waarom-5-keer-waarom/>
- van Hees, R. (2010). *Root Cause Analysis*. Opgeroepen op Februari 5, 2018, van pleio:
<https://www.pleio.nl/file/download/269298>
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten. (2016). *Wetsvoorstel vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)*. Opgeroepen op Februari 1, 2018, van vng: <https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet/juridische-routekaart/wetsvoorstel-vergunningverlening-toezicht-en-handhaving-vth>
- Weggelaar, A. (z.d.). *Integraal veiligheidsbeleid*. Opgeroepen op Februari 20, 2018, van het ccv:
<https://hetccv.nl/onderwerpen/integraal-veiligheidsbeleid/>
- Werk en veiligheid. (2017, Augustus 3). Opgeroepen op Februari 19, 2018, van Waarom het tijd is om te vertragen:
<https://www.werkenveiligheid.nl/preventie/duurzame-inzetbaarheid/waarom-het-tijd-om-te-vertragen>
- Wet VTH en kwaliteitscriteria 2.1. (2012, September 7). Opgeroepen op Februari 1, 2018, van bwtinfo.nl:
<https://www.bwtinfo.nl/dossiers/wet-vth-en-kwaliteitscriteria/wet--vth-en-kwaliteitscriteria>

Bijlagen

Bijlage 1: Checklist tafel van elf van het ccv:

(Smits & CCV, Tafel van elf, 2010)

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
1. Kennis van regels (De bekendheid met en duidelijkheid van wet- en regelgeving bij de doelgroep)	Kent de doelgroep de regels?	Ja	Nee	N.v.t
	Hoeft de doelgroep maar beperkte moeite te doen om op de hoogte te raken van de regels?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de regelgeving te omvangrijk?	Ja	Nee	N.v.t
	Zijn de regels zo geformuleerd dat de doelgroep ze gemakkelijk kan begrijpen?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de doelgroep in staat de regelgeving te begrijpen?	Ja	Nee	N.v.t
	Is het voor de doelgroep voldoende duidelijk waarop de regels van toepassing zijn?	Ja	Nee	N.v.t
	Is het voor de doelgroep voldoende duidelijk welke regel van toepassing is?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
2. Kosten/baten (De (im)materiële voor- en nadelen die uit overtreden of naleven van de regel volgen, uitgedrukt in tijd, geld en moeite)	Kost het naleven van de regels volgens de doelgroep relatief weinig tijd, geld of moeite?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt zij dat het overtreden van de regels nauwelijks of geen voordelen oplevert die in tijd, geld of moeite zijn uit te drukken?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt zij dat het overtreden van de regels nadelen kan opleveren?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt zij dat het naleven van de regels voordelen kan opleveren?	Ja	Nee	N.v.t
	Levert naleving van de regels volgens de doelgroep gevoelsmatige, maatschappelijke of sociale voordelen op?	Ja	Nee	N.v.t
	Levert overtreding van de regels volgens de doelgroep gevoelsmatige, maatschappelijke of sociale nadelen op?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
3. Mate van acceptatie (De mate waarin het beleid en de regelgeving acceptabel worden gevonden door de doelgroep)	Vindt de doelgroep (de uitgangspunten van) het beleid redelijk?	Ja	Nee	N.v.t
	Voelt de doelgroep zich mede verantwoordelijk voor realisatie van het beleid?	Ja	Nee	N.v.t
	Acht de doelgroep de concretisering van het beleidsdoel aanvaardbaar?	Ja	Nee	N.v.t
	Vindt zij de daaruit voortvloeiende regel(s) acceptabel?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
4. Normgetrouwheid doelgroep (De mate van bereidheid van de doelgroep om zich te conformeren aan het gezag van de overheid)	Leeft de doelgroep in het algemeen regels goed na?	Ja	Nee	N.v.t
	Heeft de doelgroep in het algemeen respect voor gezag?	Ja	Nee	N.v.t
	Respecteert de doelgroep het oordeel van de handhavers van de regelgeving?	Ja	Nee	N.v.t
	Sluiten de eigen normen en waarden van de doelgroep aan bij de regelgeving?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
5. Niet-overheidscontrole (De door de doelgroep ingeschatte kans op positieve of negatieve sanctionering van hun gedrag door anderen dan de overheid)	Heeft de doelgroep het gevoel dat hun overtreding snel wordt opgemerkt door hun sociale omgeving?	Ja	Nee	N.v.t
	Keurt de omgeving van de doelgroep het overtreden in het algemeen af?	Ja	Nee	N.v.t
	Indien de omgeving het overtredingsgedrag afkeurt, probeert ze dit dan ook op een of andere manier te corrigeren?	Ja	Nee	N.v.t
	Heeft deze sociale sanctie impact op de doelgroep?	Ja	Nee	N.v.t
	Is er sprake van een vorm van horizontaaltoezicht, zoals accountantstoezicht, tuchtrecht of bijvoorbeeld audits in verband met certificering?	Ja	Nee	N.v.t
	Draagt dit horizontaal toezicht bij tot betere regelnaleving van de norm in kwestie?	Ja	Nee	N.v.t
	Ervaart de doelgroep dit horizontaaltoezicht als een extra vorm van	Ja	Nee	N.v.t

	controle?			
	En heeft dit horizontaal toezicht impact op de doelgroep?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
6. Meldingskans (De door de doelgroep ingeschatte kans dat een overtreding die is geconstateerd door anderen dan de overheid wordt gemeld aan overheidsinstanties)	Is volgens de doelgroep hun sociale omgeving in het algemeen geneigd geconstateerde overtredingen te melden aan de overheid?	Ja	Nee	N.v.t
	Is volgens de doelgroep de horizontaaltoezichthouder in het algemeen geneigd geconstateerde overtredingen ook te melden aan de overheid?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt de doelgroep dat het algemeen bekend is bij welke overheidsdienst geconstateerde overtredingen gemeld kunnen worden?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
7. Controlekans (De door de doelgroep ingeschatte kans dat ze door de overheid gecontroleerd wordt op het begaan van een overtreding)	Is de objectieve, administratieve controlekans groot?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt de doelgroep dat de administratieve controlekans groot is?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de objectieve, fysieke controlekans groot?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt de doelgroep dat de fysieke controlekans groot is?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
8. Detectiekans (De door de doelgroep ingeschatte kans op constatering van de overtreding indien door de overheid gecontroleerd wordt)	Wordt in de administratieve controle op alle gegevens gecontroleerd?	Ja	Nee	N.v.t
	Is het voor de controleurs eenvoudig om de overtredingen te constateren?	Ja	Nee	N.v.t
	Is het moeilijk om te frauderen met de administratie?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de objectieve administratieve detectiekans groot?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt de doelgroep dat de detectiekans bij administratieve controle groot is?	Ja	Nee	N.v.t
	Worden in de fysieke controle alle mogelijke controlepunten meegenomen?	Ja	Nee	N.v.t
	Is het voor de controleurs eenvoudig om de overtredingen te constateren?	Ja	Nee	N.v.t
	Zijn overtredingen plaats- en/of tijdgebonden?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de gehanteerde controletechniek geavanceerd genoeg?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de objectieve fysieke detectiekans groot?	Ja	Nee	N.v.t
	Denkt de doelgroep dat de detectiekans bij fysieke controle groot is?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
9. Selectiviteit (De (verhoogde) gepercipieerde kans op controle en detectie in het geval van een overtreding door selectie van te controleren bedrijven, personen, handelingen of gebieden.)	Hebben overtreders het idee dat ze vaker gecontroleerd worden dan degenen die naleven?	Ja	Nee	N.v.t
	Worden bij selecte controles relatief meer overtreders geconstateerd dan bij aselechte controles?	Ja	Nee	N.v.t
	Is de doelgroep van mening dat de handhavende instantie in staat is het ' kaf van het koren te scheiden'?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
10. Sanctiekans (De door de doelgroep ingeschatte kans op een sanctie indien na controle een overtreding is geconstateerd)	Is de objectieve kans groot dat men na een geconstateerde overtreding een sanctie krijgt opgelegd?	Ja	Nee	N.v.t
	Is volgens de doelgroep de overtreding eenvoudig te bewijzen?	Ja	Nee	N.v.t
	Schat de doelgroep de kans op sanctie na een geconstateerde overtreding hoog in?	Ja	Nee	N.v.t

Dimensie	Vraag	Antwoord:		
11. Sanctie-ernst (De hoogte en soort van de aan de overtreding gekoppelde sanctie en bijkomende nadelen van sanctieoplegging)	Weet de doelgroep welke sanctie hen bij overtreding boven het hoofd hangt?	Ja	Nee	N.v.t
	Vindt de doelgroep deze sanctie zwaar?	Ja	Nee	N.v.t
	Is er sprake van snelle sanctieoplegging (lik-op-stuk)?	Ja	Nee	N.v.t
	Heeft de tenuitvoerlegging van de sanctie nog bijkomende materiële of immateriële nadelen voor betrokkenen?	Ja	Nee	N.v.t
	Vindt de doelgroep het erg als het bekend wordt dat ze een sanctie opgelegd heeft gekregen?	Ja	Nee	N.v.t

Bijlage 2: Sanctiestrategie LHS

De sanctiestrategie beschrijft de wijze waarop een gemeente optreedt bij een geconstateerde overtredingen en welke sancties er gehanteerd kunnen worden. Na de prioritering van de risicoanalyse kan er in de sanctiestrategie worden bepaald welke sancties worden toegepast als de wet- en regelgeving van het betreffende thema niet wordt nageleefd.

Tabel 10 geeft weer wat de mogelijke bestuursrechtelijke maatregelen zijn die ingezet kunnen worden door een gemeente (Ccv, z.d.) (Overheid, 2018) (Overheid, 2018):

Tabel 10: Bestuurlijke maatregelen openbare orde

Sanctie	Artikel	Toelichting
Last onder dwangsom	Art. 5.31d Awb en art.125 Gemeentewet	De overtreder wordt een bedrag opgelegd die hij of zij moet betalen voor iedere tijdsperiode dat de overtreding voortduurt
Last onder bestuursdwang	Art. 5.21 Awb en art.125 Gemeentewet	Sanctie die zicht richt op het beëindigen van een overtreding en het herstellen van de rechtmatige situatie. De gemeente kan de overtreding ook stoppen op kosten van de overtreder
Preventief fouilleren	Art. 151b Gemeentewet	Het fouilleren van het publiek bij de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid of vrees van wapens
Cameratoezicht	Art. 151c Gemeentewet	Het plaatsen van camera's op een openbare plaats in het belang van de handhaving en de openbare orde
Bestuurlijke ophouding	Art. 154a Gemeentewet	Gevaarlijke mensen voor de openbare orde tijdelijk ophouden en indien nodig overbrengen naar een andere plaats
Bestuurlijk boete	Art. 154b Gemeentewet	Het opleggen van een boete
Dwangbevoegdheid	Art. 172 lid 2 Gemeentewet	De bevoegdheid van de burgemeester om overtredingen te beletten of te beëindigen.
Lichte bevelsbevoegdheid	Art. 172 lid 3 Gemeentewet	De bevoegdheid van de burgemeester om in het belang voor de handhaving en de openbare orde, bevelen te geven om op te treden
Gebiedsverbod	Art. 172a Gemeentewet	Bevel aan een persoon die de openbare orde heeft verstoord zich niet meer te bevinden in bepaalde gebieden, of op bepaalde tijdstippen.
Bevel aan ouders	Art. 172b Gemeentewet	Bevel aan de ouders van een minderjarige kind die de openbare orde heeft verstoord dat het kind zich niet op bepaalde locaties of tijdstippen mag bevinden, zonder begeleiding van een ouder
Sluiting van woningen	Art. 174a Gemeentewet	Het sluiten van een woning door gedragingen in de woning of op het erf die de openbare orde verstoort
Intrekken vergunning, certificaat of erkenning	Art. 5.19 Wabo	
Waarschuwen – brief met hersteltermijn		

Vervolgens wordt er per overtreding een passende sanctie gevonden aan de hand van twee matrixen van de Landelijke Handhaving strategie (LHS) (Infomil, 2014).

DE (MOGELIJKE) GEVOLGEN ZIJN:	Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar 4				
	Van belang 3				
	Beperkt 2				
	Vrijwel nihil 1				
		A	B	C	D
		Goedwillend: • Onbedoeld • Proactief	Moet kunnen: • Onverschillig	Calculerend: • Bewust belemmerend en/of risico remend	Bewust en structureel / Crimineel: • Fraude • Oplichting • Witwassen

Legenda

	Lichte segmenten. Bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.
	Middensegmenten. Bestuursrechtelijk, bestuursrechtelijk én strafrechtelijk of strafrechtelijk optreden is aangewezen. Strafrechtelijk optreden komt vooral in beeld, naarmate er (meer) verzwarende aspecten zijn (zoals 'verkregen financieel voordeel').
	Zware segmenten. Strafrechtelijk optreden is in elk geval aangewezen, terwijl in veel gevallen ook bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.

Matrix 4: Matrix classificering

In matrix (matrix 4) bepaalt de handhaver in welk vak de overtreding komt te staan. Hij of zij kijkt hierbij wat de (mogelijke) gevolgen kunnen zijn. Voor het beoordelen van de gevolgen moet er rekening worden gehouden met de volgende gebieden; milieu, natuur, water, veiligheid en gezondheid en/of maatschappelijke relevantie (Infomil, 2014). Er kan gekozen worden uit vier mogelijkheden die op de verticale as staan beschreven:

1. Vrijwel nihil
2. Beperkt
3. Van belang (aanmerkelijk risico, milieu- en/of natuurschade, waterverontreiniging, zieken, doden of gewonden)
4. Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar (dreigend risico, ernstige milieu- en/of natuurschade, veel doden, zieken of gewonden)

Daarnaast kijkt de handhaver naar de dader/normadressaat volgens de kenmerken op de horizontale as. Hierbij kan worden gekeken naar de geschiedenis van deze persoon, is deze persoon bijvoorbeeld bekend bij de politie? Als de handhaver de dader niet kan classificeren, moet type B worden gekozen. Is deze persoon:

- A. Goedwillend, geneigd de regels te volgen, overtreding gevolg van onbedoeld handelen of
- B. Onverschillig, niet bezig met het algemeen belang, maakt het deze persoon niet veel uit of
- C. Calculerend, bewuste keuzes gemaakt, gevolgen van handelen op de koop toegenomen of
- D. Bewust en structureel, crimineel gedrag, expres regels overtreden.

Door de classificering kan/kunnen de sanctie(s) uit de onderstaande matrix 5 worden gelezen. Met het daarbij behorende rechtsgebied. Er kunnen altijd nog gepaste sancties worden toegepast in onderling overleg tussen de verschillende partijen, zolang de wet dat toestaat.

DE (MOGELIJKE) GEVOLGEN ZIJN:	Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar 4	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Van belang 3	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Beperkt 2	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Vrijwel nihil 1	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / informeren	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen
		A	B	C	D
		Goedwillend: - Onbedoeld - Proactief	Moet kunnen: Onverschillig	Calculerend: Bewust belemmerend en/of risico nemend	Bewust en structureel / Crimineel: - Fraude - Oplichting - Witwassen
GEDRAG VAN DE OVERTREDER					

Matrix 5: Matrix interventies (Infomil, 2014)

Bijlage 3: Resultaten kennismakingsgesprekken stakeholders

Kennismakingsgesprek Sander Sleking en Leonne Oonk

Het eerste kennismakingsgesprek vond plaats met Sander Sleking en Leonne Oonk. Sander is Boa en markt- en havenmeester. Leonne is zijn stagiaire. Uit het gesprek kwamen niet alleen de thema's aan bod, maar ook overige zaken die volgens Sander en Leonne beter kunnen. Het eerste thema ging over **(1) het parkeergedrag**. Mensen parkeren hun auto niet zoals het hoort. Dit zorgt ten eerste voor onveilige situaties. Hulpdiensten kunnen tijdens een noodsituatie niet altijd op de gewenste locatie komen, omdat auto's verkeerd zijn geparkeerd. Of ze komen moeilijk langs de verkeerd geparkeerde auto's, wat extra tijd kost. Ten tweede zorgt het creatieve parkeergedrag van mensen voor frustraties bij anderen. Zoals het parkeren bij afvalcontainers, waardoor de ROVA de containers niet kan legen. Het tweede thema waarover werd gesproken, ging over **(2) hoog-risico honden en hondenpoep**. Hoog-risico honden en hondenpoep is een veelbesproken onderwerp. Honden zorgen voor onveilige situaties, ze springen tegen mensen op en kunnen in het ergste geval mensen bijten. Hondenpoep zorgt voornamelijk voor frustraties en irritaties. Dit thema vraagt vooral aandacht op specifieke locaties, zoals bij basisscholen en sportvelden, waar honden overlast veroorzaken. Het derde thema ging over **(3) lange voertuigen op de industrieterreinen**. Door de lengte van de voertuigen, is het niet makkelijk om te parkeren op de industrieterreinen. Ook worden ze vaak verkeerd geparkeerd. Dit veroorzaakt onveilige situaties. Het vierde thema was **(4) het te hard rijden van voertuigen en voornamelijk van brommers**. Het vijfde en tevens laatste thema ging over **(5) het illegaal dumpen van afval**. Voor bepaalde afvalsoorten moeten de inwoners een tarief betalen als zij dit naar de ROVA willen brengen. Sommige inwoners maken nu de afweging tussen het afval legaal wegbrengen, wat moeite en geld kost, of het afval illegaal dumpen wat minder moeite en geen geld kost.

Kennismakingsgesprek Henk Veldkamp

Het tweede kennismakingsgesprek vond plaats met Henk Veldkamp. Henk is adviseur afval en reiniging binnen de gemeente Zwartewaterland. Henk gaf aan dat **(1) het afval beter gescheiden moet worden**; het eerste thema. Volgens Henk hebben de inwoners geen motief om het afval te scheiden. Waarom zouden de inwoners moeilijk doen als het ook makkelijk kan? Het tweede thema ging over **(2) het illegaal dumpen van afval**. Afval wordt illegaal gedumpt in bijvoorbeeld steegjes en weilanden als het donker is, dit zorgt voor frustraties en irritaties. Het derde thema ging over **(3) hondenpoep**. Hondenpoep is niet hygiënisch en kan gevaarlijk zijn voor de gezondheid van de mens. Het vierde thema dat Henk aankaartte ging over **(4) zwerfafval**. Zwerfafval is vooral te vinden op gebieden waar scholieren komen, zoals op de wegen tussen huis en school. Het veroorzaakt veel irritaties. Tot slot werden **(5) de geparkeerde auto's bij afvalcontainers** besproken. De geparkeerde auto's zorgen ervoor dat de ROVA niet bij de afvalcontainers kan komen, waardoor ze niet kunnen worden geleegd.

Kennismakingsgesprek Leffert van der Bij

Het derde kennismakingsgesprek vond plaats met Leffert van der Bij. Leffert is beleidsadviseur verkeer en vervoer binnen de gemeente Zwartewaterland. Leffert heeft twee thema's genoemd. Het eerste thema ging over **(1) het parkeergedrag** en het tweede thema betrof **(2) het te hard rijden**. Beide thema's zorgen volgens Leffert voor onveilige situaties en ergernissen.

Kennismakingsgesprek Renate ten Hove

Het vierde kennismakingsgesprek vond plaats met Renate ten Hove. Renate is medewerkster veiligheid binnen de gemeente Zwartewaterland. Haar taakveld richt zich op het gedrag van mensen in het verkeer, maar ze heeft naast deze taak ook kennis en ervaring over andere veiligheidsgerelateerde aspecten. Het eerste thema dat werd genoemd was **(1) het door rood licht rijden van voertuigen**. Het tweede thema ging over **(2) het naast elkaar fietsen van drie of meerdere**

personen. Dit thema heeft met name betrekking op de jeugd/scholieren. Verder zijn de volgende thema's aangedragen: **(3) fietsverlichting, (4) alcohol in het verkeer, (5) snelheid binnen en buiten de bebouwde kom en (6) verkeerd parkeren, met de nadruk op de blauwe zone.** Ook zijn er nog thema's aangegeven die niet specifiek betrekking hebben op het verkeer, maar die wel meegenomen moeten worden in het beleidsplan. Dit waren **(7) het gebruik van vuurwerk,** niet alleen tijdens oud en nieuw, maar ook op andere dagen, **(8) toezicht op de keten en eindejaarsketen, (9) afvaldumping en (10) hondenpoep.**

Kennismakingsgesprek Herma Mars

Het vijfde kennismakingsgesprek vond plaats met Herma Mars. Herma is beleidsmedewerkster toezicht & handhaving Wabo binnen de gemeente Zwartewaterland. Herma gaf als eerst het thema **(1) parkeernormen** aan. Is er wel voldoende ruimte om te parkeren? Er komen namelijk veel klachten binnen over het parkeren; dat er te weinig parkeerplekken zijn waardoor mensen creatief gaan parkeren. Ten tweede vertelde ze dat **(2) het opslaan van goederen of voorwerpen aan de kant van de weg in de openbare ruimte** als een thema moet worden beschouwd. Als laatste kwamen **(3) de reclameborden** aan bod; of ze wel op de juiste afstanden zijn geplaatst.

Kennismakingsgesprek Martin Grouve

Martin is beleidsmedewerker APV/Bijzondere wetten binnen de gemeente Zwartewaterland. Tijdens ons gesprek zijn er veel onderwerpen genoemd. Deze onderwerpen zijn in diverse thema's ingedeeld. Voor het gemak had Martin een document meegenomen waarin alle APV's van de gemeente Zwartewaterland staan. Wij hebben alle APV's besproken en zijn tot de volgende thema's gekomen:

1. Horeca & Evenementen

- a) Sluittingstijden horeca
- b) Leeftijdsgrens alcoholverstrekking
- c) Aanwezigheid leidinggevende
- d) Keten en feesten/bijeenkomsten van persoonlijke aard
- e) Geluidhinder

2. Parkeren

- a) Langer dan 3 dagen parkeren
- b) Uitzichtbelemmerend parkeren
- c) Autowrakken

3. Honden

- a) Loslopende honden
- b) Gevaarlijke honden
- c) Hondenpoep

4. Jeugdoverlast

- a) Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)
- b) Drugshandel

5. Gebruik openbare ruimte

- a) Fietsenstallen
- b) Objecten op of aan de weg

6. Aanpak woninginbraak

- a) Vervoer inbreekwerktuigen
- b) Digitaal opkopers register

7. Vuurwerk, jaarwisseling en tradities

- a) Vuurwerk rondom bruiloften
- b) Vuurwerk rondom oud en nieuw
- c) Carbidschieten
- d) Eindejaarsketen
- e) Afvalstoffen verbranden

Kennismakingsgesprek Jaimie Goei

Jaimie is medewerkster veiligheid in de gemeente Zwartewaterland. Zij kwam met verschillende onderwerpen/thema's. Als eerste werd het thema 'parkeren' besproken, die onderverdeeld wordt in 4 verschillende subcategorieën. **(1) Parkeren in de Blauwe Zone, (2) geparkeerde voertuigen die toegang voor (hulp)diensten blokkeren, (3) busjes, caravans en lange voertuigen en (4) blokkeren in-en uitritten.** Jaimie kwam met het idee om het thema 'parkeren' te verdelen in 4 verschillende

subcategorieën. Het thema ‘parkeren’ is anders een erg breed begrip. Ze vertelde dat **(5) hondenpoep** een thema is waar veel over wordt gesproken, het is een thema waar veel mensen zich aan ergeren. Het zesde thema ging over **(6) het verkeerd scheiden van afval**, waar volgens Jaimie meer toezicht en handhaving op mag komen. Het laatste thema ging over **(7) fietsenstallen**. Fietsenstallen die helemaal vol zitten, zorgen ervoor dat mensen hun fiets buiten de gewenste parkeerlocatie zetten. Bijvoorbeeld op de stoep.

Kennismakingsgesprek Ellen van der Hoek

Ellen is coördinerend wijkagent. Zij vertelde dat de politie voornamelijk optreedt bij een melding en zich minder bezighoudt met het ‘toezicht houden’. Het eerste thema ging over **(1) de sluitingstijden van de horeca**. Er wordt gecontroleerd of de horeca zich wel aan deze regels houdt. Het tweede en tevens laatste thema, ging over **(2) het vuurwerk in december**. Vooral rond oud en nieuw krijgt de politie veel meldingen en klachten over het ‘te vroeg’ afsteken van vuurwerk.

Samen Actief dag gemeente Zwartewaterland

De Samen Actief dag stond in het teken van participatie en de gemeenteraadsverkiezingen. Hierbij waren enkele inwonersinitiatieven aanwezig, zoals Buurt WhatsApp en de AED in de buurt. Ook konden bewoners meedenken over de toekomst van de gemeente, het zogenoemde reisbureau. Bij het reisbureau werden inwoners gevraagd wat zij belangrijk vinden voor hun leefomgeving voor de komende 20 jaar. Zij moesten een top 3 samenstellen uit 11 verschillende thema’s/bestemmingen: (1) bereikbaarheid, (2) wonen, (3) veiligheid, (4) recreatie, (5) leefbaarheid, (6) klimaat, (7) gezonde leefomgeving, (8) duurzaamheid, (9) cultuur en landschap, (10) ondernemen en (11) eigen suggesties. Tijdens de Samen Actief dag was ik actief bij het reisbureau. Ik stelde mensen vragen over de thema’s veilig- en leefbaarheid. Door deze dag heb ik een beeld gekregen van wat enkele inwoners belangrijk vinden. Er werd bijvoorbeeld door een moeder een verhaal verteld over de verkeersveiligheid rondom scholen. Een onderwerp dat zij voor de toekomst erg belangrijk vindt.

Op de volgende bladzijde staan in tabel 11 alle thema’s weergegeven. Deze tabel laat zien dat meerdere stakeholders dezelfde thema’s hebben genoemd. Voor de prioritering is gekozen om de hoogst gescoorde waarde mee te nemen, omdat het betreffende thema dan meerdere keren is aangekaart en daarom als belangrijk wordt ervaren.

Stakeholder(s)	Functie	Thema's
Sander Sleking en Leonne Oonk	Boa en stagiaire	1. Parkeergedrag 2. Hoog-risico honden en hondenpoep 3. Voertuigen op industrieterrein 4. Te hard rijden 5. Illegaal afval dumpen
Henk Veldkamp	Adviseur afval en reiniging	1. Verkeerd scheiden van afval 2. Illegaal afval dumpen 3. Hondenpoep 4. Zwerfafval 5. Auto's die geparkeerd zijn voor containers
Leffert van der Bij	Beleidsadviseur verkeer en vervoer	1. Parkeergedrag 2. Snelheid
Martin Grouve	Beleidsmedewerker APV/Bijzondere Wetten	1. Horeca & Evenementen a) Sluitingstijden horeca b) Leeftijdsgrens alcoholverstreking c) Aanwezigheid leidinggevende d) Keten en feesten/bijeenkomsten van persoonlijke aard e) Geluidshinder f) Publieksveiligheid horeca en evenementen 2. Parkeren a) Langer dan 3 dagen parkeren b) Uitzichtbelemmerend parkeren c) Autowrakken 3. Honden a) Loslopende honden b) Gevaarlijke honden c) Hondenpoep 4. Jeugdoverlast a) Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik) b) Drugshandel 5. Gebruik openbare ruimte a) Fietsenstallen b) Objecten op of aan de weg 6. Aanpak inbreekwerkten en heling a) Vervoer inbreekwerkten b) Digitaal opkopers register 7. Vuurwerk jaarwisseling en tradities a) Vuurwerk rondom bruiloften b) Vuurwerk rondom oud en nieuw c) Eindejaarsketen d) Afvalstoffen verbranden e) Carbidshieten
Herma Mars	Beleidsmedewerker toezicht en handhaving Wabo	1. Parkeernormen (in relatie tot omgevingsvergunning) 2. Opslaan van goederen of voorwerpen aan de kant van de weg in de openbare ruimte 3. Regelgeving reclameborden
Renate ten Hove	Medewerker veiligheid	1. Rijden door rood licht 2. Met 3 of meer naast elkaar fietsen 3. Fietsverlichting 4. Alcohol in het verkeer 5. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom 6. Verkeerd parkeren met nadruk op de Blauwe Zone 7. Het gebruik van vuurwerk 8. Toezicht keten en eindejaarsketen 9. Afvaldumping 10. Hondenpoep
Jaimie Goei	Medewerker veiligheid	1. Parkeren in de Blauwe Zone 2. geparkeerde voertuigen die toegang voor (hulp)diensten blokkeren 3. busjes, caravans en lange voertuigen 4. blokkeren in-en uitritten 5: Hondenpoep 6: Verkeerd scheiden van afval 7: Fietsenstallen
Ellen van de Hoek	Politie	1: Sluitingstijden horeca 2: Vuurwerk december
	Belangen inwoners gemeente Zwartewaterland	1: Snelheid 2: Fietsverlichting 3: Parkeer gerelateerde thema's 4: Hondenpoep

Tabel 11: Thema's

Bijlage 4: Risicoanalyse ([Zie bladzijde 25/26 voor uitleg risicoanalyse](#))

RISICOANALYSE OPENBARE RUIMTE										
ONDERWERPEN	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Fin.ec. schade	Natuur/stadsschoon	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago	gem	kans	risico	voorgestelde prioriteit
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)	5	5	0	0	5	5	3,333	5	3,3	prioriteit 2
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom	5	5	2	3	1	4	3,333	5	3,3	prioriteit 2
3. Hondenpoep	1	5	1	5	3	4	3,167	5	3,2	prioriteit 2
4. Zwerfafval	1	4	4	4	2	3	3	5	3,0	prioriteit 2
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw	3	3	3	3	2	2	2,667	5	2,7	prioriteit 2
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren	5	4	2	1	3	4	3,167	4	2,5	prioriteit 2
7. Fietsverlichting	5	5	1	0	0	4	2,5	5	2,5	prioriteit 2
8. Alcohol in het verkeer	5	5	2	1	2	4	3,167	4	2,5	prioriteit 2
9. Uitzichtbelemmerend parkeren	4	5	2	2	1	4	3	4	2,4	prioriteit 3
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	3	3	2	2	1	3	2,333	5	2,3	prioriteit 3
11. Vuurwerk rondom bruiloften	2	4	0	1	1	4	2	5	2,0	prioriteit 3
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	3	3	0	3	3	3	2,5	4	2,0	prioriteit 3
13. Illegaal afval dumpen	3	4	4	4	2	3	3,333	3	2,0	prioriteit 3
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen	3	4	2	0	2	3	2,333	4	1,9	prioriteit 3
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen	5	5	4	3	2	5	4	2	1,6	prioriteit 3

RISICOANALYSE OPENBARE RUIMTE										
ONDERWERPEN	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Fin.ec. schade	Natuur/stadsschoon	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago	gem	kans	risico	voorgestelde prioriteit
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen	3	3	0	3	4	3	2,667	3	1,6	prioriteit 3
17. Verkeerd parkeren blauwe zone	1	4	2	1	1	3	2	4	1,6	prioriteit 3
18. Objecten op of aan de weg	3	2	2	4	0	1	2	4	1,6	prioriteit 3
19. Rijden door rood licht	5	4	2	0	2	3	2,667	3	1,6	prioriteit 3
20. Sluitingstijden horeca	3	2	0	0	3	3	1,833	4	1,5	prioriteit 3
21. Parkeren algemeen	1	5	0	1	1	3	1,833	4	1,5	prioriteit 3
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)	1	5	0	2	0	3	1,833	4	1,5	prioriteit 3
23. Afvalstoffen verbranden	2	2	1	4	4	2	2,5	3	1,5	prioriteit 3
24. Keten	3	2	2	0	2	3	2	3	1,2	prioriteit 4
25. Loslopende honden	4	3	0	2	0	2	1,833	3	1,1	prioriteit 4
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten	2	2	2	1	2	2	1,833	3	1,1	prioriteit 4
27. Regelgeving reclameborden	1	2	0	2	0	3	1,333	4	1,1	prioriteit 4
28. Vervoer inbreekwerktuigen	4	5	0	0	0	1	1,667	3	1,0	prioriteit 4
29. Gevaarlijke honden	4	1	0	0	1	4	1,667	3	1,0	prioriteit 4
30. Fietsenstallen	1	3	0	3	1	1	1,5	3	0,9	prioriteit 4

RISICOANALYSE OPENBARE RUIMTE										
ONDERWERPEN	Fysieke veiligheid	Sociale kwaliteit	Fin.ec. schade	Natuur/stadsschoon	Volksgezondheid	Bestuurlijk imago	gem	kans	risico	voorgestelde prioriteit
31. Scheiden van afval	0	3	3	2	1	3	2	2	0,8	prioriteit 4
32. Eindejaarsketen	2	1	2	1	1	5	2	2	0,8	prioriteit 4
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)	0	2	2	2	0	2	1,333	3	0,8	prioriteit 4
34. Carbidschieten	3	2	1	2	1	3	2	2	0,8	prioriteit 4
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)	2	4	0	1	0	1	1,333	3	0,8	prioriteit 4
36. Parkeren voor in- en uitritten	2	4	0	1	0	1	1,333	3	0,8	prioriteit 4
37. Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen	2	0	0	0	3	2	1,167	3	0,7	prioriteit 4
38. Autowrakken	0	1	1	2	0	2	1	3	0,6	prioriteit 4
39. Geluidhinder horeca en evenementen	1	3	0	1	2	4	1,833	1	0,4	prioriteit 4
40. Naleving digitaal opkopers register	0	2	0	0	1	2	0,833	2	0,3	prioriteit 4

Bijlage 5: Oorzaken- en preventieanalyse

In de oorzaken- en preventieanalyse kunt u lezen waarom een thema niet wordt nageleefd en welke preventiemogelijkheden er zijn om naleving van de wet- en regelgeving voor elk thema preventief te realiseren. Door de oorzaken in kaart te brengen, kan er voor elk thema een passende interventie worden gevonden. Om de oorzaken en preventiemogelijkheden in kaart te brengen, zijn er verschillende methodieken gebruikt.

- 1: **Deskresearch.** Door middel van het internet is er informatie opgezocht over elk thema.
- 2: **Gesprekken stakeholders.** Tijdens het 2^e contactmoment zijn de stakeholders gevraagd over de mogelijke oorzaken en preventiemogelijkheden.
- 3: **Tafel van elf.** Middels de verkregen informatie van de deskresearch en de gesprekken met de stakeholders, zijn alle vragen van de tafel van elf voor elk thema ingevuld. Door de vragen te beantwoorden wordt er inzicht gecreëerd waarom iets wel of niet wordt nageleefd. Met deze informatie kan er doelgericht een interventie worden gekozen.

1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)

Oorzaken:

1. Drugs wordt gehandeld omdat de coffeeshops niet alle drugs mogen hebben. Daarnaast moeten de coffeeshops zich houden aan de verkoopregels, zoals het maximale aantal gram per klant.
2. Winstgevend voor dealers.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven van de wet- en regelgeving.
2. Camera's plaatsen of toezicht houden op plekken waarvan het bekend is dat er drugs wordt gehandeld.
3. Bewust laten worden van de gevaren van drugs, dit kan door middel van video's of presentaties op school.
4. Samenwerkingsverbanden met scholen. Op school kan drugs worden gehandeld. Met een samenwerkingsverband zou dit probleem aangepakt kunnen worden. Bijvoorbeeld door toezicht vanuit school.

2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom

Oorzaken:

1. Uit de analyse is gebleken dat mensen wel op de hoogte zijn van de regels. In slechts een enkel geval kunnen de regels onduidelijk of verkeerd zijn, waardoor er te snel wordt gereden.
2. Het overtreden van de toegestane snelheid heeft te maken met verschillende oorzaken. Zoals met (a) de fysieke omgeving, (b) het gedrag van de bestuurder en (c) de (over)schatting van wat mensen denken te kunnen. Zelfs als de fysieke omgeving voldoende is (als mensen weten wat wel en niet mag), overtreden mensen de toegestane snelheid.
3. Mensen maken een afweging van de pakkans. Op wegen waar men weet dat er niet gecontroleerd/geflitst wordt, kan er harder worden gereden. Als men weet dat er gecontroleerd wordt, worden de regels beter nageleefd.

Preventie:

1. Bij het realiseren van nieuwe wegen, een risicoanalyse uitvoeren over de mogelijke risico's. Gevaarlijke situaties in kaart brengen.
2. Veiligheidsmaatregelen nemen op basis van meldingen (bijvoorbeeld verkeersdrempels).
3. Veiligheidscamera's plaatsen op hotspots.
4. Laseren van auto's en vervolgens waarschuwen (werkt preventief).
5. Het bewust laten worden van de gevaren, dit kan met krantberichten, video's enzovoorts.
6. Samenwerkingsverbanden, met bijvoorbeeld scholen. Dat kinderen rondom de scholen als verkeersregelaars functioneren.

3. Hondenpoep

Oorzaken:

1. Mensen ruimen de poep niet op omdat zij dit niet nodig vinden. 'We betalen al veel hondenbelasting, en dan ook nog de poep opruimen'. In ruil voor de hondenbelasting vinden zij dat de gemeente de hondenpoep moet opruimen.

2. Mensen maken een afweging van de pakkans. De kans dat de BOA iemand betrapt bij het niet opruimen van de hondenpoep is erg klein. Daarnaast worden veel honden in de vroege ochtend- en avonden uitgelaten. Tijdens deze uren kan het nog donker zijn en is de BOA niet altijd in dienst.

Preventie:

1. Prijs van de hondenbelasting verlagen, zodat zij voor die prijsvermindering de hondenpoep opruimen.
2. Controleren op hondenzakjes als mensen buitenlopen met een hond. Het werkt preventief als eigenaren weten dat er gecontroleerd kan worden.
3. Meer facilitaire voorzieningen creëren, zoals aanbiedpunten voor zakjes en hondentoiletten.
4. Kaart maken van de gebieden in Hasselt, Zwartsluis en Genemuiden waar sprake is van (g)een opruimplicht. Deze kaarten en de bijbehorende regels uitdelen en/of versturen naar de hondeneigenaren.
5. Een bekeuring bekend maken. Bijvoorbeeld in een plaatselijke krant. Mensen weten dan dat ze een boete kunnen krijgen (preventief).
6. Het informeren over hondenvoedsel (goed voedsel zorgt er namelijk voor dat honden minder vaak hun behoeften hoeven te doen).

4. Zwerfafval

Oorzaken:

1. Het naleven van de regels kost voor sommige mensen teveel moeite. Zij vinden het makkelijker om afval in de bosjes of op de grond te gooien in plaats van in een prullenbak. Ze willen het afval vaak niet bewaren tot ze een prullenbak tegen komen.
2. Buitenlanders kennen en/of weten de regels niet (voornamelijk Poolse mensen), cultuurverschillen.
3. Afval zorgt/nodigt uit voor meer afval. Men gooit sneller afval op de grond als er al meer afval ligt.
4. Mensen maken een afweging van de pakkans. De kans dat de BOA of politie iemand betrapt bij het weggooien van het afval is erg klein.

Preventie:

1. Analyse maken van plekken waar met regelmaat zwerfafval ligt (op basis van meldingen).
2. Het bekendmaken van een bekeuring, zodat mensen weten dat ze beboet kunnen worden (preventief).
3. Statiegeld op flesjes/blikjes (onlangs in het nieuws).
4. Blikvangers zetten op hotspots, zoals op de wegen tussen school-huis.
5. Meer openbare afvalbakken.
6. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan (in verschillende talen). Bijvoorbeeld in een plaatselijke krant.
7. Droppits op plekken waar met regelmaat peuken liggen, zoals bij bushaltes.
8. Burgerinitiatieven voor het verzamelen van zwerfafval in de natuur of elders stimuleren.

5. Vuurwerk rondom oud en nieuw

Oorzaken:

1. Mensen vinden het leuk om vuurwerk af te steken, en kunnen daarom niet altijd wachten tot de toegestane tijden om vuurwerk af te steken. Daarom maken zij een afweging van de pakkans. Mensen weten dat de pakkans klein is. De kans dat de BOA/politie op het juiste moment aanwezig is, is nihil.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan. Bijvoorbeeld bij elke vuurwerkbestelling binnen de gemeente, een brief toevoegen met de regels en de mogelijke straffen.
2. Informeren dat er extra toezicht wordt gehouden.

6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren

Oorzaken:

1. Onbewust van de gevaren.
2. Onvoldoende parkeergelegenheden, waardoor auto's op hulpwegen (onbewust) parkeren.
3. Onbekend dat betreffende weg voor (hulp)diensten is.

Preventie:

1. Mensen bewust laten worden over de gevaren (bijvoorbeeld door een video of een krantenbericht).

2. Controleren of auto's de wegen voor (hulp)diensten blokkeren. Bij constatering van de overtreding de eigenaren informeren over de regels en een waarschuwing uitdelen.
3. Borden of andere NO PARKING tekens plaatsen waar dat nodig is.
4. Zelfregulering van inwoners stimuleren als auto's bij containers geparkeerd zijn.
5. Samenwerkingsverbanden met de ROVA, brandweer, ambulance etc. Dat er bijvoorbeeld wordt getest of voertuigen door de straten kunnen.

7. Fietsverlichting

Oorzaken:

1. Mensen willen geen moeite doen en geld betalen om lampjes te kopen/vervangen.
2. Mensen maken een afweging van de pakkans. Deze is relatief klein.

Preventie:

1. Fietslampjes gratis uitdelen in de donkere maanden.
2. Samenwerkingsverbanden met fietswinkels binnen de gemeente aangaan (bijvoorbeeld gratis reflectoren/lampjes bij reparatie aan de fiets),
3. Media- of krantenbericht met informatie over de gevaren, de sancties en dat er meer toezicht gehouden wordt.

8. Alcohol in het verkeer

Oorzaken:

1. Onbewust van de gevaren.
2. Onbekend met hoeveel glazen alcohol iemand mag drinken.
3. Mensen maken een afweging van de pakkans, deze is klein. Iemand wordt namelijk alleen gepakt bij een alcoholcontrole en of als er een ongeluk plaatsvindt.

Preventie:

1. Simulatie (online) spel, zodat de effecten van alcohol achter het stuur kunnen worden ervaren. Het bewust laten worden van de gevaren.
2. Een video publiceren waarin de gevolgen te zien zijn van een ongeluk na het gebruik van alcohol. Zoals het aanrijden van een kind of een levenslange verlamming.
3. Informeren dat er extra alcoholcontroles worden gehouden. Bijvoorbeeld tijdens de feestdagen.
4. Samenwerkingsverbanden om het alcoholgebruik in het verkeer landelijk aan te pakken, zoals met Veilig Verkeer Nederland, gemeenten en (sport)verenigingen.

9. Uitzichtbelemmerend parkeren

Oorzaken:

1. Mensen zijn zich onbewust van de gevaren dat fout parkeren met zich mee kan brengen. Het kan de verkeersveiligheid in gevaar brengen of het uitzicht beperken.
2. Onvoldoende parkeergelegenheid om het voertuig correct te parkeren.
3. Geen moeite willen doen om naar een parkeerplaats te gaan.
4. Niet weten waar een parkeerplaats in de buurt is.
5. Mensen willen niet betalen voor een parkeerplek.

Preventie:

1. Het bewust laten worden van de gevaren met behulp van een simulatie (online spel, autorijexamen onderdeel).
2. Meer parkeerplekken creëren.
3. Op plekken waar (verkeersonveilig) uitzichtbelemmerend geparkeerd wordt, NO PARKING borden en of tekens aanbrengen.

10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken

Oorzaken:

1. Op industrieterreinen kunnen bestuurders van lange voertuigen denken dat er genoeg plek is om te parkeren vanwege de brede wegen, maar dit kan leiden tot gevaarlijke situaties. (Buitenlandse) Bestuurders kunnen onbekend zijn met de regels, vooral als de regels alleen in het Nederlands staan aangegeven.
2. Er zijn geen of te weinig plekken aanwezig om lange voertuigen te parkeren.

3. Onbewust van de gevaren.
4. Lange voertuigen zorgen ervoor dat andere weggebruikers minder zicht hebben op de verkeerssituatie.

Preventie:

1. Bedrijven hebben stuurkracht. Benader de bedrijven/eigenaren en informeer over de gevaren. Zij kunnen deze informatie doorgeven aan hun werknemers.
2. Parkeerplekken voor lange voertuigen creëren/aanwijzen.
3. Verkeersregels in diverse talen ophangen op de industrieterreinen.

11. Vuurwerk rondom bruiloften

Oorzaken:

1. Vuurwerk afsteken voor, tijdens of na een bruiloft wordt/is een traditie.
2. De regelgeving is niet altijd duidelijk. Particulieren mogen geen (zwaar)vuurwerk afsteken, terwijl er bedrijven/instanties zijn die dit wel mogen mits zij een vergunning hebben.
3. Als particulieren niet beschikken over een vergunning, wordt er een afweging van de pakkans gemaakt. Om de daadwerkelijke dader in een grote groep te achterhalen is lastig.

Preventie:

1. Echtpaar vooraf informeren dat er geen vuurwerk afgestoken mag worden (bijvoorbeeld met een brief).
2. In de Zwartewaterkrant informeren wat wel en wat niet mag.

12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)

Oorzaken:

1. Onbewust van de gevaren.
2. Mensen maken een afweging tussen de pakkans en de positieve effecten van de drugs

Preventie:

1. Voorlichting geven over de gevaren van alcohol en drugs (eventueel ouders erbij betrekken).
2. Toepassen van koppelwerk.
3. Hangplekken van jongeren waarvan bekend is dat er verboden drugs en drank wordt gebruikt, onaantrekkelijk maken. Deze plekken regelmatig controleren.
4. Meer sociale controle/richtlijnen.

13. Illegaal afval dumpen

Oorzaken:

1. Het naleven van de regels kost moeite en tijd. Mensen moet naar een stortplaats rijden en betalen voor het afval. Men wilt geen moeite doen en geld betalen. Daarom kiezen een aantal personen ervoor het afval kosteloos en (meestal) voor minder moeite te dumpen.

Preventie:

1. Kosten verlagen om afval te storten.
2. Het storten van afval periodiek gratis maken. In Zwolle is het bijvoorbeeld mogelijk om 2x per maand een bepaald aantal kg afval gratis weg te brengen.
3. (Grof) Afval periodiek laten ophalen aan huis. Dan hoeven mensen geen of minder moeite te doen.
4. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan.
5. Ophaalservices (financieel) stimuleren, zoals de Kringloop.
6. Ondergrondse containers stimuleren, zodat inwoners altijd afval kunnen storten (bijvoorbeeld de prijs verlagen).

14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen

Oorzaken:

1. Leuk(er) om naast elkaar te fietsen
2. Mensen maken een afweging van de pakkans. Met dit thema zijn minimaal drie personen aanwezig, waardoor groepsdruk aanwezig kan zijn.

Preventie:

1. Samenwerkingsverbanden met scholen aangaan. Samen met de directeur/directie het probleem bespreken. Er kan bijvoorbeeld informatie worden verstrekt of de school kan toezicht houden.

15. Publieksveiligheid horeca en evenementen

Oorzaken:

1. Organisatie is onbewust over de gevaren (door bijvoorbeeld geen of verkeerde risicoanalyse).
2. Kosten om risico's uit te sluiten zijn (te) hoog, waardoor deze risico's niet uitgesloten kunnen worden en er onveilige situaties kunnen ontstaan.

Preventie:

1. Vooraf afspraken maken over de aanvullende voorwaarden en of er een subsidie mogelijk is om risico's uit te sluiten.
2. Organisatoren bewust laten worden over de risico's en de gevaren.
3. Proberen onveilige situaties bij de vergunningverlening in te schatten en te voorkomen.

16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen

Oorzaken:

1. Er kan meer geld worden verdiend als er alcohol aan jongeren onder de 18 jaar wordt verkocht. Horeca-eigenaren en winkeliers maken een afweging van de pakkans.
2. Mensen zijn zich niet bewust van de gevaren wanneer er alcohol wordt verstrekt aan jongeren onder de 18 jaar.
3. Geen conflict willen met of niet durven nee te zeggen tegen de koper/klant.

Preventie:

1. Voorlichting geven aan horeca-eigenaren/verkopers over de gevaren van alcohol voor jongeren onder de 18 jaar.
2. Cursus en of voorlichting geven over hoe verkopers moeten handelen als geen alcohol mag worden verstrekt.
(hoe te handelen bij een 'ontevreden/boze' klant).
3. Informeren over de sanctie(s).
4. Samenwerkingsverbanden met de horecaeigenaren. Dat ze elkaar attenderen als er bijvoorbeeld jongeren onder de 18 jaar, alcohol proberen te verkrijgen.

17. Verkeerd parkeren blauwe zone

Oorzaken:

1. Onbekend met de regels, hoe zit dat met een parkeerschijf?
2. Onvoldoende parkeergelegenheid als iemand niet beschikt over een blauwe schijf.
3. Gedrag van de bestuurder (zoals even snel een boodschap doen).
4. Mensen maken een afweging van de pakkans en de voordelen van het verkeerd parkeren.

Preventie:

1. Zichtbaarheid van de boa. Zorg dat men ziet dat er gecontroleerd wordt.
2. Draagvlak creëren onder de ondernemers. Wel of geen parkeerschijf.
3. Tijdens het rijexamen of rijlessen de blauwe schijf bespreken.
4. Informeren over de blauwe zones, ook op de locaties zelf (Door middel van een bord).

18. Objecten op of aan de weg in de openbare ruimte

Oorzaken:

1. Zelf geen ruimte om objecten op te slaan.
2. Mensen maken een afweging van de pakkans.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan. Bijvoorbeeld middels een krantenbericht de inwoners informeren als er 'veel' objecten op of aan de weg worden aangetroffen in een tijdsperiode.

19. Rijden door rood licht

Oorzaken:

1. Niet altijd bewust van de gevaren.
2. Afweging van de pakkans. Als mensen weten dat er camera's staan, wordt er minder of niet door rood gereden.
3. Haast/noodsituaties.

Preventie:

1. Verkeerscamera's op de plekken waar met regelmaat door rood wordt gereden.
2. Informeren over de gevaren en sanctiehoogte(s), zoals met video's of een krantenartikel. Laat zien hoe erg de gevolgen kunnen zijn.
3. Samenwerkingsverbanden aangaan om het rijden door rood licht landelijk aan te pakken, zoals met Veilig Verkeer Nederland.

20. Sluitingstijden horeca

Oorzaken:

1. De eerste oorzaak waarom horeca-eigenaren zich niet aan de regels houden, ligt op het financiële vlak. Als een horecagelegenheid langer open blijft, kunnen er bijvoorbeeld meer drankjes worden verkocht. Dit zorgt weer voor meer omzet voor de eigenaren.
2. De tweede oorzaak kan groepsdruk zijn door bezoekers. Ze willen het pand niet verlaten.
3. De derde oorzaak kan zijn dat eigenaren willen voorkomen dat iedereen tegelijk op straat komt te staan, zodat er geen chaos en onrust op straat ontstaat.

Preventie:

1. Communiceren over de regels en de mogelijke consequenties voor het niet naleven van de regels (voornamelijk voor nieuwe ondernemers).
2. Samenwerkingsverbanden met horecaeigenaren aangaan. Meldplicht als mede-eigenaren/concurrenten zich niet aan de regels houden.

21. Parkeren algemeen

Oorzaken:

1. Onvoldoende parkeergelegenheid.
2. Onbewust van de gevaren als er fout geparkeerd wordt.
3. Gedrag van de bestuurder.

Preventie:

1. Inventarisatie maken met waar er verkeerd geparkeerd wordt. Op deze hotspots proberen meer parkeerplekken te realiseren.

22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)

Oorzaken:

1. Onbekend met de regels, omdat ze de taal niet kunnen lezen.
2. Op geparkeerde buitenlandse kan niet gehandhaafd worden, omdat er geen overeenkomst is tussen Nederland en desbetreffende landen (voornamelijk Polen). De buitenlanders kunnen dit weten en daarom 'lak' aan de regels hebben, omdat zij weten dat ze toch niet gestraft kunnen worden.

Preventief:

1. Informatie(folders) verstrekken in de taal waar buitenlanders zijn/verblijven. Ook over de wet- en regelgeving.
2. Beleid creëren om te handhaven, overeenkomst aangaan.

23. Afvalstoffen verbranden

Oorzaken:

1. Onbekendheid met wat er niet mag worden verbrand.
2. Het bespaart geld, moeite en tijd.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan.

24. Keten

Oorzaken:

1. De bestaande horeca biedt geen alternatief of voldoening, waardoor er keten bestaan.
2. Jongeren weten en kennen niet altijd de regels.

Preventie:

1. Jongerenwerkers laten informeren over de regels, zodat zij het kunnen doorgeven aan de eigenaren.
2. Op zaterdagavonden langs de keten om toezicht te houden, dat werkt preventief omdat ze weten dat ze in de gaten worden gehouden.

25. Loslopende honden

Oorzaken:

1. Niet bekend met de regels (waar een hond vrij mag loslopen).
2. Geen moeite willen doen om de hond aan te lijnen.
3. Mensen maken een afweging van de pakkans en de voordelen.
4. Onbewust over de gevaren of de gevaren niet willen inzien.

Preventie:

1. Bij het registreren van een hond, de eigenaar over de regels en de mogelijke sancties informeren.
2. Media bericht waarin de regels over loslopende honden worden toegelicht.

26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten

Oorzaken:

1. De bestaande horeca biedt geen alternatief of voldoening, waardoor bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten worden gegeven.
2. Voor jongeren is het amusant (stoer, leuk, gezellig en vaak goedkoop).
3. Winstgevend voor organisatoren.

Preventie:

1. Jongerenwerkers laten informeren over de regels, zodat zij het kunnen doorgeven aan de eigenaren.
2. Zelf informatie verstrekken aan eigenaren.

27. Regelgeving reclameborden

Oorzaken:

1. Mensen zijn niet altijd bekend met de wet- en regelgeving.
2. Ondernemers kunnen voordelen hebben als ze zich niet aan de wet- en regelgeving houden.
3. Bedrijven nemen elkaar mee. Als bedrijf A het doet, doet bedrijf B het ook.
4. Mensen maken een afweging van de pakkans en de voordelen.

Preventie:

1. Preventief aanpakken bij de vergunningverlening.
2. Reactief toezicht houden werkt preventief.

28. Vervoer inbreekwerktuigen

Oorzaken:

1. Met inbreekwerktuigen kan er worden ingebroken.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan.

29. Gevaarlijke honden

Oorzaken:

1. Mensen met een gevaarlijke hond maken een afweging van de pakkans. Weinig mensen weten dat een bepaald ras als 'gevaarlijke hond' is bestempeld.

2. Het naleven van de regels kost teveel moeite voor een klein stukje lopen (aanbrengen muilkorf).

Preventie:

1. Regels informeren en sanctie(s) toelichten als de regels niet worden nageleefd (middels een brief aan de eigenaar).
2. Opvoedcursus voor eigenaren van hoog-risicohonden.
3. Meldpunt en een registratiesysteem waar de politie en burgers ernstige gevallen van hondenagressie of misdragingen van de eigenaar kunnen aanmelden.

30. Fietsenstallen

Oorzaken:

1. Gemakzucht om de fiets op een goede plek te parkeren.
2. Te kort aan fietsenstallen.
3. Niet bekend met waar ze de fiets moeten stallen (met name bij hotspots, zoals bushaltes).

Preventie:

1. Inventarisatie maken met waar fietsen vaak fout geparkeerd worden.
2. Informeren waar de fiets bij hotspots geparkeerd kan worden (bijvoorbeeld met bordjes).
3. Fietsen stickeren. 'Binnen 1 uur de fiets verplaatsen anders wordt hij weggehaald door de gemeente en kan hij tegen een vergoeding worden opgehaald'.
4. Meer fietsenstallen realiseren.
5. Samenwerkingsverbanden met onder andere scholen en verenigingen aangaan. Zodat zij ook kunnen toezien of de fietsen goed geparkeerd worden.
6. Fietsen die fout geparkeerd staan verplaatsen en in de stallen. Na een tijd zetten de eigenaren de fietsen vanzelf in de stallen (werkt preventief). De gemeente Kampen heeft dit een tijd bij het station gedaan. Er staan nu bijna geen fietsen fout geparkeerd.

31. Scheiden van afval

Oorzaken:

1. Mensen maken een afweging van de pakkans en de voordelen.
2. Geen interesse en motivatie om afval goed te scheiden. Afval kan makkelijk bij elkaar worden gegooid.
3. Voor bepaald afval moet geld worden betaald. Het is makkelijk om dit afval bij het overige afval te stoppen.

Preventie:

1. Diverse containers laten komen, zodat het scheiden van afval makkelijker is. Duidelijk(er) laten zien welk afval in welke container hoort (met foto's).
2. Afval omgekeerd inzamelen.
3. Informeren over de opbrengsten als afval goed wordt gescheiden. Bijvoorbeeld dat de opbrengst wordt gebruikt om de leefbaarheid binnen de gemeente te verbeteren.
4. Informeren van de kinderen op school, bijvoorbeeld met een spel.
5. Inwoners mee laten denken over de mogelijkheden.
6. Samenwerkingsverbanden aangaan, zoals met de ROVA over projecten van het scheiden van afval.

32. Eindejaarsketen

Oorzaken:

1. Er wordt alcohol geconsumeerd. Door alcohol hebben mensen zichzelf niet altijd onder controle waardoor er grens overtredend gedrag kan ontstaan.
2. Groepsdruk om dingen te doen.

Preventie:

1. Vooraf de eindejaarsketen informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan. Bijvoorbeeld jongeren laten informeren door jongerenwerkers.
2. Toezicht houden tijdens deze dagen.

33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)

Oorzaken:

1. Bedrijven willen uitbreiden en kunnen hierdoor financiële voordelen boeken.

Preventie:

1. Preventief aanpakken bij de vergunningverlening.

34. Carbidschieten

Oorzaken:

1. Het amusement van het carbidschieten. Mensen maken een afweging tussen de pakkans en het plezier bij het carbidschieten.
2. Onwetendheid van de regels (bijvoorbeeld geen deksel gebruiken maar een bal).

Preventie:

1. Rondom oud en nieuw de regels van carbidschieten informeren.
2. Locaties aanwijzen waar er wel en niet geschoten mag worden.
3. Voorlichting jongerenwerkers, zodat die het over kunnen brengen. De normen en waarden moeten bekend zijn bij de carbidschieters, zodat zij kunnen bijdragen aan een zo min mogelijke schade voor de omgeving/omstanders.

35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)

Oorzaken:

1. Geen ruimte om aanhanger/(recreatie)voertuig op eigen plek te stallen/parkeren.
2. Niet bekend met de regels.
3. Niet bereid om te betalen voor een plek op de camping.

Preventie:

1. Lastig om te voorkomen. In periodes waarbij deze overtreding 'vaak' wordt geconstateerd, kampeerders informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan (mediabericht).

36. Parkeren voor in- en uitritten

Oorzaken:

1. Gemakzucht, mensen vinden het teveel moeite om een 'correcte' parkeerplek te zoeken.
2. Te weinig parkeerplekken, waardoor er voor in- en uitritten wordt geparkeerd.

Preventie:

1. Wit kruis of NP laten zetten.
2. Meer parkeerplekken realiseren op plaatsen waar met regelmaat voor in- en uitritten geparkeerd wordt.
3. Het bekendmaken van een bekeuring (werkt preventief).

37. Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen

Oorzaken:

1. Onvoldoende personeel met de juiste kennis (sociale hygiëne).
2. Het vergeten om een leidinggevende bij de vergunning te schrijven, met als gevolg dat er wel een leidinggevende aanwezig kan zijn, maar dat hij of zij niet als leidinggevende door de gemeente wordt aangemerkt.
3. Het besparen van kosten, bijvoorbeeld de sociale hygiëne examens van een leidinggevende.

Preventie:

1. Preventief aanpakken bij de vergunningverlening.

38. Autowrakken

Oorzaken:

1. Het is makkelijk om een wrak te laten staan. Men hoeft geen moeite te doen of geld te betalen.

Preventie:

1. Lastig om te voorkomen, men weet dat het niet mag. In periodes waarbij 'veel' autowrakken worden geconstateerd, informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan (mediabericht).

39. Geluidhinder horeca en evenementen

Oorzaken:

1. Geluidsbeleving wordt anders naarmate het geluidsniveau veranderd, organisatoren willen een zo goed mogelijke geluidsbeleving bieden.

Preventie:

1. Meedenken over het toegestane geluidsniveau bij de vergunningverlening.
2. Het toetsen van de vergunning.

40. Naleving digitaal opkopers register

Oorzaken:

1. Mensen maken een afweging van de pakkans en van de voordelen.
2. Teveel moeite om het register niet bij te houden.

Preventie:

1. Informeren over de wet- en regelgeving en de mogelijke gevolgen bij het niet naleven daarvan.
2. Samenwerkingsverbanden met ondernemers aangaan. Het bijhouden van het register moet zowel voordelen voor de ondernemers als voor de gemeente opleveren.

Bijlage 6: Tabellen nalevingsstrategie contactmomenten

Op de volgende bladzijde staan de tabellen van de nalevingsstrategie weergegeven. Deze tabellen zijn ingevuld en gebruikt tijdens de contactmomenten met de stakeholders. De tabellen worden in de volgende volgorde weergegeven:

1. Preventiestrategie
2. Toezichtstrategie
3. Sanctiestrategie

Preventiestrategie

Strategie	Informatiegericht	Investering en voorzieningen	Samenwerkingsverband	Financiële prikkels	Beleidsmatig	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	-Communiceren -Informeren - Bewust laten worden van de gevaren	- Aanpassen inrichting openbare ruimte - Meer voorzieningen	- Jongerenwerkers - Veilig Verkeer Nederland - Horeca eigenaren - Ondernemers - Scholen, kerken, verenigingen	- Heffingen - Subsidies - Prijs verandering	- Regels versoepelen - Regels aanscherpen - Toetsen van vergunning	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Het ministerie van J&V	
Thema							
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)	X	X	X		X	De burgemeester	
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom	X	X	X		X	Het ministerie van J&V	
3. Hondenpoep	X	X		X		Het college	
4. Zwerfafval	X	X				Het college	
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw	X	X	X		X	Het ministerie van J&V	
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren	X	X			X	Het college	
7. Fietsverlichting	X	X	X			Het ministerie van J&V	
8. Alcohol in het verkeer	X		X			Het ministerie van J&V	
9. Uitzichtbelemmerend parkeren	X	X				Het college	
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	X	X				Het college	
11. Vuurwerk rondom bruiloften	X					Het college	
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	X	X	X		X	De burgemeester	
13. Illegaal afval dumpen	X	X		X	X	Het college	

Preventiestrategie

Strategie	Informatiegericht	Investering en voorzieningen	Samenwerkingsverband	Financiële prikkels	Beleidsmatig	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	-Communiceren -Informeren - Bewust laten worden van de gevaren	- Aanpassen inrichting openbare ruimte - Meer voorzieningen	- Jongerenwerkers - Veilig Verkeer Nederland - Horeca eigenaren - Ondernemers - Scholen, kerken, verenigingen	- Heffingen - Subsidies	- Regels versoepelen - Regels aanscherpen - Toetsen van vergunning	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Het ministerie van J&V	
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen	X		X			Het college	
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen	X			X		De burgemeester	
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen	X		X	X		De burgemeester	
17. Verkeerd parkeren blauwe zone	X	X				Het college	Zorg dat de toezichthouders worden gezien
18. Objecten op of aan de weg	X				X	Het college	
19. Rijden door rood licht	X	X	X			Het ministerie van J&V	
20. Sluitingstijden horeca	X		X		X	Het college	
21. Parkeren algemeen		X				Het college	
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)	X				X	Het college	
23. Afvalstoffen verbranden	X					Het college	
24. Keten	X		X		X	Het college	
25. Loslopende honden	X	X			X	Het college	
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten	X		X		X	Het college	
27. Regelgeving reclameborden	X			X	X	Het college	
28. Vervoer inbreekwerktuigen	X					De burgemeester	
29. Gevaarlijke honden	X					Het college	
30. Fietsenstallen	X	X	X			Het college	

Preventiestrategie

Strategie	Informatiegericht	Investering en voorzieningen	Samenwerkingsverband	Financiële prikkels	Beleidsmatig	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	-Communiceren -Informeren - Bewust laten worden van de gevaren	- Aanpassen inrichting openbare ruimte - Meer voorzieningen	- Jongerenwerkers - Veilig Verkeer Nederland - Horeca eigenaren - Ondernemers - Scholen, kerken, verenigingen	- Heffingen - Subsidies	- Regels versoepelen - Regels aanscherpen - Toetsen van vergunning	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Ministerie J&V	
31. Scheiden van afval	X	X	X			De gemeenteraad	
32. Eindjaarsketen	X	X	X			Het college	
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)	X				X	Het college	
34. Carbidschieten	X	X	X		X	Het college	
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)	X					Het college	
36. Parkeren voor in- en uitritten	X				X	Het college	
37. Aanwezigheid leidinggevende horeca en evenementen	X		X			De burgemeester	
38. Autowrakken	X					Het college	
39. Geluidhinder horeca en evenementen	X				X	Het college	
40. Naleving digitaal opkopers register	X		X			Het college	

Toezichtstrategie

Strategie	Wet- en regelgeving*	Reactief (Ad hoc)	Proactief	Gebiedsgericht toezicht	Primaat voor het toezicht	Overig/aantekening
Denk aan	- APV - Besluit(en) - Overige verordeningen - Drank- en Horeca wet	- Meldingen - Klachten - Toevallig tegenkomen	- Controlefrequentie - Gezocht naar overtredingen	- Zoeken naar overtredingen in speciale gebieden - Scholen - Blauwe zones - Evenemententerrein	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie	
Thema	Niet ingevuld, zie nalevingsstrategie resultatenhoofdstuk					
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)					De politie	Politie houdt toezicht
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom					De politie	Politie houdt toezicht
3. Hondenpoep		X			Het college	
4. Zwerfafval		X		X	Het college	
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw					De politie	Politie houdt toezicht
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren		X	X		Het college	
7. Fietsverlichting					De politie	Politie houdt toezicht
8. Alcohol in het verkeer					De politie	Politie houdt toezicht
9. Uitzichtbelemmerend parkeren		X	X		Het college en de politie	Ook proactief toezicht door de politie
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken			X	X	Het college en de politie	Ook proactief toezicht door de politie
11. Vuurwerk rondom bruiloften					De politie	Politie houdt toezicht
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)					De politie	Politie houdt toezicht

Toezichtstrategie

Strategie	Wet- en regelgeving	Reactief (Ad hoc)	Proactief	Gebiedsgericht toezicht	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	- APV - Besluit(en) - Overige verordeningen - Drank- en Horeca wet	- Meldingen - Klachten - Toevallig tegenkomen	- Controlefrequentie - Gezocht naar overtredingen	- Zoeken naar overtredingen in speciale gebieden - Scholen - Blauwe zones - Evenemententerrein	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie	
13. Illegaal afval dumpen		X			Het college	
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen					De politie	Politie houdt toezicht
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen			X	X	De burgemeester en de politie	Door gemeente, ondersteund door politie
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen		X	X	X	De burgemeester	
17. Verkeerd parkeren blauwe zone			X	X	Het college	
18. Objecten op of aan de weg		X			Het college	
19. Rijden door rood licht					De politie	Politie houdt toezicht
20. Sluitingstijden horeca					De politie	Politie houdt toezicht
21. Parkeren algemeen			X	X	Het college	
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)		X	X	X	Het college	
23. Afvalstoffen verbranden		X			Het college	
24. Keten					De politie	Politie houdt toezicht
25. Loslopende honden		X			Het college	

Toezichtstrategie

Strategie	Wet- en regelgeving	Reactief (Ad hoc)	Proactief	Gebiedsgericht toezicht	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	- APV - Besluit(en) - Overige verordeningen - Drank- en Horeca wet	- Meldingen - Klachten - Toevallig tegenkomen	- Controlefrequentie - Gezocht naar overtredingen	- Zoeken naar overtredingen in speciale gebieden - Scholen - Blauwe zones - Evenemententerrein	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie	
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten					De politie	Politie houdt toezicht
27. Regelgeving reclameborden		X			Het college	
28. Vervoer inbreekwerktuigen					De politie	Politie houdt toezicht
29. Gevaarlijke honden		X			Het college	
30. Fietsenstallen		X	X		Het college	
31. Scheiden van afval		X			Het college	
32. Eindjaarsketen			X	X	De politie en het college	
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)			X		Het college	
34. Carbidschieten					De politie	Politie houdt toezicht
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)		X			Het college	

Toezichtstrategie

Strategie	Wet- en regelgeving	Reactief (Ad hoc)	Proactief	Gebiedsgericht toezicht	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	- APV - Besluit(en) - Overige verordeningen - Drank- en Horeca wet	- Meldingen - Klachten - Toevallig tegenkomen	- Controlefrequentie - Zoeken naar overtredingen	- Zoeken naar overtredingen in speciale gebieden - Scholen - Blauwe zones - Evenemententerrein	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie	
36. Parkeren voor in- en uitritten		X		X	Het college	
37. Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen					De politie	Politie houdt toezicht
38. Autowrakken		X			Het college	
39. Geluidhinder horeca en evenementen		X	X	X	Het college	
40. Naleving digitaal opkopers register					De politie	Politie houdt toezicht

Sanctiestrategie

Strategie	Zelfregulering	Bestuursrechtelijke correctieve aanpak	Strafrechtelijke punitieve aanpak	Bestuursrechtelijke punitieve aanpak	Reputatie aanpak	Primaat in handhaving
Denk aan	- Inwoners lossen zelf dingen op een vredige manier op - Inschakelen verhuurder	- Aanspreken - Waarschuwen - LOD - LOB - Wegsleepregeling - In beslag name	- Bestuurlijke strafbeschikking - Proces verbaal	- Aanspreken - Waarschuwen - Bestuurlijke boete - Intrekken van vergunning - Sluiting pand - Gebiedsverbod	- Publiceren sanctie - Naming & shaming	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Nationaal - Het OM/CJIB
Thema						
1. Drugshandel (woning en openbare ruimte)		1	2	3		De politie
2. Snelheid binnen en buiten de bebouwde kom			1	1,2 en 3		Het OM/CJIB
3. Hondenpoep	X	1	2 en 3			Het college
4. Zwerfafval	X	1	2	3		Het college
5. Vuurwerk rondom oud en nieuw		1	2	3		De politie
6. Geparkeerde auto's die wegen voor (hulp)diensten blokkeren		1 en 3	2			Het college
7. Fietsverlichting		1	2 en 3			Het OM/CJIB
8. Alcohol in het verkeer			1	2 en 3		Het OM/CJIB
9. Uitzichtbelemmerend parkeren	X	1 en 3	2			Het college
10. Lange voertuigen op het industrieterrein die gevaar veroorzaken	X	1 en 3	2			Het college
11. Vuurwerk rondom bruiloften		1	2 en 3			De politie

X= eerste stap is zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortdurende van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortdurende van de overtreding

Sanctiestrategie

Strategie	Zelfregulering	Bestuursrechtelijke correctieve aanpak	Strafrechtelijke punitieve aanpak	Bestuursrechtelijke punitieve aanpak	Reputatie aanpak	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	- Inwoners lossen zelf dingen op een vredige manier op - Inschakelen verhuurder	- Aanspreken - Waarschuwen - Gesprek - LOD - LOB - Wegslepregeling - In beslag name	- Bestuurlijke strafbeschikking - Proces verbaal	- Aanspreken - Waarschuwen - Bestuurlijke boete - Intrekken van vergunning - Sluiting pand - Gebiedsverbod	- Publiceren sanctie - Naming & shaming	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Nationaal - Het OM/CJIB	
12. Drugs- en drankgebruik (verboden drankgebruik)	X	1	2	3		De burgemeester	
13. Illegaal afval dumpen		1	2 en 3			Het college	
14. Met 3 of meer naast elkaar fietsen	X	1	2 en 3			De politie	
15. Publieksveiligheid horeca en evenementen		1		2	3	Het college	
16. Leeftijdsgrens alcoholverstrekking horeca en evenementen	X		1 en 2	3		De politie	
17. Verkeerd parkeren blauwe zone		1	1, 2 en 3			Het OM/CJIB	
18. Objecten op of aan de weg		1	1 en 2	3		Het college	
19. Rijden door rood licht			1, 2 en 3			Het OM/CJIB	
20. Sluitingstijden horeca	X	1 en 2		3		De burgemeester	
21. Parkeren algemeen	X		1, 2 en 3			Het OM/CJIB	

X= eerste stap is zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortdurende van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortdurende van de overtreding

Sanctiestrategie

Strategie	Zelfregulering	Bestuursrechtelijke correctieve aanpak	Strafrechtelijke punitieve aanpak	Bestuursrechtelijke punitieve aanpak	Reputatie aanpak	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	-Inwoners lossen zelf dingen op een vredige manier op - Inschakelen verhuurder	- Aanspreken - Waarschuwen - LOD - LOB - Wegsleepregeling - In beslag name	- Bestuurlijke strafbeschikking - Proces verbaal	- Aanspreken - Waarschuwen - Bestuurlijke boete - Intrekken van vergunning - Sluiting pand - Gebiedsverbod	- Publiceren sanctie - Naming & shaming	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Nationaal - Het OM/CJIB	
22. Geparkeerde buitenlandse auto's (Zwartsluis)	X					-	Nog onmogelijk
23. Afvalstoffen verbranden			1, 2 en 3			Het college	
24. Keten		1 en 2				Het college	
25. Loslopende honden	X	1	1,2 en 3			Het college	
26. Bijeenkomsten van persoonlijke aard/illegale feesten	X	1 en 2				Het college	
27. Regelgeving reclameborden		1				Het college	
28. Vervoer inbreekwerktuigen		3	1 en 2			Het college	
29. Gevaarlijke honden		1 en 2				Het college	
30. Fietsenstallen		1 en 2				Het college	
31. Scheiden van afval	X	1	2 en 3			Het college	
32. Eindjaarsketen	X			1		Het college	
33. Parkeernormen voor nieuwbouw (in relatie tot omgevingsvergunning)				1		Het college	
34. Carbidschieten	X	1	2	3		Het college	
35. Langer dan 3 dagen parkeren van recreatievoertuigen (caravans, aanhangwagens)	X	1 en 3	1 en 2			Het college	
36. Parkeren voor in- en uitritten	X	1,2 en 3				Het college	

X = eerste stap is zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortdurende van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortdurende van de overtreding

Sanctiestrategie

Strategie	Zelfregulering	Bestuursrechtelijke correctieve aanpak	Strafrechtelijke punitieve aanpak	Bestuursrechtelijke punitieve aanpak	Reputatie aanpak	Primaat	Overig/aantekening
Denk aan	- Inwoners lossen zelf dingen op een vredige manier op - Inschakelen verhuurder	- Aanspreken - Waarschuwen - Gesprek - LOD - LOB - Wegsleepregeling - In beslag name	- Bestuurlijke strafbeschikking - Proces verbaal	- Aanspreken - Waarschuwen - Bestuurlijke boete - Intrekken van vergunning - Sluiting pand - Gebiedsverbod	- Publiceren sanctie - Naming & shaming	- Het college - De burgemeester - De gemeenteraad - De politie - Nationaal - Het OM/CJIB	
37. Afwezigheid leidinggevende horeca en evenementen	X	1 en 2		3		De burgemeester	
38. Autowrakken	X	1 en 2				Het college	
39. Geluidhinder horeca en evenementen	X	1 en 2		3		Het college	
40. Naleving digitaal opkopers register		1 en 2				De burgemeester	

X = eerste stap is zelfregulering

1= een passende reactie op geconstateerde overtredingen

2= een stringenter reactie bij voortduring van de overtreding

3= een vervolg reactie bij voortduring van de overtreding

